

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI WSI PLEWISKA W REJONIE ULICY SZAŁWIOWEJ**

AUTOR OPRACOWANIA
MGR ELŻBIETA PIOTROWSKA

mgr Elżbieta Piotrowska

PROJEKTANT - URBANISTA
CZŁONEK ZACHODNIEJ OKRĘGOWEJ
IZBY URBANISTÓW NR Z-467

POZNAŃ, maj 2022/lipiec 2022^{*)}/listopad 2022^{**)}

^{*)} wprowadzono zmiany wynikające z opinii i uzgodnień

^{**)} wprowadzono zmiany wynikające z podziału planu na 2 etapy

1	WPROWADZENIE	4
1.1	Informacje wstępne	4
1.2	Podstawy formalno-prawne opracowania	4
1.3	Cel i zakres merytoryczny prognozy	4
1.4	Wykorzystane materiały i metody pracy	5
2	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	10
2.1	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	10
2.2	Elementy dziedzictwa kulturowego	10
2.3	Rzeźba terenu, budowa geologiczna i warunki gruntowe	10
2.4	Zasoby naturalne	11
2.5	Warunki wodne	11
2.6	Jakość wód	12
2.7	Szata roślinna i zwierzęta	14
2.8	Gleby	14
2.9	Klimat lokalny	15
2.10	Jakość powietrza atmosferycznego	16
2.11	Klimat akustyczny	20
2.12	Promieniowanie elektromagnetyczne	20
3	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	21
4	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	21
4.1	Cel opracowania projektu planu	21
4.2	Ustalenia projektu planu	22
4.3	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	25
4.4	Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	27
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	27

6	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	39
6.1	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe	39
6.2	Oddziaływanie na krajobraz	42
6.3	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	43
6.4	Oddziaływanie na zasoby naturalne	48
6.5	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta	48
6.6	Oddziaływanie na ludzi	49
6.7	Oddziaływanie na klimat akustyczny	52
6.8	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	52
6.9	Oddziaływanie na klimat	54
6.10	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	55
6.11	Oddziaływanie na dobra materialne	56
6.12	Oddziaływanie na obszary ochrony, w tym obszary Natura 2000	57
6.13	Oddziaływanie transgraniczne	59
6.14	Analiza potencjalnych oddziaływań skumulowanych	59
7	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	60
8	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	61
9	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP	61
10	WNIOSKI I STRESZCZENIE	62
11	ZAŁĄCZNIKI	67

1 WPROWADZENIE

1.1 Informacje wstępne

Rada Gminy Komorniki w dniu 25 listopada 2021 roku podjęła uchwałę Nr XLV/385/2021 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej „Prognozą ...”) dotycząca wyżej wymienionego projektu, którego obszar położony jest w północnej części gminy Komorniki. Przedmiotowy obszar obejmuje część działek nr ewid. 627 i 629, leżących we wsi Plewiska, w rejonie ul. Szałwiowej, Kminkowej i torów kolejowych PKP, linii kolejowej międzynarodowej Berlin-Warszawa KK003(E20). Projektem planu objęto obszar o łącznej powierzchni 1,64 ha. Aktualnie na analizowanym obszarze obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki - uchwała Rady Gminy Komorniki Nr LII/348/2010 z dnia 25 października 2010 r., zmieniona uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/355/2017 z dnia 25 maja 2017 r. oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXVIII/242/2020 z dnia 24 września 2020 r., oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nrz dnia2022r. Dla przedmiotowego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała nr XXXVI/250/98 Rady Gminy Komorniki z dn. 27.04.1998 r. ze zmianą Uchwała Nr XLIX/294/2005 z dn. 22.05.06 r.).

Początkowo opracowanie planu prowadzono w granicach ww. uchwały, jednak w związku z koniecznością uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klasy IIIb na cele nierolnicze i nieleśne dla części terenów w listopadzie 2022 r. Wójt Gminy Komorniki zdecydował o podziale planu na 2 etapy opracowania. Jako etap 1 wyodrębniono obszar o powierzchni 1,14 ha oraz etap 2 o powierzchni 0,5 ha.

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust.1 pkt.1, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust.1, ust.3-5 ustawy ooś.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3 Cel i zakres merytoryczny prognozy

Celem głównym sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie przewidywanego wpływu na środowisko w wyniku realizacji ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego. W tym celu w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego. W „Prognozie ...” analizie i ocenie podlegają ustalenia projektu miejscowego

planu zagospodarowania przestrzennego zawarte w projekcie uchwały (część tekstowa) oraz na rysunku stanowiącym załącznik graficzny do uchwały. „Prognoza ...” stanowi obligatoryjny element procesu sporządzania planu.

Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej, oraz stopień jej szczegółowości wynika z pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 21 marca 2022 roku, nr WOO-III.411.71.2022.PW.1 i pisma Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu z dnia 02 marca 2022 roku, nr NS.9011.2.26.2022.DK oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym, niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach miejscowego planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- f) oświadczenie autora, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art.74a ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora;

2. określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- c) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu,
- d) przewidywane znaczące oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne elementy środowiska;

3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji miejscowego planu,
- b) rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnień braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków technicznych lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej „Prognozie ...” są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.4 Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 1504, tekst jednolity ze zm.),
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1227),
3. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r., poz.503 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022r o zmianie ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 855 z późn. zm),
6. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022r., poz. 699, 1250, ze zm.),
8. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2022 r., poz. 88, ze zm.),
9. Ustawa z dnia 14 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297),
10. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 2163,)),
11. Ustawa z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2021r., poz. 1984),
12. Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021r., poz. 485 ze zm.),
13. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, (Dz. U. z 2021 r., poz. 1070),
14. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021r., poz.2404),
15. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1247),
16. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r., poz.1225 ze zm.),),
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
18. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z dnia 20 maja 2022r., poz. 1071),
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 tekst jednolity),
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U z 2014 r. poz. 1408),
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U z 2014 r. poz. 1409),
22. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020r. r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020r., poz. 2270),
23. Polityka ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019r., (M.P. z 2019r., poz.794),
24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz.914),

25. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U z 2016 r., poz. 1967),
26. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311),
27. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294),
28. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. 2016 poz. 85),
29. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2016 poz. 1178),
30. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87),
31. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2012 poz. 1041),
32. Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r. poz. 1638),
33. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2019r., poz. 393, tekst jednolity),
34. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
35. Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu,
36. Dyrektywa 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (CAFE),
37. Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
38. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (zwanej dalej „dyrektywą 2001/42/WE”),
39. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa),
40. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (2000/60/WE), zwaną Ramową Dyrektywą Wodną (RDW),
41. Agenda 21/Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030.

Dokumenty i inne dostępne opracowania:

1. Projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej,
2. Uchwała Rady Gminy Komorniki Nr XLV/385/2021 z dnia 25 listopada 2021r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej,
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki - uchwała Rady Gminy Komorniki Nr LII/348/2010 z dnia 25 października 2010 r., zmieniona uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/355/2017 z dnia 25 maja

- 2017 r. oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXVIII/242/2020 z dnia 24 września 2020 r., oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr z dnia2022r.,
4. Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała nr XXXVI/250/98 Rady Gminy Komorniki z dn. 27.04.1998 r. ze zmianą Uchwała Nr XLIX/294/2005 z dn. 22.05.06 r.),
 5. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 (uchwała Nr XLIII/375/2021 Rady Gminy Komorniki z dnia 29 września 2021r.),
 6. Strategia Rozwoju Gminy Komorniki (uchwała Nr XLIII/374/2021 Rady Gminy Komorniki z dnia 29 września 2021r.),
 7. Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (uchwała nr XXI/391/20 Sejmik Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020r.),
 8. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym, uchwały Nr XXXI/810/17 Sejmik Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r.,
 9. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
 10. Koncepcja budowy funkcjonalnych PKM w kierunku zwiększenia ich dostępności oraz oferowania usług komplementarnych do komunikacji publicznej, Blue Ocean Business Consulting ds. transportu publicznego, Warszawa 2015r.,
 11. Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Konstantynowo na okres od 1 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2027r. – Program ochrony przyrody, mgr inż. Krzysztof Kołodziejczak, Poznań 2018,
 12. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym, uchwała Nr XXII/405/20 z dnia 28 września 2020 r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego,
 13. Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2017-2020, Uchwała nr XXXVIII/901/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 listopada 2017r. – archiwalny,
 14. Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024 , uchwała Nr XXXVII/714/21 z dnia 20 grudnia 2021r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2022r., poz.58),
 15. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Departament Monitoringu Środowiska GIOŚ; Poznań, kwiecień 2022,
 16. Raport o stanie jednolitych części wód w dorzeczach – stan na 2016 r. wykonany na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOS) w Warszawie, zgodnie z umową nr 15/2015/F z dnia 12.05.2015 r., w ramach realizacji przedsięwzięcia pn.: „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) w dorzeczach w latach 2015–2018”,
 17. Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2020, GIOŚ Poznań 2021,
 18. Dokumentacji Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLB300017 Ostoja Rogalińska, listopad 2013 r.,
 19. Projekt zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017, Ostoja Wielkopolska PLH300010 w ramach Planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Konstantynowo na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2027r.,
 20. Chmal R., Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
 21. Opracowanie ekofizjograficzne dla III zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki, marzec 2022r.,

Materiały kartograficzne:

1. mapa geologiczna Polski w skali 1:50000,
2. mapa hydrograficzna w skali 1:50 000;
3. mapa sozologiczna w skali 1:50 000;
4. mapa hydrogeologiczna Polski, ark. 471 Poznań, N-33-130-D, w skali 1:50000;
5. mapa topograficzna w skali 1:10000;
6. mapy glebowo-rolnicze w skali 1:25000, 1:5000;

7. mapa.btsearch.pl.

Literatura:

1. Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
2. Krygowski B., Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia, PTPN, Wyzd. Mat.-Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
3. Praca zbiorowa: redakcja naukowa Józef Mikołajków i Andrzej Sadurski., Informator PSH Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny; Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
4. Górski J., Przybyłek J., Kasztelan D., Problemy zagospodarowania i ochrona terenów wodonośnych o szczególnym znaczeniu dla zaopatrzenia w wodę na przykładzie ujęcia Mosina-Krajkowo, Państwowy Instytut Geologiczny, Poznań 2011r.,
5. Jerzy Modrzyński (z wykorzystaniem: Puchalski T., Prusinkiewicz Z. (1990): Ekologiczne podstawy siedliskoznawstwa leśnego. PWRiL, Warszawa).

Inne źródła:

Wizja w terenie

cbdportal.pgi.gov.pl,
www.geoportal.pgi.gov.pl,
www.pgi.gov.pl,
www.mjwp.gios.gov.pl,
www.bip.kzgw.gov.pl,
www.susza.iung.pulawy.pl,
www.poznan.wios.gov.pl,
www.lasy.gov.pl,
www.powietrze.gios.gov.pl,
www.powietrze.poznan.wios.gov.pl,
www.emgsp.pgi.gov.pl,
www.surowce-kopalnie.pl,
zdp.poznan.pl.

Informacje uzyskane z powyższych materiałów źródłowych oraz informacje zebrane podczas wizji w terenie umożliwiły opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego na przedmiotowym obszarze w podziale na poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód podziemnych i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia.

Należy jednak zaznaczyć, że przeprowadzenie wizji w terenie w niekorzystnym terminie (z punktu widzenia inwentaryzacji wszystkich potencjalnie występujących przedstawicieli fauny i flory) oraz w ograniczonym przedziale czasowym, nie pozwoliło na przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób wyczerpujący, a tym samym umożliwiającą zidentyfikowanie wszystkich gatunków występujących na obszarze opracowania. Analizę różnorodności lokalnej flory i fauny przeprowadzono w znacznej mierze w oparciu o informacje zawarte w dostępnych źródłach literaturowych, uzupełnione o informacje pozyskane w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej.

Ponadto, w Prognozie ... dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko

przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń planu miejscowego.

2 CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1 Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar opracowania projektu planu stanowi teren niezabudowany, położony w północnej części gminy Komorniki we wsi Plewiska, w rejonie ul. Szałwiowej, Kminkowej i torów kolejowych PKP. Obszar objęty opracowaniem, obejmujący część działek nr ewid. 627 i 629 ma kształt zbliżony do trójkąta. W sąsiedztwie obszaru analizowanego od strony południowo-wschodniej i południowo-zachodniej zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca i szeregowa.

Przez obszar opracowania przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 110kV. Południowo-zachodnia granica obszaru przylega do niewielkiego ciek Plewianka, który jest prawobrzeżnym dopływem Potoku (Strumienia) Junikowskiego. Na obszarze opracowania, na działce nr 627 usytuowane są dwa zbiorniki retencyjne. Obszar projektu planu nie jest uzbrojony w sieć wodociągowo-kanalizacyjną.

2.2 Elementy dziedzictwa kulturowego

Zgodnie z art. 18 ust.2 pkt. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w planach zagospodarowania przestrzennego określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji. Ponadto zgodnie z art. 15 ust. 1, ust. 2, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planach określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Powiatowy Konserwator Zabytków w Poznaniu w treści wniosku do planu informuje, że na obszarze objętym opracowaniem, zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków pod nr AZP 53-26/259 stanowiące terenowe pozostałości pradziejowego i historycznego osadnictwa, które podlegają ochronie i opiece konserwatorskiej bez względu na stan zachowania zgodnie z art. 6, ust. 1, pkt. 3a, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Powiatowy Konserwator Zabytków w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego wnioskuje o umieszczenie w planie ustaleń odnośnie stanowisk archeologicznych :

- w granicach wskazanych stanowisk archeologicznych nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu oraz nakaz uzyskania pozwolenia konserwatora zabytków na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

2.3 Rzeźba terenu, budowa geologiczna i warunki gruntowe

Obecne ukształtowanie rzeźby Wielkopolski, w tym również gminy Komorniki nastąpiło podczas ostatnich glacjałów: środkowopolskiego i północnopolskiego oraz rozdzielającego je interglacjału eemskiego. Na ukształtowanie środkowej i północnej rzeźby glacialnej Wielkopolski największy wpływ miało zlodowacenie bałtyckie, głównie stadiału leszczyńsko-pomorskiego, które przyczyniło się do wytworzenia form glacialnych i fluwioglacialnych: rynien subglacialnych, pradolin, wysoczyzn, wzgórz morenowych i sandrów.

Stanowi typowy przykład krajobrazu związanego z działalnością lodolodu skandynawskiego - główne rysy rzeźby powstały w okresie recesji lodolodu bałtyckiego z fazy leszczyńskiej po fazę poznańską. Schyłek pełnego glacjału i późny glacjał były okresami, w których dominowały procesy zaostrażające rysy rzeźby. Od początku holocenu przeważają procesy łagodzące rzeźbę.

Gmina Komorniki a w tym analizowany obszar, wg podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (Kondracki J.,2002, a następnie doprecyzowanego i uszczegółowionego w publikacji z 2018 r., Solon J. i in.), położony jest w obrębie megaregionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza

Południowobałtyckiego, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5) i mezoregionu Wysoczyzna Grodziska (315.52).

Większość obszaru gminy Komorniki stanowią powierzchnie wysoczyzn morenowych płaskich i falistych, zbudowanych z glin zwałowych i piasków. Są one poprzecinane przez drobne doliny rzeczne. Powierzchniowa budowa geologiczna związana jest przede wszystkim z występowaniem form plejstoceńskich i holoceniowych. Piętro czwartorzędowe tworzą bowiem skały plejstoceńskie: piaski, żwiry, gliny oraz utwory holocenu – piaski i namuły den dolinnych.

Zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną powierzchnię obszaru wsi Plewiska budują piaski lodowcowe na glinach zwałowych fazy leszczyńskiej. Piaski lodowcowe charakteryzują się korzystnymi warunkami budowlanymi, a fakt, że były obciążone i skonsolidowane przez lodowiec powoduje ich większą wytrzymałość na ściskanie. Jednak szczególnie w przypadku lokalizacji nowych inwestycji o znacznej kubaturze wymagane jest wykonanie badań ustalających nośność gruntu w celu ustalenia odpowiednich rozwiązań posadowienia.

Obszar projektu planu obejmuje powierzchnie zlokalizowane przede wszystkim w zasięgu wysoczyzny morenowej płaskiej. Rzędne terenu w granicach opracowania wahają się od 80,5 m n.p.m. do 82,5 m n.p.m. Teren lekko opada w kierunku południowo-zachodnim.

2.4 Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowanie udokumentowanych i zarejestrowanych zasobów w postaci złóż naturalnych. Analizowany obszar położony jest również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

2.5 Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Zgodnie z podziałem terytorialnym wód powierzchniowych Polski gmina Komorniki leży w dorzeczu rzeki Warty na odcinku od ujścia rzeki Kopli do ujścia rzeki Wirynki oraz częściowo na odcinku od ujścia rzeki Wirynki na południe w kierunku Kanału Mosińskiego. Znaczna część obszaru gminy leży bezpośrednio w zlewni rzeki Wirynki, jedynej rzeki w Gminie Komorniki. Rzeka należy do wód naturalnych, nie zmienionych znacząco przez działalność człowieka o typie potoku piaszczystego. Stanowi lewy dopływ Warty.

Na południowy-zachód, równoległe do obszaru opracowania przebiega dział wodny III między zlewnią Potoku (Strumienia) Junikowskiego (PLRW60001718576) a zlewnią rzeki Wirynki (PLRW60001718572). Obszar projektu planu przylega do ciek Plewianka, stanowiącego prawobrzeżny dopływ Potoku Junikowskiego i znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) Potoku Junikowskiego.

Zgodnie z ustaleniami aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021, JCWP Potok Junikowski jest silnie zmienioną częścią wód (SZCW) o złym stanie, zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego). Strumień Junikowski przepływa w odległości ok. 1,5 km od północnej granicy analizowanego obszaru. Na działce o nr ewid. 627 istnieją dwa zbiorniki retencyjne.

Wody podziemne

Teren objęty przedmiotowym projektem położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Nie uzyskano również informacji o funkcjonowaniu w granicach obszaru projektu mpzp studni, dla których wyznaczono strefy ochrony ujęć wody.

Cały obszar gminy Komorniki położony jest w zasięgu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). W latach 2008 - 2013 r. przeprowadzono weryfikację (poprzedniego podziału z 2004r. na 161 JCWPd) granic JCWPd, w wyniku której powstał nowy podział Polski w zakresie JCWPd - w dorzeczach wydzielono 172 części.

Obszar projektu znajduje się w granicach JCWPd nr 60 (PLGW600060) o powierzchni 3817,5 km² (wg podziału na 172 części).

W odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych prowadzi się monitoringi wód podziemnych: stanu chemicznego i stanu ilościowego.

Rodzaje monitoringu stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych:

1. monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych, ustalany na podstawie charakterystyki jednolitych części wód podziemnych i oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych; prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia;
2. monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych, ustalany na podstawie charakterystyki jednolitych części wód podziemnych i oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych oraz monitoringu diagnostycznego; prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych uznanych, na podstawie monitoringu diagnostycznego oraz oceny wpływu oddziaływań, za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
3. monitoring badawczy stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.

Monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się przynajmniej raz w ciągu 6-letniego cyklu aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się przynajmniej raz do roku, z wyłączeniem roku, w którym prowadzony jest monitoring diagnostyczny stanu chemicznego JCWPd.

Zakres i częstotliwość monitoringu badawczego stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych wynikają z uwarunkowań związanych z przyczyną przeprowadzenia monitoringu badawczego i powinny być dostosowane do lokalnych warunków tak, aby jego wyniki dostarczyły informacji o koniecznych działaniach dla osiągnięcia celów środowiskowych lub o szczególnych środkach zaradczych przeciwdziałających skutkom przypadkowego zanieczyszczenia w odniesieniu do tych jednolitych części wód podziemnych, dla których zdecydowano o przeprowadzeniu monitoringu badawczego.

Monitoring stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia. Monitoring stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych w zakresie pomiarów poziomu zwierciadła wody prowadzi się z częstotliwością wystarczającą dla dokonania oceny stanu ilościowego JCWPd.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego obszar niniejszego projektu nie jest zlokalizowany w obszarze zagrożenia powodzią i nie jest w zasięgu obszaru na którym występuje prawdopodobieństwo powodzi. Pierwszy poziom wód gruntowych na obszarze opracowania projektu planu kształtuje się od 1m p.p.t. do 2m p.p.t.

2.6 Jakość wód

Badania jakości wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Podstawową jednostką gospodarki wodnej zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną jest Jednolita Część Wód (JCW), którą dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd).

W celu wykonania kompleksowej oceny stanu JCWPd zgodnie z przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, od roku 2010 stosuje się rozbudowaną metodykę oceny stanu wód podziemnych, składającą się z testów klasyfikacyjnych, w których stan wód podziemnych ocenia się nie tylko na podstawie wybranych jakościowych i ilościowych wskaźników i charakterystyk wód podziemnych, ale również rozpatruje się potrzeby receptorów wód podziemnych. Ocena stanu ogólnego JCWPd, jak wspomniano w poprzednim rozdziale „Prognozy ...”, składa się z oceny stanu chemicznego i ilościowego.

Jak wynika z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, JCWPd 60 – GW600060 oceniono stan ilościowy, jak i chemiczny jako dobry. Natomiast badanie jakości wody w Pecnej w 2020 r. wykazało, że wody podziemne były niezadowolającej jakości - IV klasa wskaźnika fizyczno-chemicznego i IV końcowa klasa jakości (<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>).

Zgodnie z podziałem na 172 JCWPd obszar gminy Komorniki zlokalizowany jest w zasięgu granic JCWPd nr 60. Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na

analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszej Prognozy ... przyjęto dane zebrane w roku 2020 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego. W roku 2021 nie prowadzono badań na JCWPd nr 60.

Analizując jakość wód podziemnych podkreślić należy znaczenie wpływu charakterystyki utworów izolujących poziomy wodonośne, szczególnie w odniesieniu do kształtowania jakości wód głównych poziomów użytkowych. W przypadku terenów, w obrębie których głównym poziomem użytkowym jest poziom mioceński, stopień zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych określany jest jako niski – czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń przekracza 100lat (nadkład stanowią słabo przepuszczane gliny oraz kompleks iłów poznańskich). W zasięgu terenów, w obrębie których głównym użytkowym piętrzem wodonośnym jest poziom międzyglinowy środkowy, stopień zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych określa się jako średni (nadkład słabo przepuszczalnych glin o miąższości do 30 m z jednoczesnym występowaniem ognisk zanieczyszczeń).

Stan chemiczny wód JCWPd nr 60 w punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 2563, zlokalizowanym w miejscowości Kamionki (gm. Kórnik) na terenie zabudowy wiejskiej usytuowanym najbliżej obszaru opracowania, ale w granicach JCWPd nr 60, dla którego wykonano badania w latach 2016 –2018, określono końcową klasę jakości wód podziemnych - jako II w 2016 r. (źródło: Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2016 /wg badań PIG/", WIOŚ 2016). W roku 2017 jakość wód podziemnych w punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 2563 usytuowanym w miejscowości Kamionki (gm. Kórnik) na terenie zabudowy wiejskiej - klasa końcowa dla wartości średnich w ww. punkcie wynosiła odpowiednio II (źródło: Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2017 /wg badań PIG/, WIOŚ Poznań 2017). W 2018 r. i 2019r. ponownie przeprowadzono badania w punkcie nr 2563. Monitoring operacyjny został przeprowadzony w czasie wiosny i jesieni. Końcowa klasa jakości wynosiła II (źródło: Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 i 2019 /wg badań PIG/, WIOŚ Poznań 2018, 2019).

Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych, obejmującej dane zebrane w 2020 r. dla wybranych punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego - opracowane na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska – kształtowały się w następujący sposób:

- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (1258), Czerlejko (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyń (2564) i Głęboć (nr2566) – stwierdzono występowanie wód II klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Czachurki (nr 2,3), Borówiec (nr 1224), Kalwy (nr 1278), Buk (nr 1279), Dakowy Suche (nr 1282), Głęboć (nr 2566), Pobiedziska (nr 2547), Góra (nr 2557), Mosina (nr 2615) i Kalwy (nr 91278) – stwierdzono występowanie wód III klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Pecna (nr 1495) i Borówiec (nr 4) – stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości.

Zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Woda musi spełniać wymagania jakościowe w zakresie bakteriologicznym i fizykochemicznym podanym w wyżej wymienionym rozporządzeniu.

Na podstawie przeprowadzonych badań w roku 2021 PPIS w Poznaniu stwierdził (pismo HK-WPS.9011.3.20.2022 z dnia 21 lutego 2022r.) przydatność wody w wodociągach wiejskich Komorniki i Plewiska do spożycia przez ludzi. Jakość wody pitnej w roku 2021 w wymienionych wyżej wodociągach spełniała wymogi Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. oraz Dyrektywy Europejskiej (98/83/EC).

Według ustawy Prawo Wodne zaliczyć do JCWP należy takie znaczące elementy jak: strugi, strumienie, potoki, rzeki, kanały i jeziora. Stan ekologiczny, który podlega monitoringowi klasyfikuje się wg pięciu klas jakości wód: I-bardzo dobry, II- dobry, III- umiarkowany, IV – słaby, V- zły. Klasyfikacji podlega także potencjał ekologiczny JCWP. Ocena stanu ekologicznego jest określana na podstawie klasyfikacji potencjału i stanu chemicznego. Stan dobry JCWP oznacza potencjał co najmniej dobry, a stan chemiczny – dobry. W pozostałych przypadkach JCWP ocenia się jako będącą w stanie złym.

Obszar analizowany, jak już wskazano w poprzednim rozdziale leży w zlewni Potoku Junikowskiego. Na podstawie opublikowanej przez GIOŚ „Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019” wody Potoku Junikowskiego (na odcinku w Luboniu) zakwalifikowano do IV klasy jakości, potencjał ekologiczny – słaby, stan chemiczny nie został określony. W związku z powyższym stan jakości wód dla JCWP (PLRW60001718576) oceniono jako zły. Celem środowiskowym dla tej JCWP jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Wody te są zagrożone nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna.

Podsumowując należy stwierdzić, że zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną oraz z ustawą Prawo Wodne celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu, ochrona i podejmowanie działań naprawczych, zapewnianie równowagi między poborem z zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Dla JCWP Potoku Junikowskiego, które zostały wskazane jako silnie zmienione części wód, celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

2.7 Szata roślinna i zwierzęta

Analizę lokalnej flory i fauny przeprowadzono przede wszystkim w oparciu o informacje uzyskane podczas wizji terenowej, jak również o informacje dostępne w opracowaniach dotyczących całej gminy Komorniki. Istotnym źródłem informacji w powyższym zakresie były opracowania i standardowe formularze danych dla terenów o szczególnych walorach przyrodniczych, podlegających ochronie prawnej.

Analizując występowanie roślin i zwierząt na obszarze projektu planu należy uwzględnić sposób użytkowania i zagospodarowania przedmiotowego obszaru. Obszar objęty projektem stanowi powierzchnię biologicznie czynną. Szata roślinna omawianego terenu nie jest zróżnicowana, występuje roślinność terenów odłogowanych, upraw rolnych oraz kilka drzew i krzewów liściastych. Wśród roślinności segetalnej zidentyfikowano roślinność typową dla terenów antropogenicznie przekształconych. Wśród występujących tu licznie gatunków wspomnieć można chociażby pokrzywę zwyczajną, szczaw tępolistny, bylicę pospolitą, chrzan pospolity, lepnicę białą, krwawnik pospolity, cykorię podróżnik, babkę lancetowatą, dziewannę, skrzyp polny, koniczynę polną oraz szereg pospolitych gatunków traw tj. wiechlina roczna i perz właściwy.

Świat zwierzęcy jest typowy dla terenów użytkowanych rolniczo położonych w pobliżu obszarów zurbanizowanych. W trakcie przeprowadzonych wizji terenowych nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności migrujących przedstawicieli ssaków tj. dziki, sarny czy lisy. Ze względu na sposób użytkowania obszaru można zakładać obecność myszy polnej, kreta czy jaszczurki zwinki. Spotkać tu można przedstawicieli ptaków m.in. tj. sikorki, wróble, gołębie, sroki i wrony. Nie stwierdzono także obecności przedstawicieli rodzimych gatunków płazów czy gadów. Niemniej, nie wyklucza się ich okresowej obecności w obrębie terenów głównie położonych wzdłuż południowo-zachodniej granicy obszaru opracowania, w sąsiedztwie przepływającej wzdłuż granicy Plewianki.

Niewątpliwie najliczniejszą grupą zwierząt występujących na obszarze analizowanym są bezkręgowce, pospolicie spotykane w obrębie nawet niewielkich powierzchni zagospodarowanych zielenią. Z uwagi na brak szczegółowych informacji w literaturze, nie przedstawiono jednak informacji dotyczącej różnorodności występujących tu gatunków, niemniej można z dużym prawdopodobieństwem wskazać, iż na terenach tych spotkać można przedstawicieli prostoskrzydłych, muchówek, chrząszczy, moloców oraz błonkoskrzydłych.

2.8 Gleby

Na obszarze opracowania na podstawie mapy geologiczno-inżynierskiej na głębokości 1,0m p.p.t. zidentyfikowano plejstoceniowe lodowcowe grunty spoiste (70QpGSp) wykazujące średniokorzystne warunki gruntowe do posadowienia budynków. Gleby są efektem wspólnego oddziaływania na siebie skał występujących w podłożu, rzeźby terenu, klimatu, szaty roślinnej i wód gruntowych. Wspólne oddziaływanie na siebie w/w czynników zaowocowało

wystąpieniem na obszarze opracowania gleb klasy III b, klasy IV b i klasy V.

Grunty klasy III b zgodnie z art. 7 ust 2 pkt 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych są gruntami chronionymi ale część z nich w procedurze sporządzania mpzp będzie prawdopodobnie wymagała uzyskania zgody na zmianę ich przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

Gleby klasy III b – gleby orne średnio dobre. Gleby brunatne, gleby bielcowe. W porównaniu do gleb klas I i II, mają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji. Uprawy- żyto, jęczmień, owies, kukurydza, słonecznik.

Gleby klasy IV b – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych. żyto, owies, gryka, ziemniak, łubin żółty, seradela i wyka ozima.

Gleby klasy V – gleby orne słabe. Do tej klasy należą gleby kamieniste lub piaszczyste o niskim poziomie próchnicy. Są ubogie w substancje organiczne. Do tej klasy zaliczmy również gleby orne słabe położone na terenach nie zmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają. Uprawy - żyto, ziemniaki, marchew pastewna, łubin żółty i wąskolistny.

Pod względem rolniczej przydatności gleb (zał.4) na obszarze projektu planu, występują gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego rolniczej przydatności na glebach bielcowych i pseudo bielcowych (płowych) – (4A). W podłożu występują piaski gliniaste lekkie, których uziarnienie zmienia się na głębokości 0-50 cm na gliny lekkie (pgl:gl). Najlepsze gleby lekkie wytworzone przeważnie z piasków gliniastych mocnych całkowitych, piasków gliniastych mocnych i lekkich zalegających na utworach zwięźlejszych. Gleby strukturalne, z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym i właściwymi stosunkami wodnymi. Uprawia się na nich żyto, ziemniaki inne rośliny mniej wymagające niż pszenica.

Na przedmiotowej działce występują także gleby kompleksu żytniego dobrego rolniczej przydatności na glebach brunatnych kwaśnych lub glebach rdzawych – (5Bw). W podłożu występują piaski gliniaste lekkie, których uziarnienie zmienia się na głębokości 50-100 cm na gliny średnie (pgl:gs). Część działki stanowią gleby kompleksu żytniego słabego rolniczej przydatności na glebach brunatnych kwaśnych lub glebach rdzawych – (6Bw). W podłożu występują piaski słabo gliniaste, których uziarnienie zmienia się na głębokości 50-100 cm na gliny lekkie (ps:gl).

2.9 Klimat lokalny

Klimat gminy Komorniki, podobnie jak całego Niżu Polskiego, jest wynikiem ścierania się klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, obszar opracowania planu należy do dzielnicy środkowej VII, charakteryzującej się najmniejszym rocznym opadem, poniżej 550 mm oraz znaczną ilością wiatrów o przewadze zachodnich. Czas trwania okresu wegetacyjnego waha się od 210 do 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza waha się w przedziale od 8°C do 9°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec a najzimniejszym styczeń. Charakterystycznymi cechami tego klimatu są: stosunkowo małe roczne amplitudy powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z nietrwałą pokrywą śnieżną. Na omawianym obszarze przeważają wiatry z sektora zachodniego, co świadczy o znacznym wpływie mas oceanicznych na warunki pogodowe tego obszaru. Potwierdzają to dane dotyczące parametrów meteorologicznych uzyskane ze stacji IMGW Poznań-Ławica, (stacja położona najbliżej analizowanego obszaru). Warunki topoklimatyczne czyli tzw. klimatu lokalnego, uzależnione są od wielu czynników, do których przede wszystkim należą: ukształtowanie terenu, ekspozycja zboczy, użytkowanie i sposób zagospodarowania terenów oraz intensywność zabudowy.

Analizowany obszar użytkowany rolniczo, nie jest zabudowany, poza uprawami rolniczymi występuje tu niewielka ilość zieleni krzewiastej (samosiejek) i kilka drzew. Położony jest w otoczeniu niskiej zabudowy. Ponadto ukształtowanie terenu sprzyja równomiernemu nasłonecznieniu a brak obiektów kubaturowych, dobrym warunkom przewietrzania. Niewielki ciek Plewianki przepływający przy południowo-zachodniej granicy analizowanego obszaru nie ma znaczącego wpływu na lokalny klimat.

2.10 Jakość powietrza atmosferycznego

Na analizowanym obszarze na kształtowanie lokalnej jakości powietrza największy wpływ ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób dotychczasowego zagospodarowania przestrzennego. W pewnym stopniu na odczuwalną jakość powietrza wpływają czynniki związane z ukształtowaniem terenu i naturalnymi możliwościami przewietrzania terenu. Uznaje się, że jakość powietrza jest wysoka, kiedy zawartość zanieczyszczeń jest mała. Mówiąc o zanieczyszczeniu należy przez to rozumieć wszelkie skażenie powietrza przez substancje, które są szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne z innych przyczyn, bez względu na ich postać fizyczną. Zanieczyszczenie powietrza następuje na skutek wprowadzania do atmosfery dużych ilości dwutlenku i tlenku węgla, dwutlenku siarki i tlenków azotu powstających podczas spalania paliw kopalnych (ropy naftowej, węgla). Konsekwencją są kwaśne deszcze i efekt cieplarniany.

Jakość powietrza zależy nie tylko od stężenia zanieczyszczeń, ale również od prędkości wiatru, wilgotności, pory roku i czasu skażenia.

Źródła zanieczyszczeń powietrza można podzielić na dwie grupy:

1. naturalne, z których wydobywają się pyły, gazy i pary związków chemicznych, bakterie, grzyby czy kropelki cieczy; wśród nich wymienić można: wulkany, powierzchnie mórz i oceanów, gleby i skały, tereny zielone,
2. antropogeniczne (powstające w wyniku działalności człowieka), które można podzielić na cztery grupy:
 - energetyczne, powstające w wyniku spalania paliw;
 - przemysłowe, powstające w wyniku procesów technologicznych w zakładach chemicznych, rafineriach, hutach, kopalniach, cementowniach;
 - komunikacyjne, głównie pochodzące z transportu samochodowego, ale także kolejowego, wodnego i lotniczego;
 - komunalne, pochodzące z gospodarstw domowych oraz z gromadzenia i utylizacji odpadów i ścieków (np. z wysypisk, z oczyszczalni ścieków).

Źródła emisji zanieczyszczeń mogą być punktowe (np. komin), liniowe (np. szlak komunikacyjny) i powierzchniowe (np. otwarty zbiornik z lotną substancją).

Źródła emisji liniowej - to przede wszystkim źródła ruchome związane z transportem (pojazdy spalinowe, kolej).

Źródła emisji powierzchniowej - to źródła powodujące tzw. niską emisję. Obejmują one obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej (jedno i wielorodzinnej) z indywidualnymi źródłami ciepła, małe zakłady rzemieślnicze bądź usługowe oraz obiekty użyteczności publicznej wraz z drogami lokalnymi.

Źródła emisji punktowej - ze źródeł energetycznych i technologicznych, odprowadzających substancje do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany, ciągły.

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, informacje o poziomach stężenia substancji w powietrzu oraz wyniki ocen jakości powietrza uzyskuje się w ramach cyklicznego Państwowego Monitoringu Środowiska. Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ), Departament Monitoringu Środowiska w Poznaniu rocznej oceny jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej 2, jednej spośród dwóch wyznaczonych stref. Gmina Komorniki a tym samym obszar objęty projektem mpzp, znajduje się w strefie wielkopolskiej (PL3004).

Ocena jakości powietrza obejmuje monitoring szeregu substancji szkodliwych dla zdrowia ludzi i roślin.

Zgodnie z art. 89 Ustawy o ochronie środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

1. przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
2. mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
3. nie przekracza poziomu dopuszczalnego,

4. przekracza poziom docelowy,
5. nie przekracza poziomu docelowego,
6. przekracza poziom celu długoterminowego,
7. nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

W ocenie rocznej za 2020 rok pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia uwzględniono: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM10, pył PM2,5, ołów w PM10, arsen w PM10, kadm w PM10, nikiel w PM10, benzo(a)piren w pyłe PM10.

W wyniku oceny wszystkich substancji określa się przynależność strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe,
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Tab.1. Poziom substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia w 2021 r. dla strefy wielkopolskiej²

Substancje w powietrzu	Klasy stężenia zanieczyszczeń
Dwutlenek azotu NO ₂	A
Dwutlenek siarki SO ₂	A
Benzen C ₆ H ₆	A
Ołów Pb w PM ₁₀	A
Arsen As w PM ₁₀	A
Nikiel Ni w PM ₁₀	A
Kadm Cd w PM ₁₀	A
Benzo(a)piren B(a)P	C
Pył PM₁₀	C
Pył PM_{2,5}	C1²
Ozon O ₃	A1
Tlenek węgla CO	A

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

2) Dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa wielkopolska_2 uzyskała klasę A.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, kwiecień 2022

Benzo(a)piren jest głównym przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Źródłem powstawania benzo(a)pirenu mogą być silniki spalinowe, spalarnie odpadów, liczne procesy przemysłowe (np. produkcja koksu), pożary lasów, dym tytoniowy, a tak że wszelkie procesy rozkładu termicznego związków organicznych przebiegające przy niewystarczającej ilości tlenu. Nośnikiem benzo(a)pirenu w powietrzu jest pył, dlatego jego szkodliwe oddziaływanie jest ściśle związane z oddziaływaniem pyłu oraz jego specyficznymi właściwościami fizycznymi i chemicznymi. Benzo(a)piren oddziałuje szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie ale także na roślinność, glebę i wodę. Wykazuje on małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Podobnie, jak inne WWA, jest kancerogenem chemicznym, a mechanizm jego działania jest genotoksyczny, co oznacza, że reaguje z DNA, przy czym działa po aktywacji metabolicznej. W wyniku przemian metabolicznych benzo(a)pirenu, w organizmie człowieka dochodzi do powstania i gromadzenia hydroksypochodnych benzo(a)pirenu o bardzo silnym działaniu rakotwórczym. Przeciętny okres między pierwszym kontaktem z czynnikiem rakotwórczym a powstaniem zmian nowotworowych wynosi ok. 15 lat, ale może być krótszy. Benzo(a)piren, podobnie jak inne WWA, wykazuje toksyczność układową, powodując uszkodzenie nadnerczy, układu chłonnego, krwiotwórczego

i oddechowego. Należy wspomnieć, że w powietrzu WWA ulegają, pod wpływem działania promieni słonecznych, zjawisku fotoindukcji, które powoduje wzrost podatności do tworzenia się połączeń z materiałem genetycznym – DNA.

Pył PM10 składa się z mieszaniny cząstek zawieszonych w powietrzu, będących mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych. Pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (np. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany. Pył PM10 zawiera cząstki o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc. Poziom dopuszczalny dla stężenia średniodobowego wynosi 50 µg/m³ i może być przekraczany nie więcej niż 35 dni w ciągu roku. Poziom dopuszczalny dla stężenia średniorocznego wynosi 40 µg/m³, a poziom alarmowy 200 µg/m³. Największą emisję pyłów powoduje spalanie węgla w starych i często źle wyregulowanych kotłach i piecach domowych oraz w dużych miastach komunikacja. Spalanie odpadów w tych kotłach, które choć jest nielegalne i powoduje poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, jest praktykowane przez niektórych mieszkańców. Emisja pyłów powodowana jest również przez przemysł, szczególnie energetyczny, chemiczny, wydobywczy i metalurgiczny, ale ze względu na wysokość emitorów oraz obowiązujące przepisy prawne regulujące dopuszczalne wartości emisji, źródła te mają zwykle dużo mniejszy wpływ na jakość powietrza. Pyły o średnicy poniżej 10 mikrometrów absorbowane są w górnych drogach oddechowych i oskrzelach. Inhalowane do płuc mogą powodować różne reakcje ze strony ustroju np. kaszel, trudności z oddychaniem i zadyszkę, szczególnie w czasie wysiłku fizycznego. Przyczyniają się do zwiększenia zagrożenia infekcjami układu oddechowego oraz występowania zaostrzeń objawów chorób alergicznych np. astmy, kataru siennego i zapalenia spojówek. Nasilenie objawów zależy w dużym stopniu od stężenia pyłu w powietrzu, czasu ekspozycji, dodatkowego narażenia na czynniki pochodzenia środowiskowego oraz zwiększonej podatności osobniczej. Drobne frakcje pyłów mogą przenikać do krwioobiegu, a dłuższe narażenie na wysokie stężenia pyłu może mieć istotny wpływ na przebieg chorób serca (nadciśnienie, zawał) lub nawet zwiększać ryzyko zachorowania na choroby nowotworowe, szczególnie płuc. Nowe dane świadczą o ujemnym wpływie inhalowanego pyłu na zdrowie kobiet ciężarnych oraz rozwijającego się płodu (niski ciężar urodzeniowy, wady wrodzone, powikłania przebiegu ciąży).

PM_{2,5} – aerozole atmosferyczne (pył zawieszony) o średnicy nie większej niż 2,5 µm, który zdaniem Światowej Organizacji Zdrowia jest najbardziej szkodliwy dla zdrowia człowieka spośród innych zanieczyszczeń atmosferycznych.

Jak wynika z raportów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), długotrwałe narażenie na działanie pyłu zawieszzonego PM_{2,5} skutkuje skróceniem średniej długości życia, a krótkotrwała ekspozycja na wysokie stężenia pyłu PM_{2,5} powoduje wzrost liczby zgonów z powodu chorób układu oddechowego i krążenia oraz wzrost ryzyka nagłych przypadków wymagających hospitalizacji (nasilenie astmy, ostra reakcja układu oddechowego, osłabienie czynności płuc, itp.), gdyż tak drobny pył dostaje się bezpośrednio przez płuca do krwi. Szacuje się, że życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze z tego powodu o ponad 8 miesięcy, a życie przeciętnego Polaka, w stosunku do mieszkańca UE, jest krótsze o kolejne 1-2 miesiące z uwagi na występujące w naszym kraju większe zanieczyszczenie pyłem aniżeli wynosi średnia dla krajów Unii.

W ocenie jakości powietrza za 2021 rok w województwie wielkopolskim, w klasyfikacji podstawowej wykonanej pod kątem ochrony zdrowia stwierdzono przekroczenie średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 dla strefy wielkopolskiej 2. Natomiast w przypadku benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 przekroczenie poziomu docelowego stwierdzono w obydwu strefach (aglomeracji poznańskiej i strefie wielkopolskiej 2). W obydwu ocenianych strefach nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla roku, więc na ostateczną klasyfikację wpływ miały przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla doby.

W odniesieniu do pozostałych klasyfikowanych substancji i parametrów strefom przypisano klasę A. W klasyfikacji dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM_{2,5} (faza II) strefie wielkopolskiej 2 przypisano klasę C₁, natomiast strefie aglomeracja poznańska – A1. W odniesieniu do dodatkowego parametru – poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM_{2,5} (faza I) - obydwu strefom przypisano klasę A. W ocenie pod kątem dotrzymania dodatkowego

kryterium dla ozonu - poziomu celu długoterminowego - oceniane strefy uzyskały klasę D2.

Ocena roczna dla roku 2021 wykonana pod kątem ochrony zdrowia odniesiona do roku 2020 wykazała pogorszenie jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszanego PM10 – dla roku 2021 przypisano klasę C strefie wielkopolskiej_2, dla roku 2020 wszystkie strefy uzyskały klasę A. Podobnie jest w przypadku pyłu zawieszanego PM2,5 – w ocenie dla roku 2020 klasę A1 przypisano dwóm strefom (aglomeracja poznańska i strefa miasto Kalisz), w ocenie dla roku 2021 jednej (aglomeracja poznańska). W przypadku benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, w ocenie dla roku 2021, podobnie jak w ocenach dla lat 2020 i 2019, ocenianym strefom przypisano klasę C.

Nadal należy podejmować działania zmierzające do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza oraz informowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach do których zobowiązuje Polskę Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy. Odniesieniem do Dyrektywy są zapisy w Krajowym programie ochrony powietrza do 2020 roku z perspektywą do 2030 opracowanym przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r., w którym jako istotne wskazano osiągnięcie poziomów dopuszczalnych dla PM10 i PM2,5 oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz niektórych innych substancji takich jak NO2, O3.

Ze względu na występowanie w ostatnich latach przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. W związku z powyższym, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze (zgodnie z wymogami ustawowymi), wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza.

Kierując się powyższymi dokumentami wyższego rzędu dla województwie wielkopolskiego podjęto Uchwałę Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Działania naprawcze wyznaczone w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P omówione zostały w rozdziale 5 niniejszej Prognozy.

Ocena dokonywana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin objęła: dwutlenek siarki SO2, tlenki azotu NOX i ozon O3.

Tab. 2. Poziom substancji w powietrzu ze względu na ochronę roślin w 2021r. dla strefy wielkopolskiej_2

	Substancje w powietrzu		
	NOX	O3 ¹	SO2
Klasy stężenia zanieczyszczeń	A	A	A

1)Dla ozonu-poziom celu długoterminowego strefa wielkopolska_2 uzyskała klasę D2

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza atmosferycznego w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, kwiecień 2022r.

Ocena wykonana pod kątem ochrony roślin w strefie wielkopolskiej 2, nie wykazała przekroczeń w zakresie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu, w związku z powyższym strefie wielkopolskiej 2 przypisano klasę A. W klasyfikacji dodatkowej dla ozonu z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego, strefę wielkopolską_2 zaliczono do klasy D2.

W ocenie wykonanej pod kątem ochrony roślin dla dwutlenku siarki i tlenków azotu utrzymano klasę A i klasę D2 dla ozonu (podobnie jak w ocenach dla roku 2020).

W Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej z 2020 r. jako źródło o największej emisji wskazano indywidualne systemy grzewcze w zabudowie mieszkaniowej i usługowej. Emisja pyłów z tego rodzaju źródeł stanowi ok. 54% sumarycznej wielkości emisji pyłu PM10 z terenu całej strefy wielkopolskiej. Bilans wykonano na podstawie inwentaryzacji źródeł emisji w strefie wielkopolskiej w roku 2018.

W celu określenia wpływu źródeł spoza strefy na jakość powietrza na terenie strefy wielkopolskiej oszacowana została w Programie wielkość emisji ze źródeł w podziale na sąsiadujące województwa. Wszystkie źródła znajdujące się w pasie 30 km od strefy wielkopolskiej wpływają na wysokość tła regionalnego. W celu realizacji do roku 2022

osiągnięcia wartości normatywnych stężeń w powietrzu Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął w dniu 18 grudnia 2017 r. uchwałę Nr XXXIX/941/17 tzw. „uchwałę smogową” w sprawie wprowadzenia ograniczeń i zakazów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Z punktu widzenia zakresu przestrzennego niniejszego projektu planu należy zauważyć, że ocena jakości powietrza opracowana została według danych dla całego obszaru strefy wielkopolskiej_2 i nie należy ich bezpośrednio odnosić do stężeń zanieczyszczeń występujących w granicach analizowanego obszaru. Wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń mogą odbiegać w pewnym stopniu od wartości przedstawionych powyżej, przede wszystkim z uwagi na różnice w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów zarówno w zasięgu, jak i poza granicami projektu. W omawianym przypadku źródła zanieczyszczeń zlokalizowane są poza obszarem analiz. Niemniej jednak należy zwrócić szczególną uwagę na zagrożenia dla utrzymania jakości powietrza w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych.

2.11 Klimat akustyczny

Obszar analizowany pozostaje pod wpływem hałasu kolejowego od (przebiegającej po północnej stronie) trasy linii kolejowej nr 3 (E20) Warszawa Zachodnia – Poznań Główny – Berlin. Przez obszar opracowania przebiegają linie energetyczne wysokiego napięcia 110kV. Tereny wymagające ochrony akustycznej występują poza granicami projektu planu. Na obszarze objętym projektem nie występują źródła hałasu przemysłowego, lotniczego, kolejowego.

2.12 Promieniowanie elektromagnetyczne

Ocenę poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wykonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art.123 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo Ochrony Środowiska. Podstawą prawną do prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych do roku 2020 były także rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobie sprawdzania dotrzymania tych poziomów - uchylone z dniem 1 stycznia 2020 roku i rozporządzenie z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zgodnie z rozporządzeniem z 30 października 2003 roku poziomy dopuszczalne w zakresie częstotliwości objętych monitoringiem (od 3MHz do 3GHz) wynosiły 7V/m w miejscach dostępnych dla ludności.

W rozumieniu ustawy, pola elektromagnetyczne są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0Hz do 300GHz. Głównymi źródłami pól elektromagnetycznych w środowisku są:

1. elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
2. stacje radiowe i telewizyjne,
3. łączność radiowa, w tym CB radio,
4. radiotelefony i telefonia komórkowa,
5. stacje radiolokacji i radionawigacji.

Dodatkowymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowych, systemów przywoławczych, alarmowych, komputerowych itp. pokrywających coraz bardziej gęstą siecią obszary skupisk ludzi, jak również coraz powszechniej stosowane osobiste przenośne radiotelefony.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w roku 2020 wykonał pomiary promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w 45 punktach pomiarowych województwa wielkopolskiego, z czego w 15 punktach na terenach wiejskich, w ramach badań cyklicznych. W powiecie poznańskim na terenach wiejskich najbliższej obszaru projektu wyznaczono punkt pomiarowy w Łodzi, w którym w 2020r. wynik pomiaru wyniósł <0,3V/m. Dla terenów w województwie wielkopolskim średnia wartość wyniosła 0,47V/m. Natomiast dla terenów wiejskich średnia wartość wyniosła 0,24V/m.

Wartości promieniowania elektromagnetycznego uzyskane w wyniku monitoringu zostały odniesione do wartości dopuszczalnych dla miejsc dostępnych dla ludności wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie

dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów.

W 2020 roku w żadnym z monitorowanych punktów na terenie województwa wielkopolskiego nie stwierdzono przekroczeń normy promieniowania elektromagnetycznego wynoszącej – 7V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz. Najwyższy zmierzony poziom składowej elektrycznej pola w terenach wiejskich wyniósł 0,59V/m w punkcie zlokalizowanym w Drawskim Młynie. W punkcie pomiarowym w Poznaniu, przy Rondzie Żegrze położonym najbliżej przedmiotowego obszaru w 2020r. stwierdzono średnią wartość 1,44V/m.

Należy wspomnieć, że w 2020 roku zostały wprowadzone nowe akty prawne w tym zakresie: ustawa o Inspekcji Środowiska, rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Według rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 roku dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych w środowisku, dla częstotliwości objętych monitoringiem wynosi od 28 V/m do 61V/m.

Na terenie objętym projektem nie ma zainstalowanych anten nadawczych operatorów telefonii komórkowych. Najbliżej obszaru projektu planu na obszarze wsi Plewiska znajdują się anteny Play, Orange i Plus usytuowane przy ulicy Kolejowej i Południowej.

3 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie występują tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na omawianym obszarze nie występują również pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ciche w aglomeracji.

Z uwagi na znaczną odległość analizowanego obszaru od granic obszarów podlegających ochronie, jak również ich specyfikę nie prognozuje się ryzyka wystąpienia istotnych problemów spowodowanych realizacją ustaleń niniejszego projektu planu.

W granicach przedmiotowego projektu występują grunty rolne, gleby klasy IIIb, które zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych w procedurze sporządzania mpzp wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na tereny nierolnicze i nieleśne.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru strefy wielkopolskiej_2 a tym samym obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w Programie Ochrony Powietrza dla strefy wielkopolskiej.

4 INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1 Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji i intensywności dalszego zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i środowiskowych przedmiotowego terenu.

Na obszarze projektu planu obecnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała nr XXXVI/250/98 Rady Gminy Komorniki z dn. 27.04.1998 r. ze zmianą Uchwała Nr

XLIX/294/2006 z dn. 22.05.06 r.). Na obszarze analizowanym w wyżej wymienionym planie ustalono przeznaczenie pod ZI/KS/U – tereny zieleni izolacyjnej lub parkingi, garaże lub usługi niesprecyzowane (usługi transportowo - parkingowo - garażowe) oraz pod KDP - drogi publiczne.

Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej jest zmiana powyższego planu dla realizacji zintegrowanego węzła przesiadkowego, umożliwiającego dogodną zmianę środka transportu, wyposażonego w infrastrukturę niezbędną dla obsługi podróżnych. Dodatkowo w planie przewidziano przedłużenie ul. Szałwiowej i ul. Kminkowej, co umożliwi ich podłączenie do ul. Grunwaldzkiej.

W wyniku analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Komorniki, przyjętej uchwałą Rady Gminy Nr LVIII/575/2018 z dnia 11 października 2018 r., miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała Nr XXXVI/250/98 z dnia 27.04.1998 r., zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22.05.2006 r.) został uznany za nieaktualny. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej jest zgodne z powyższą analizą.

Na obszarze opracowania aktualnie obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki przyjęte uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr LII/348/2010 z dnia 25 października 2010 r., zmienione uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/355/2017 z dnia 25 maja 2017 r., uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXVIII/242/2020 z dnia 24 września 2020 r. oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr z dnia 2022r.

Stosownie do art.14 ust.5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wykonano analizę dotyczącą zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami obowiązującego Studium ...

W obowiązującym Studium ... (III zmiana) przedmiotowy obszar projektu planu oznaczony jest symbolem **KS** - tereny obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu komunikacyjnego na których dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu, w szczególności: parkingi jednopoziomowe lub wielopoziomowe, stacja paliw, myjnia samochodowa, obiekt handlowy, gastronomiczny wraz z zabudową towarzyszącą, sanitariaty, place manewrowe, place postojowe, stanowiska dla obsługi pojazdów, obiekty i urządzenia rekreacyjno - wypoczynkowe, itp. Zabudowę należy realizować w oparciu o poniższe parametry:

- maksymalna wysokość nowych budynków nie powinna przekraczać 12 m; dopuszcza się wprowadzanie dominant architektonicznych przekraczających tą wysokość maksymalnie o 5 m,
- na cele lokalizowania budynków można przeznaczać do 50% powierzchni działki budowlanej,
- na cele powierzchni terenu biologicznie czynnej należy przeznaczać 25% powierzchni działki budowlanej.

4.2 Ustalenia projektu planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej składa się z części tekstowej sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Gminy Komorniki i z części graficznej - rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy w zakresie: przeznaczenia terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasad kształtowania krajobrazu, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu, maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy jako wskaźnika powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalnej wysokości zabudowy, minimalnej liczby miejsc do parkowania i sposobu ich realizacji oraz linii zabudowy, zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości, warunków zagospodarowania terenów

oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i systemów infrastruktury technicznej. W projekcie planu znalazły się także zapisy ustalające stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości. W zakresie przeznaczenia terenów, w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ustalono:

- tereny obsługi komunikacji, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KO, 2KO**
- teren drogi publicznej klasy lokalnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDL**,
- tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, oznaczone na rysunku planu symbolami **1KDD, 2KDD**,
- teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDW**,
- teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczony na rysunku planu symbolem **ZP/WS**.

Na obszarze projektu planu wyznaczono tereny obsługi komunikacji **1KO** i **2KO**, dla których dopuszczono lokalizację budynków i budowli parkingów, garaży wielostanowiskowych podziemnych i nadziemnych i usług obsługi podróżnych, urządzeń budowlanych i wiat. Na terenach **1KO** i **2KO** ustalono powierzchnię zabudowy działki, intensywność zabudowy, wysokość zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną terenu, a także powierzchnię nowo wydzielonej działki budowlanej. Parametry te kształtują się w sposób następujący:

- powierzchnia zabudowy do 10% działki budowlanej, przy czym wyłącznie w przypadku realizacji garażu wielostanowiskowego dopuszcza się zwiększenie powierzchni zabudowy do 50%;
- intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej od 0 do 1,5;
- wysokość zabudowy do nie więcej niż 12 m;
- powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 25% powierzchni działki budowlanej.

Na wskazanym projektem planu terenie zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS** ustalono lokalizację nasadzeń zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów z uwzględnieniem (w oznaczonym na rysunku planu zasięgu) szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń w sąsiedztwie obszaru kolejowego (w odległości 10 m od granicy obszaru kolejowego i 20 m od osi skrajnego toru) zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu transportu kolejowego, przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych. Na terenie **ZP/WS** dopuszczono lokalizację zbiorników wodnych. Określono dla terenu **ZP/WS** powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 70% powierzchni działki budowlanej oraz dopuszczono lokalizację ciągów pieszych lub rowerowych.

Analizowany projekt planu w celu zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej terenów wskazanych na obszarze planu, opisanych powyżej, wyznaczył teren drogi klasy lokalnej **KDL** i dojazdowej **1KDD** i **2KD-D** oraz teren drogi wewnętrznej **KDW**. Na terenach dróg publicznych klasy lokalnej i dojazdowej ustalono lokalizację urządzeń infrastruktury drogowej dostosowanej do klasy technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi. Na terenie drogi **2KDD** ustalono lokalizację w strefie wskazanej na rysunku planu zbiornika retencyjnego i na wszystkich terenach dróg publicznych dopuszczono lokalizację zieleni i ścieżek rowerowych. Na terenie wyznaczonej drogi wewnętrznej **KDW** ustalono lokalizację urządzeń infrastruktury drogowej i dopuszczono lokalizację zieleni. Na wszystkich terenach dróg dopuszczono lokalizację obiektów małej architektury i miejsc postojowych oraz ustalono lokalizację infrastruktury technicznej (z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu).

Zapisy projektu planu dla terenów **ZP/WS, KDL, 1KDD** i **2KD-D, KDW, 1KO** i **2KO** dotyczą jednocześnie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.

Poza wymienionymi wyżej ustaleniami w projekcie planu na terenach zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych ustalono lokalizację obiektów małej architektury o wysokości do 5m.

Ustaleniami, które z punktu widzenia charakteru niniejszego opracowania należy podkreślić, są ustalenia projektu planu dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. W tym zakresie projekt mpzp wprowadza zapisy ustalające:

- ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi o ochronie środowiska,

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu,
- gospodarowanie odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi,
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe,
- dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi,
- nakaz zapewnienia dostępu do cieków i rowów na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- nakaz zachowania powszechnego dostępu do wód powierzchniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Projekt planu w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ze względu na położenie obszaru objętego projektem w sąsiedztwie linii kolejowej i w zasięgu otoczenia lotniska cywilnego Poznań-Ławica nakazuje uwzględnienie nakazów, zakazów oraz ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi, wynikających z położenia obszaru planu:

- w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań – Ławica,
- w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych,
- w oznaczonym na rysunku planu zasięgu szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń w sąsiedztwie obszaru kolejowego (w odległości 10 m od granicy obszaru kolejowego i 20 m od osi skrajnego toru) zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu transportu kolejowego, przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych.

Ponadto ustalono nakaz realizowania wszelkich projektowanych obiektów stałych i tymczasowych stanowiących przeszkody lotnicze (o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t.) zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przez obszar analizowany przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 110kV dla której w wyznaczonym pasie technologicznym o szerokości 22m, tj. po 11m od osi linii na stronę do czasu przebudowy linii na podziemną, przy lokalizacji zadrzewień, budynków i budowli (w tym naziemnych instalacji fotowoltaicznych), ustalono nakaz uwzględnienia ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustalono także nakaz zachowania istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Należy podkreślić, iż w odniesieniu do całego obszaru objętego granicami projektu mpzp wprowadza się jednocześnie szereg ustaleń w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym m.in. ustalenie sytuowania budynków oraz wiat zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. W tym zakresie wprowadza się także zakaz:

- lokalizacji przed nieprzekraczalnymi liniami zabudowy instalacji fotowoltaicznych oraz innych gabarytowych obiektów budowlanych, za wyjątkiem: ogrodzeń, obiektów małej architektury, kontenerowych stacji transformatorowych, kontenerowych centrali telefonicznych oraz obiektów dopuszczonych na terenach **1KO i 2KO** (także ze względu na kształtowanie krajobrazu):
 - dla każdego podmiotu gospodarczego jednego szyldu o powierzchni do 1,5 m², lokalizowanego na ogrodzeniu albo na frontowej elewacji budynku,
 - tablic informacyjnych o powierzchni nie większej niż 1,5 m²;
- lokalizacji obiektów i budynków tymczasowych, za wyjątkiem obiektów zaplecza budowy na czas ich realizacji.

Zachowaniu ładu przestrzennego służyć będzie jednocześnie realizacja zapisów określających w sposób szczegółowy maksymalną wysokość zabudowy (w granicach terenu wskazanego pod zabudowę) oraz kształt dachów i ich kolorystykę, kolorystykę elewacji budynków.

Należy podkreślić znaczenie pozostałych ustaleń planu w zakresie zasad kształtowania krajobrazu określających zakaz lokalizacji:

- reklam, z wyłączeniem szyldów (o których mowa w przytoczonych wyżej ustaleniach),
- obiektów budowlanych o ścianach wykonanych z prefabrykowanych pręseł betonowych, z wyłączeniem obiektów infrastruktury technicznej i obiektów typu bankomat, automat przechowujący przesyłki, wiata przystankowa, stacja do ładowania aut elektrycznych,
- ogrodzeń z prefabrykowanych pręseł betonowych, z wyłączeniem podmurówki do wysokości 0,5 m,
- od strony dróg publicznych ogrodzeń innych niż ażurowe i wyższych niż 1,5 m,
- napowietrznych linii elektroenergetycznych.

Z punktu widzenia ochrony środowiska w granicach przedmiotowego obszaru istotne będzie jednocześnie przestrzeganie zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, ustalających m.in.:

- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej,
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z wyłączeniem odprowadzenia na obszar kolejowy lub do kolejowych urządzeń odwadniających,
- dopuszczenie budowy sieci gazowej niskiego i średniego ciśnienia,
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, elektrowni wiatrowych i biogazowi,
- zasilanie odbiorców z sieci elektroenergetycznej SN 15kV i nn 0,4kV, w tym lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej, jako kablowych, podziemnych,
- dopuszczenie przebudowy i rozbudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na wielotorową i wielonapięciową z zachowaniem obszaru oddziaływania inwestycji w granicach oznaczonego na rysunku planu pasa technologicznego.

4.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, rozwiązania i ustalenia projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a Rada Gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń Studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki, obszar analizowanego projektu planu usytuowany jest w zasięgu terenu obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu komunikacyjnego **KS**, dla którego kierunkiem wiodącym jest lokalizacja zintegrowanego węzła przesiadkowego. Jako uzupełnienie przewiduje się lokalizację obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu, w szczególności: parkingi jednopoziomowe lub wielopoziomowe, stacja paliw, myjnia samochodowa, obiekt handlowy, gastronomiczny wraz z zabudową towarzyszącą, sanitariaty, place manewrowe, place postojowe, stanowiska dla obsługi pojazdów, obiekty i urządzenia rekreacyjno - wypoczynkowe, itp..

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska Studium ... wskazuje m.in. jako niezbędne dążenie do wykształcenia zwartego systemu zieleni poprzez lokalizację zieleni wzdłuż strumieni, dróg, zieleni towarzyszącej usługom. Należy dążyć do osiągnięcia dobrej jakości wód otwartych poprzez oczyszczanie wód deszczowych i roztopowych. Zamierzenia melioracyjne muszą być poddawane ocenie ich wpływu na środowisko. Dla ochrony stanu wód podziemnych wymagane jest zbilansowanie zasobów wodnych pod kątem dopuszczalnego zakresu eksploatacji tak aby ilość pobieranej wody z ujęć nie zaburzyła stosunków wodnych w szczególności na obszarze WPN. W zakresie ochrony wód i gleby Studium wskazuje na konieczność maksymalnego ograniczenia „zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych i stosowanie

zamkniętych obiegów wody”. Studium ... określa także zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej i odwadniania terenów: „z wyjątkiem przypadków opisanych niżej, odprowadzenie ścieków komunalnych i przemysłowych do zbiorczej kanalizacji sanitarnej i dalej do oczyszczalni ścieków w Łęczycy”, „dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków bytowych w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzenie ich do szczelnych zbiorników bezodpływowych, tylko na obszarach, które z uzasadnionych względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych musi być ograniczone do miejsc, na których odprowadzenie ścieków do gruntów nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych)”, „kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków w postaci wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami”, „wody opadowe z terenów umocnionych (dachy, place, drogi, chodniki) częściowo powinny być odprowadzane także po terenie do naturalnych odbiorników; przewiduje się maksymalne wykorzystanie takich możliwości terenowych; sieć kanalizacji deszczowej należy projektować dla tych terenów nieumocnionych, dla których warunki wysokościowe nie pozwolą na odwodnienie naturalne po terenie; tereny utwardzone i tereny, z których nie jest możliwy naturalny spływ wód opadowych i roztopowych wymagać będą odwodnienia kanalizacją deszczową”, „ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych odpływające z terenów umocnionych należy podczyszczać”, „w każdym przypadku zrzut wód opadowych do zbiorników naturalnych odbywać się powinien po oczyszczeniu w oczyszczalniach lub separatorach”. W kierunkach Studium ... wskazuje się znaczenie przechwycenia i retencjonowania nadmiaru wód – „należy również możliwie najczęściej retencjonować wodę w punktach powstawania jej zrzutu, co odciąży odbiorniki z dużych spływów jednostkowych, ograniczy i opóźni spływy podczas wezbrań wiosenno-jesiennych oraz deszczy nawalnych. Zaleca się również budowę zbiorników retencyjno-odparowujących wodę przy obiektach kumulujących duże spływy jednostkowe z terenów utwardzonych i dachów”.

W Studium ... zaleca się kontynuowanie prowadzenia realizacji przyjętego programu gospodarki odpadami oraz propagowanie idei segregowania odpadów a także jako podstawową zasadę gospodarowania odpadami komunalnymi przyjmuje się system gromadzenia i wstępnego segregowania odpadów na terenie poszczególnych posesji, z wywożeniem odpadów na urządzone składowisko odpadów.

Zgodnie z kierunkami Studium ... w miejscowych planach opracowywanych dla terenów położonych w sąsiedztwie linii kolejowej planowane zagospodarowanie musi uwzględniać poziom hałasu w środowisku i wskazać środki ochrony przed hałasem, uwzględniając dopuszczalne poziomy hałasu.

Podsumowując, rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazane w analizowanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej należy uznać za zbieżne z kierunkami przeznaczenia, zasadami zagospodarowania oraz użytkowania wskazanymi dla przedmiotowego obszaru w obowiązującym Studium.... Ponadto projekt planu realizuje cele polityki przestrzennej (omówione w rozdziale 5 niniejszego opracowania), wskazane w:

- Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
- Strategii rozwoju Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolska 2030,
- Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, przyjętej we Florencji 20 października 2000 r., a ratyfikowanej przez Polskę 27 września 2004 r.;
- Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;
- Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej;
- Strategii Rozwoju Gminy Komorniki 2021-2030;
- Programie ochrony środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028;
- Strategicznym plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020);
- Polityce ekologicznej Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

Dotychczas nie został sporządzony audyt krajobrazowy, o którym mowa w art.38a ustawy

z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w 2017 roku formalnie rozpoczęło prace nad sporządzeniem audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego na mocy uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego nr 1575/2016 z dnia 4 lutego 2016 r. Została również powołana Rada Naukowa Audytu Krajobrazowego dla Województwa Wielkopolskiego.

4.4 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Brak obowiązującego planu miejscowego, opracowanego dla danego terenu, powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego obszaru oraz skuteczną ochronę poszczególnych komponentów lokalnego środowiska przyrodniczego. Wiąże się również z ryzykiem wprowadzania sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów w sposób niekontrolowany, niosący za sobą negatywne skutki zarówno w odniesieniu do kształtowania ładu przestrzennego, jak i ochrony walorów przyrodniczych oraz elementów środowiska naturalnego.

Ze względu na położenie oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w granicach obszaru analizy, występuje ryzyko wystąpienia istotnych zmian na terenach dotychczas niezabudowanych, użytkowanych rolniczo. Brak z góry określonych ram, dotyczących intensywności, parametrów i form nowej zabudowy, może skutkować pojawieniem się w granicach obszaru projektu mpzp terenów zagospodarowanych w sposób zbyt intensywny, nie uwzględniających lokalnych uwarunkowań. Brak uwzględnienia szerszego kontekstu w sposobie zagospodarowania poszczególnych terenów może doprowadzić do znacznego uszczuplenia powierzchni biologicznie czynnej, a co za tym idzie zachwiania panujących tu dotychczas warunków gruntowo-wodnych. W przypadku realizacji zabudowy na terenach, dla których nie uchwalono planu miejscowego, istnieje również zagrożenie wprowadzania funkcji generujących dla obszaru planu oraz jego otoczenia znacznej ilości zanieczyszczeń, przy jednoczesnym braku zastosowania rozwiązań, pozwalających na ograniczanie negatywnego oddziaływania antropopresji na środowisko.

Należy natomiast podkreślić, iż na przedmiotowym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych. Niniejszy obszar w obowiązującym mpzp jest przeznaczony pod zieleń izolacyjną lub parkingi, garaże lub usługi niesprecyzowane (usługi transportowo – parkingowo - garażowe) oraz pod KDP - drogi publiczne. Obowiązujący plan jest aktem prawa miejscowego, który stanowi podstawę do zagospodarowania przedmiotowego obszaru zgodnego z jego ustaleniami. Stąd też zakłada się, że w przypadku braku realizacji analizowanego w niniejszej Prognozie ... mpzp opisane powyżej zjawiska nie wystąpią na terenach objętych granicami obowiązującego planu miejscowego, który w sposób odpowiedni określa sposób zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, jak również podstawowe zasady ochrony środowiska oraz rozwiązania w zakresie komunikacji i sieci infrastruktury technicznej.

5 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Konieczność dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych i nowe obowiązki wynikają z akcesji Polski do Unii Europejskiej. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I WSPÓLNOTOWE

Do dokumentów rangi międzynarodowej i wspólnotowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Agendę 21/Agendę na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030;

Agenda 21, czyli „wszechstronny plan działania na wiek XXI dla Narodów Zjednoczonych, rządów i grup społecznych w każdym obszarze, w którym człowiek ma wpływ na środowisko” został przyjęty przez ponad 178 krajów podczas konferencji ONZ dotyczącej środowiska i rozwoju (UNCED), która odbyła się w Rio de Janeiro w Brazylii, w czerwcu 1992 roku. Agenda 2030 została przyjęta przez 193 państwa członkowskie ONZ Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego 25 września 2015 roku w Nowym Jorku. Program Agendy 2030 powstał jako kontynuacja nie do końca osiągniętych celów Agendy 21. Agenda 21 koncentrowała się przede wszystkim na zmianach klimatycznych i środowisku naturalnym, a program Agendy 2030 wykracza daleko poza ten obszar. W Agendzie 2030 poruszono znacznie szersze kwestie jak ekonomia, rolnictwo, edukacja, równość płci, opieka zdrowotną i wiele innych znaczących dla ludzkości kwestii. Oba Programy zawierają zalecenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska życia człowieka, zwracając szczególną uwagę, poza uwarunkowaniami społecznymi i ekonomicznymi na ochronę zasobów naturalnych, a także racjonalne gospodarowanie nimi w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju. Szczególnie, w odniesieniu do omawianego projektu, przytoczyć należy dwa spośród siedemnastu celów Agendy 2030:

Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi,

Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom.

Zasady zrównoważonego rozwoju przyjęte w Agendzie 2030 są wdrażane na szczeblu wspólnotowym i krajowym.

- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE);

Nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach. Cel realizowany w projekcie m.p.z. m.in. poprzez ustalenie: powiązania infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (zgodnie z uchwałą antysmogową), zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe, pośrednio poprzez wszystkie ustalenia dotyczące kształtowania zieleni.

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (zwanej dalej „dyrektywą 2001/42/WE”);

Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów planów miejscowych.

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. zwana Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej UE (2000/60/WE);

Jej celem jest ochrona i poprawa stanu śródlądowych wód europejskich (powierzchniowych i podziemnych) oraz ekosystemów lądowych zależnych od wody. W projekcie planu w tym zakresie ustala zasady gospodarowania odpadami, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu, odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, określa zasady zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, ustala zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej.

- Europejska Konwencja Krajobrazowa, przyjęta we Florencji 20 października 2000 r., a ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 r.;

Do obowiązków państw - stron EKK należą:

- prawne uznanie krajobrazów za podstawowy składnik otoczenia człowieka, dziedzictwo kulturalne i naturalne oraz fundament tożsamości mieszkańców;
- ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, zmierzającej do realizacji celów konwencji w wyniku przyjęcia „konkretnych środków”;
- ustanowienie procedur uczestnictwa społeczeństwa oraz władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu polityki krajobrazowej;
- uwzględnienie krajobrazu w polityce planowania przestrzennego, kulturalnej, środowiskowej, rolnej, społecznej i gospodarczej.

W konsekwencji krajobraz postrzega się jako zasób, który należy chronić, aby realizować cele rozwoju trwałego. Należy w tym miejscu podkreślić, że ochrona krajobrazu powinna odbywać się na wszystkich płaszczyznach, należy go zatem traktować jako element:

- rzeczywistości fizycznej,
- przestrzeni społeczno-prawnej,
- mentalny.

Jej celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu – cel jest realizowany poprzez: ustalenia w zakresie kształtowania i ochrony ładu przestrzennego, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym między innymi maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej, maksymalnej wysokości budynków, minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych, których realizacja pozwoli na zachowanie charakteru ekstensywnego zagospodarowania terenów wiejskich. W projekcie planu szczegółowo ustalono zasady kształtowanie krajobrazu poprzez m.in.: określenie parametrów i miejsc lokalizacji szyldów, urządzeń reklamowych i tablic informacyjnych; zakaz lokalizacji: obiektów budowlanych o ścianach wykonanych z prefabrykowanych przęsł betonowych, z wyłączeniem obiektów infrastruktury technicznej i obiektów typu bankomat, automat przechowujący przesyłki, wiata przystankowa, stacja do ładowania aut elektrycznych, ogrodzeń betonowych, prefabrykowanych, z wyłączeniem podmurówki do wysokości 0,5 m, zakaz lokalizacji od strony dróg publicznych ogrodzeń innych niż ażurowe i wyższych niż 1,5 m oraz zakaz lokalizacji napowietrznych linii elektroenergetycznych. Na terenach dróg publicznych i drogi wewnętrznej dopuszczono lokalizację zieleni a na terenie **ZP/WS** ustalono lokalizację nasadzeń zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów (z uwzględnieniem nakazów, zakazów oraz ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi, wynikających z położenia obszaru planu w zasięgu szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń w sąsiedztwie obszaru kolejowego) oraz dopuszczono lokalizacje zbiorników wodnych.

DOKUMENTY KRAJOWE:

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)

SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Oceniany projekt uwzględnia przede wszystkim następujące cele określone w SPA:

Cel 1 zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, poprzez ustalenia:

- pozwalające na zapewnienie dostępu do wody dobrej jakości, poprawę i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych, poprawę bezpieczeństwa i efektywności ekonomicznej gospodarki wodnej (kierunek dz. 1.1);

Cel 3 Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu:

- wypracowanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu; stworzenie zintegrowanego systemu transportowego (kierunek dz. 3.1);
- zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu;

Cel 6 kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:

- ochrony ujęć wody i dopuszczenie zaopatrzenia w wodę z istniejących ujęć (kierunek dz. 6.1);
- zaopatrzenie w wodę ze zbiorczej sieci wodociągowej (kierunek dz. 6.1).

Jednym z celów jest także rozwój odnawialnych źródeł energii.

Ustalenia w projekcie planu realizujące cele wskazane w SPA 2020 to:

- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej,
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z wyłączeniem odprowadzenia na obszar kolejowy lub do kolejowych urządzeń odwadniających ,
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz elektrowni wiatrowych i biogazowi,
- zasilanie odbiorców z sieci elektroenergetycznej SN 15kV i nn 0,4kV, w tym lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej, jako kablowych, podziemnych,
- dopuszczenie przebudowy i rozbudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na wielotorową i wielonapięciową z zachowaniem obszaru oddziaływania inwestycji w granicach oznaczonego na rysunku planu pasa technologicznego.

Ponadto wyznaczenie w analizowanym planie lokalizacji zintegrowanego węzła przesiadkowego w sąsiedztwie istniejącego przystanku linii PKP umożliwi zmianę środka transportu będącego źródłem emisji gazów do powietrza atmosferycznego (np. samochodów) na kolej zapewniającą szybki i sprawny dojazd do centrum Poznania. Ograniczenie ilości samochodów poruszających się po drogach i ulicach w mieście Poznaniu będzie wpływać pozytywnie na jakość klimatu i powietrza atmosferycznego w wyniku obniżenia emisji do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki,

dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów.

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan ten jest dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej, jest podstawowym narzędziem planistycznym, do podejmowania decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych.

W kontekście analizowanego projektu istotne jest uwzględnienie wyznaczonych dla JCWP Potoku (Strumienia) Junikowskiego, celów środowiskowych ochrony tych wód i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego potencjału ekologicznego.

Dla wspomnianych jednolitych części wód, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego, negatywnego oddziaływania w tym zakresie – pod warunkiem przestrzegania ustaleń omawianego projektu mpzp oraz obowiązujących przepisów prawa. Do projektu mpzp wprowadzono rozwiązania, których docelowa realizacja niewątpliwie będzie sprzyjać osiągnięciu wskazanego dla wspomnianej JCWP celu środowiskowego – na obszarze projektu mpzp wyznaczono teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS** w granicach którego dopuszcza się lokalizację zbiorników wodnych, ustala się lokalizację zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów (z uwzględnieniem nakazów, zakazów oraz ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi, wynikających z położenia obszaru planu w zasięgu szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń w sąsiedztwie obszaru kolejowego) oraz na terenach dróg dopuszcza się lokalizację zieleni. Dla całego obszaru objętego granicami projektu planu ustalono także powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci.

- Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Polityka ekologiczna Państwa 2030 jest strategią w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR. Cel główny Polityki, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiono wprost z SOR. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,

- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

W projekcie planu zawarte są ustalenia, które przyczynią się do realizacji powyższych celów, w tym m.in. :

- ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi o ochronie środowiska,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu,
- gospodarowanie odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi,
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe;
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej,
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z wyłączeniem odprowadzenia na obszar kolejowy lub do kolejowych urządzeń odwadniających ,
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz elektrowni wiatrowych i biogazowi,
- zasilanie odbiorców z sieci elektroenergetycznej SN 15kV i nn 0,4kV, w tym lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej, jako kablowych, podziemnych,
- dopuszczenie przebudowy i rozbudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na wielotorową i wielonapięciową z zachowaniem obszaru oddziaływania inwestycji w granicach oznaczonego na rysunku planu pasa technologicznego.

W zakresie przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu oraz zminimalizowaniu ryzyka wystąpienia lokalnych podtopień np. w wyniku deszczy nawalnych oraz ochrony bioróżnorodności i krajobrazu wymienić należy ustalenia dotyczące retencji wody, zachowania terenów pod pokrywą roślinności czy zachowanie systemu melioracyjnego. Wśród tych zapisów znalazły się ustalenia: na terenach **1KO** i **2KO** powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 25% powierzchni działki budowlanej, na terenach dróg dopuszczenie lokalizacji zieleni, na terenie **2KDD** w strefie wskazanej na rysunku planu lokalizację zbiornika retencyjnego, na terenie **ZP/WS** ustalenie lokalizacji nasadzeń zieleni krajobrazowej. Na całym obszarze objętym planem ustalono zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi.

DOKUMENTY LOKALNE:

- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r.

Strategia rozwoju województwa jest podstawowym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Realizacja celów w niej zawartych ma doprowadzić do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju województwa.

Jednym z celów jest cel operacyjny 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski. Wyznaczono w tym zakresie kluczowe kierunki interwencji:

- Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości;
- Poprawa jakości powietrza;
- Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami;
- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego;
- Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa;

- Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmocnienie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego.

W projekcie planu w tym zakresie znalazły się ustalenia: stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi; zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe; gospodarowanie odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi. Ponadto dla ochrony bioróżnorodności w projekcie planu określono minimalną powierzchnię biologicznie czynną na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz dopuszczono lokalizację zieleni na terenach dróg, dopuszczenie lokalizacji zbiorników wodnych na terenie **ZP/WS** i lokalizację zbiornika retencyjnego na terenie **KDD** w wyznaczonej planem strefie.

- Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 został przyjęty uchwałą Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. Ustalenia zawarte w niniejszym projekcie są spójne z celami opisanymi w wojewódzkim programie. W kontekście niniejszego projektu planu należy wymienić najistotniejsze cele i kierunki interwencji Programu, w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm, adaptacja do zmian klimatu, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
- Zagrożenie hałasem – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
- Pola elektromagnetyczne – cele: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;
- Gospodarka wodno-ściekowa – cele: poprawa jakości wody, wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
- Gospodarowanie wodami – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa, racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody, przeciwdziałanie skutkom suszy, osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
- Zasoby geologiczne – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni, rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- Gleby – cele: Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalni, rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami;
- Zasoby przyrodnicze – cel: zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych, zachowanie różnorodności biologicznej;
- Zagrożenie poważnymi awariami – cel: brak incydentów o znamionach poważnej awarii.

W projekcie planu odniesiono się, poprzez jego ustalenia do realizacji celów wyznaczonych w Programie ochrony środowiska województwa wielkopolskiego m.in. w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony klimatu i jakości powietrza czy gospodarki odpadami. Ponadto wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu.

- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Program ochrony powietrza jest dokumentem przygotowanym w celu określenia działań, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu. Wskazanie właściwych działań wymaga zidentyfikowania przyczyn ponadnormatywnych stężeń oraz rozważenia możliwych sposobów ich likwidacji. Jest elementem polityki ekologicznej regionu, stąd

zapropozowane w nim działania muszą być zintegrowane z istniejącymi planami, programami, strategiami, innymi słowy wpisywać się w realizację celów makroskalowych oraz celów regionalnych i lokalnych. Konieczne jest przy tym uwzględnienie uwarunkowań gospodarczych, ekonomicznych i społecznych. Plan działań, którego celem jest poprawa jakości powietrza na poziomie wojewódzkim i lokalnym jest zgodny z Krajowym Programem Ochrony Powietrza.

Program określił działania naprawcze w strefie wielkopolskiej a tym samym dla gminy Komorniki w skali lokalnej:

1. Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej

Należy systematycznie likwidować stare niskosprawne kotły, piece i paleniska zasilanych paliwem stałym na ogrzewanie proekologiczne w komunalnym zasobie mieszkaniowym i w budynkach użyteczności publicznej.

Należy dążyć do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. Jedynie w obszarach, gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, dopuszczona jest wymiana na kotły na paliwa stałe spełniające wymagania ekoprojektu. Do ogrzewania bezemisyjnego zalicza się podłączenie do sieci ciepłowniczej lub ogrzewanie elektryczne, pompy ciepła (lub inne źródła odnawialnej energii). Ogrzewanie niskoemisyjne wykorzystuje kotły gazowe lub olejowe.

2. Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej (kod działania WpDOT)

Gmina powinna pozyskiwać środki finansowe z programów NFOŚiGW oraz innych. Dodatkowo w miarę potrzeb należy kontynuować sukcesywne udzielanie dotacji końcowym odbiorcom (odpowiednim podmiotom i osobom fizycznym) na wymianę starych niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym na: - podłączenie do sieci ciepłowniczej i likwidację innego sposobu ogrzewania, - wymianę ogrzewania węglowego na elektryczne, gazowe, olejowe, na pompę ciepła, - wymianę starych kotłów węglowych na nowe zasilane automatycznie, spełniające wymogi Ekoprojektu i uchwały antysmogowej, - wymianę kotłów węglowych na kotły opalane biomasą (peletem) zasilane automatycznie, spełniające wymogi Ekoprojektu i uchwały antysmogowej.

3. Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin (kod działania WpIZE)

Inwentaryzacja musi wskazać sposób ogrzewania każdego lokalu ogrzewanego indywidualnie: mieszkalnego, użyteczności publicznej oraz lokali w których prowadzona jest działalność handlowa i rzemieślnicza. Jeżeli w danej gminie nie była prowadzona żadna inwentaryzacji, to w latach 2021-2022 należy zinwentaryzować co najmniej 50% budynków ogrzewanych indywidualnie, a w kolejnych latach, tj. 2023-2026 uzupełniać inwentaryzację o co najmniej 15% budynków rocznie.

4. Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych (kod działania WpKUA)

W ramach realizacji uchwały Sejmiku Wielkopolskiego nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa): 1)węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem; 2)mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem; 3)paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %; 4)węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych: a)wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg, b)zawartość popiołu nie więcej niż 10%,c)zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %; 5)biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.W przypadku instalacji, takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji spełniających łącznie minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określone w ust. 1 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz.Urz. UE L 193, str. 100; z

2016 r. L 346, str. 15) oraz umożliwiającą wyłącznie automatyczne podanie paliw, za wyjątkiem instalacji zgazowujących paliwo i nieposiadających rusztu awaryjnego oraz elementów umożliwiającą jego zamontowanie.

Kontrolę przestrzegania uchwały antyśmogowej powinny prowadzić: straż miejska/gminna lub przeszkoleni i upoważnieni pracownicy gminy. Kontrole należy prowadzić regularnie, ze zwiększoną intensywnością w okresie grzewczym (październik –kwiecień). Ponadto należy reagować niezwłocznie na zgłoszenia mieszkańców dot. nieprawidłowości w korzystaniu z kotłów na paliwo stałe lub dotyczące spalania odpadów (kontrola przeprowadzona w przeciągu kilku godzin od zgłoszenia).W skali gminy powinno być przeprowadzanych minimum: – w gminach wiejskich-50 kontroli rocznie w latach 2021-2025 oraz po 25 kontroli roku 2020 i 2026, – w gminach miejsko-wiejskich-100 kontroli rocznie w latach 2021-2025 oraz po 50 kontroli w roku 2020 i 2026, – w gminach miejskich-150 kontroli rocznie w latach 2021-2025 oraz po 75 kontroli roku 2020 i 2026, w ramach których sprawdzany będzie sposób realizacji tej uchwały.

5. Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (kod działania WpTMB)

Zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą przez ograniczenie strat ciepła w wyniku termomodernizacji budynków ogrzewanych indywidualnie oraz obiektów należących do mienia miejskiego ogrzewanych indywidualnie. W ramach prowadzonej termomodernizacji mogą być podejmowane następujące działania: - wymiana okien i drzwi na szczelne, z niskim współczynnikiem przenikania ciepła; - docieplenie ścian budynków; - docieplenie stropodachu.

6. Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich(kod działania WpMMU)

Obniżenie emisji pyłu unoszonego z powierzchni jezdni w czasie ruchu pojazdów poprzez czyszczenie na mokro powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych -regularne utrzymywanie czystości nawierzchni ulic. W sprzyjających warunkach atmosferycznych (temperatura powietrza powyżej +4°C) należy wykonywać czyszczenie na mokro.

Wtórna emisja pyłu, wielkościach porównywalnych z emisją wniecaną przez przejeżdżające pojazdy powstaje również w wyniku używania dmuchaw do liści. Jedynym sposobem na wyeliminowanie tej emisji jest nieużywanie ww. urządzeń. Dlatego też, dodatkowo, w ramach działania zakazuje się używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści.

7. Ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej(kod działania WpZUZ)

Realizacja działania będzie odbywała się poprzez tworzenie zielonej infrastruktury, funkcyjnych obszarów zielonych, rewitalizację zieleni oraz wzbogacanie terenów zieleni (zagęszczanie, dosadzenia)w gminach sprzyjających poprawie warunków mikroklimatycznych i powodujących poprawę wymiany ciepłej.

Zielona infrastruktura w rozumieniu - sieć wysokiej jakości naturalnych i seminaturalnych obszarów, która jest strategicznie planowana, projektowana i zarządzana w celu dostarczenia szerokiego wachlarza usług ekosystemowych oraz ochrony różnorodności biologicznej.

Zielona infrastruktura oprócz pochłaniania zanieczyszczeń z atmosfery niesie też wiele innych pozytywnych korzyści, w tym: pochłania CO₂, łagodzi zjawisko miejskiej wyspy ciepła (obniżają sieć wysokiej jakości naturalnych i seminaturalnych obszarów, która jest strategicznie planowana, projektowana i zarządzana w celu dostarczenia szerokiego wachlarza usług ekosystemowych oraz ochrony różnorodności biologicznej. Zielona infrastruktura oprócz pochłaniania zanieczyszczeń z atmosfery niesie też wiele innych pozytywnych korzyści, w tym: pochłania CO₂, łagodzi zjawisko miejskiej wyspy ciepła (obniżają temperaturę powietrza, zwiększają wilgotność), zielone ściany zwiększają efektywność energetyczną budynków, zwiększają retencję wód opadowych, wspiera bioróżnorodność ekosystemów, a to wszystko poprawia jakość życia mieszkańców miast.

8. Edukacja ekologiczna (kod działania WpEEK)

Edukacja ekologiczna –zamiennie nazywana środowiskową –oznacza koncepcję wychowania, przedmiot nauczania oraz działalność edukacyjno-wychowawczą, system kształtowania postawi poglądów wobec otaczającego świata opartego na szacunku dla środowiska. Przez wieloaspektowe i interdyscyplinarne podejście: uwrażliwia na problemy i zagrożenia środowiskowe, uświadamia ich przyczyny i skutki, uczy metod ich rozwiązywania oraz

odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze, a także mobilizuje do czynnego podejmowania działań (osobistych i grupowych) na rzecz ochrony środowiska naturalnego. W ramach Programu ochrony powietrza przewidziano działanie w zakresie edukacji ekologicznej odnoszącej się do poprawy jakości powietrza. Akcje edukacyjne promujące wymianę źródeł ciepła, termomodernizację, wspierające zachowania proekologiczne w zakresie ogrzewania indywidualnego i przyzwyczajzeń transportowych.

9. Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego (kod działania WpPZP)

Za realizację działania odpowiedzialny jest organ uchwałodawczy gminy. Działanie polega na umieszczaniu odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10i PM2,5 oraz B(a)P, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta;
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu;
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych;
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza;
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie;
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów;
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności w centrach miast;
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego;
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2. Ustalenia projektu planu realizują założenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej określając zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, maksymalną wysokość budynków co pozytywnie wpłynie na przewietrzanie terenu.

W projekcie planu określa się minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz wyznacza się teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS**. Ustalenia przeznaczenia terenów obsługi komunikacji **1KO** i **2KO** z dopuszczeniem lokalizacji budynków i budowli parkingów, garaży i usług obsługi podróży umożliwi realizację zintegrowanego węzła przesiadkowego w celu dogodnej zmiany środka transportu. Ponadto w projekcie ustalono stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi, zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu.

Usytuowanie terenów węzła przesiadkowego w sąsiedztwie istniejącego przystanku na linii PKP pozwoli na pozostawienie samochodu i przesiadkę na kolej zapewniającą sprawny i szybki dojazd do centrum Poznania. Realizacja powyższych ustaleń wpłynie pozytywnie na jakość powietrza atmosferycznego i klimat lokalny a tym samym na jakość życia mieszkańców.

- Strategia Rozwoju Gminy Komorniki

Strategia rozwoju jest dokumentem zawierającym podstawowe wytyczne dotyczące kierunków rozwoju gminy ujęte w cele strategiczne i operacyjne oraz ogólnie określone kierunki działań. Zarządzanie realizacją strategii odbywa się zatem na poziomie celów i kierunków.

W kontekście analizowanego projektu należy wymienić cel określony w Strategii:

- cel strategiczny 1- rozbudowa infrastruktury wobec potrzeb rozwoju demograficznego i gospodarczego gminy – realizowany przez programy: zapewnienie ładu przestrzennego na terenie gminy oraz ochrona środowiska; modernizacja układu drogowego i komunikacji zbiorowej; rozbudowa systemu wodociągowo-

kanalizacyjnego; rozwój bazy lokalowej szkolnictwa; rozwój bazy lokalowej kultury, sportu i rekreacji.

Projekt planu realizuje przytoczony w Strategii Rozwoju Gminy Komorniki cel strategiczny 1 poprzez rozwiązywanie problemów komunikacyjnych na granicy z Poznaniem w Plewiskach w wyniku czego nastąpi poprawa warunków zamieszkania, poprawa połączenia drogowego z Poznaniem oraz poprawa bezpieczeństwa drogowego. Przewidziane w planie przedłużenie ulicy Szałwiowej i Kminkowej umożliwi ich podłączenie do ulicy Grunwaldzkiej.

W wyniku powyższych działań można oczekiwać skrócenia czasu dojazdu do Poznania, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych np. w wyniku zmiany środka lokomocji na węzle przesiadkowym. Można zakładać, że organizacja węzła przesiadkowego zmniejszy ilość pojazdów spalinowych prywatnych wjeżdżających do Poznania.

- Program Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Polityka ekologiczna na obszarze gminy realizowana jest w oparciu o Program, który określa politykę środowiskową oraz wyznacza cele, kierunki interwencji i zadania środowiskowe, odnoszące się do aspektów środowiskowych. Dokument ten wspomaga dążenie do sukcesywnego ograniczania degradacji środowiska na terenie gminy, ochrony i rozwoju jego walorów, jak również racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska. W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki wyznaczono m.in. następujące cele:

- Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy – kierunek interwencji: poprawa jakości powietrza - zadania: termomodernizacja budynków gminnych, montaż instalacji OZE na budynkach gminnych, montaż kolejnych czujników jakości powietrza, kontynuacja udzielanych dotacji na wymianę nieefektywnych kotłów węglowych, kontynuacja wymiany konwencjonalnych źródeł ciepła, na inne o jak najniższych wskaźnikach emisji lub stosowaniem energii elektrycznej w budynkach, termomodernizacja budynków, modernizacja i rozbudowa sieci gazowej, modernizacja dróg na terenie sołectwa Chomęcice, Głuchowo, Komorniki, Łęczyca, Plewiska, Rosnówko, Rosnowo, Wiry;
- Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców gminy – kierunek interwencji: podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń hałasem - zadania: tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, budowę cichej nawierzchni i montaż ekranów akustycznych, kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej, pomiar i ocena stanu akustycznego środowiska;
- Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie gminy – kierunek interwencji: podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym – zadania: pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy, uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w dokumentach strategicznych gminy;
- Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód – kierunek interwencji: dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych – zadania: prowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód, zwiększanie ilości zbiorników retencyjnych, uwzględnienie rozwiązań wodoszczędnych i zatrzymujących wodę opadową przy projektowaniu nowych modernizacji istniejących obiektów i dróg, realizacja działań o charakterze bieżącym w przypadku wystąpienia suszy np. czasowe ograniczenia poboru wody, wprowadzania ścieków do wód lub ziemi, czasowe zakazy wykorzystania wody z sieci wodociągowej do celów innych niż socjalno-bytowe, prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi;
- Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową – kierunek interwencji: rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową – zadania: kontynuacja inwentaryzacji zbiorników bezodpływowych, budowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, modernizacja SUW na terenie gminy, rozbudowa

- sieci wodociągowej, przebudowa/wymiana sieci wodociągowej, modernizacja, rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łęczycy, modernizacja przepompowni sieciowych, rozbudowa sieci kanalizacyjnej;
- Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż – kierunek interwencji: efektywne wykorzystywanie eksploatowanych złóż oraz ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych – zadania: zapobieganie niekoncesjonowanemu wydobyciu surowców naturalnych, udzielanie koncesji geologicznych;
 - Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych – kierunek interwencji: ochrona gleb przed degradacją i dewastacją – zadania: rewitalizacja terenów zdegradowanych będących własnością gminy, kontynuacja monitoringu gleb użytkowych rolniczo, promowanie dobrych praktyk rolniczych;
 - Racjonalne gospodarowanie odpadami – kierunek interwencji: prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami – zadania: zwiększenie poziomu recyklingu - przygotowanie do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz innych niż niebezpieczne, likwidacja dzikich wysypisk na terenie gminy, uszczelnianie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – weryfikacja mieszkańców uchylających się od obowiązku złożenia deklaracji i wnoszenia opłat, kierunek interwencji: realizacja Programu Usuwania Azbestu – zadania: kontynuacja usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy;
 - Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody – kierunek interwencji: ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych – zadania: bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych, organizacja terenów zielonych na terenie gminy na terenach wyznaczonych, sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, wspieranie realizacji zadrzewień i zakrzewień w krajobrazie, kierunek interwencji: zwiększanie powierzchni obszarów chronionych i leśnych – zadania: uwzględnienie w dokumentach planistycznych obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V, VI klasy oraz wieloletnie odłogi);
 - Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii – zadania: doposażenie służb monitoringu w profesjonalny sprzęt umożliwiający prowadzenie działań ratowniczych dla wszystkich możliwych scenariuszy awarii i katastrof, kierunek interwencji: Zapobieganie skutkom poważnych awarii i zagrożeniom naturalnym – zadania: wspólne szkolenia dla służb interwencyjnych w zakresie koordynacji działań w przypadku wystąpienia poważnych awarii i katastrof, doposażenie Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnej w nowoczesny sprzęt.

Wymienione cele, kierunki i zadania dla ich realizacji wiążą się bezpośrednio z zapisami analizowanych ustaleń planu miejscowego w zakresie ochrony powietrza – stosowanie zasad uchwały antysmogowej, dopuszczenie lokalizacji instalacji OZE, zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe; uwzględnienie ograniczeń w pasie technologicznym linii elektroenergetycznej 110kv, ustaleń odnośnie gospodarki wodno-ściekowej, , dopuszczenie lokalizacji zbiorników retencyjnych, umożliwienie rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej, zachowanie systemu melioracyjnego, ustalenia zasad gospodarki odpadami, ochrona i ustalenie lokalizacji zieleni, w tym drzew i krzewów.

Z punktu widzenia analizowanego projektu najistotniejsze cele ochrony środowiska wskazane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym to ochrona jakości powietrza atmosferycznego i klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym ochrona zasobów wody oraz ochrona krajobrazu. Realizacja projektu planu wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze na obszarze objętym przedmiotowym projektem - w zasięgu części działek o nr ewid. 627 i 629 we wsi Plewiska w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej przeznaczonych na tereny obsługi komunikacji **1KO** i **2KO**, teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS**, tereny dróg publicznych klasy lokalnej **KDL** i klasy dojazdowej **1KDD** i **2KDD**, teren drogi wewnętrznej **KDW** w celu realizacji zintegrowanego węzła przesiadkowego, w procedurze sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla powyższego obszaru.

Analiza opisanych celów ochrony środowiska, w kontekście ustaleń projektu, określonych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, pozwoliła na stwierdzenie, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów zostały one uwzględnione w projekcie analizowanego planu w sposób właściwy i wyczerpujący.

6 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego potencjalnie może być związane z wpływem ich realizacji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Oddziaływania te mogą mieć charakter:

- bezpośredni – mogą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji,
- pośredni lub wtórny – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jaka jest przyczyna powstania),
- skumulowany – mogą one przejawiać się jako suma skutków realizacji różnych rodzajów inwestycji rozpatrywanych łącznie, także sumarycznie z oddziaływaniem istniejących już wcześniej przedsięwzięć,
- krótkoterminowe i chwilowe – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- średnioterminowe – wiążą się one zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem, jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- długoterminowe i stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania.

Należy również zaznaczyć, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stanowi docelowego obrazu zagospodarowania terenu. Traktowanie analizowanego dokumentu wyłącznie jako zbioru zasad i wytycznych, a nie docelowego obrazu jego zagospodarowania, znacznie ogranicza możliwości wymiarowania prognozowanych zjawisk. Możliwe są do przewidzenia tylko kierunki zjawisk, które potencjalnie będą zachodziły w środowisku w wyniku realizacji projektu planu.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze oddziaływania ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej na najważniejsze elementy środowiska.

6.1 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe

Projekt planu wprowadza zmiany w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, których realizacja związana będzie z wystąpieniem znaczących oddziaływań w odniesieniu do powierzchni ziemi i warunków gruntowych. Zmiany przeznaczenia obszaru pod węzeł przesiadkowy z infrastrukturą techniczną wiążą się z ingerencją w powierzchnię ziemi związaną z wykonaniem wykopów, przemieszczeniem znacznych ilości mas ziemnych, wprowadzeniem do profilu glebowego różnego rodzaju materiałów, wpływających na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża. Jednym z istotnych skutków realizacji tego rodzaju inwestycji jest trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby w obrębie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie budynków, obiektów budowlanych i budowli oraz dróg.

Istotnych i trwałych zmian w powierzchni ziemi i w ukształtowaniu terenu należy oczekiwać w wyniku lokalizacji nowych zbiorników wodnych.

Prognozuje się, iż w przypadku pozostałych powierzchni działek budowlanych oraz na terenach wykorzystywanych w trakcie prowadzenia prac realizacyjnych, skala niekorzystnych oddziaływań będzie znacznie mniejsza. We wspomnianych powyżej przypadkach, zmiany w lokalnych warunkach gruntowych wynikać będą przede wszystkim z faktu czasowego składowania materiałów budowlanych oraz wykorzystywania powierzchni na potrzeby zapewnienia dojazdu i zaopatrzenia, skutkującego zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby oraz nadmiernym utwardzeniem i uszczelnieniem terenu. Należy natomiast podkreślić, że oddziaływania te będą dotyczyły etapu realizacji poszczególnych inwestycji, a ich skutki będą

w znacznej mierze odwracalne.

Istotnych zmian w kształtowaniu powierzchni ziemi i lokalnych warunków gruntowych spodziewać się można w przypadku realizowania inwestycji w zakresie planowanych i modernizowanych na obszarze projektu planu dróg. Ponadto budowa dróg a także dojazdów manewrowych do stanowisk postojowych skutkować może trwałym uszczelnieniem powierzchni (w przypadku realizacji nawierzchni bitumicznych), a także zmianą właściwości podłoża na skutek utwardzenia dróg (wprowadzenie warstw kruszyw naturalnych itd.).

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpią w pewnym stopniu również w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej (w tym w szczególności sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej). W związku z ich prowadzeniem może dojść do lokalnego i czasowego przekształcenia powierzchni ziemi, wynikającego z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Działania te skutkować mogą występowaniem niekorzystnych oddziaływań o trwałym charakterze, gdyż odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na właściwości gruntu. Przewiduje się natomiast, że ze względu na skalę dokonanych przekształceń (niewielkie powierzchnie terenu), zjawisko to nie będzie jednak odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych na całym analizowanym obszarze.

W wyniku realizacji ustaleń planu odnośnie dopuszczenia lokalizacji zbiorników wodnych na terenie **ZP/WS** i na terenie drogi **2KDD** w strefie wskazanej na rysunku planu należy zakładać zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi oraz warunkach gruntowych. Oddziaływania w tym zakresie wynikać będą z ingerencji w naturalne ukształtowanie terenu oraz warunki podłoża, obejmującej: wybranie naturalnego podłoża z obszaru przeznaczonego pod budowany zbiornik, usypywanie, wzmocnianie skarp stanowiących brzegi zbiornika czy umieszczenie w gruncie elementów konstrukcji towarzyszących zbiornikowi wodnemu. Podczas budowy zbiorników należy zastosować techniczne zabezpieczenia przed osuwaniem się mas ziemnych. W obrębie skarp zbiornika może dojść do uruchomienia lokalnych procesów erozyjnych, które będzie można ograniczyć poprzez nasadzenia roślinności ochronnej, bądź też dzięki roślinności pojawiającej się w wyniku naturalnej sukcesji.

Z uwagi na ryzyko wystąpienia niekorzystnych zmian w odniesieniu do powierzchni ziemi i warunków gruntowych, niezbędne było wprowadzenie do projektu planu ustaleń pozwalających na zminimalizowanie lub wyeliminowanie opisanych powyżej zjawisk.

Z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i warunków gruntowych najbardziej korzystnym zapisem projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej jest wyłączenie z zabudowy kubaturowej terenu zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS**. Pozwoli to na wyeliminowanie zagrożeń wynikających ze znaczących przekształceń powierzchni ziemi i warunków gruntowych na skutek realizacji nowych inwestycji budowlanych na terenie biologicznie czynnym.

Jednym z ważniejszych trwałych, negatywnych skutków realizacji wszystkich wymienionych inwestycji budowlanych będzie usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz uszczelnienie części powierzchni ziemi. Zasięg bezpośrednich przekształceń w obrębie powierzchni ziemi będzie obejmował powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację ww. obiektów, przy czym zasięg niekorzystnych oddziaływań będzie większy w przypadku realizacji garaży w kondygnacjach podziemnych, dopuszczonych na obszarze projektu planu na terenach **1KO** i **2KO**. Niezbędne do przeprowadzenia prace ziemne, związane z wykonaniem wykopów pod realizację fundamentów budynków lub dopuszczonych kondygnacji podziemnych garaży, wprowadzeniem do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, służących wzmocnieniu stabilności podłoża, spowodują również zmianę dotychczasowych właściwości podłoża, np. jego przepuszczalności.

Jak już wspomniano w rozdz. 2.5 niniejszej Prognozy ... poziom wód gruntowych na obszarze objętym planem kształtuje się od 1 m p.p.t. do 2 m p. t. Biorąc pod uwagę występowanie pierwszego poziomu wód gruntowych należy zakładać, że głębokość fundamentowania dla części obiektów będzie poniżej tego zwierciadła i najprawdopodobniej konieczne będzie zastosowanie rozwiązań technicznych wpływających na zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekształceń w zakresie lokalnych warunków gruntowych. W przypadku gdy poziom posadowienia fundamentu będzie położony poniżej poziomu wód gruntowych, niezbędne może być wykonanie prac odwodnieniowych. Dla ograniczenia wpływu odwodnienia na

Środowisko gruntowo-wodne, zaleca się wykonanie wykopów fundamentowych w ściankach szczelnych z uszczelnieniem podłoża dna wykopu i odpompowanie wody z wykopu otoczonego ścianami szczelnymi. W ten sposób wyeliminowane zostają największe uciążliwości prac odwodnieniowych, tj. powstanie leja depresyjnego.

Do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie inwestycji na powierzchnie ziemi i środowisko gruntowo-wodne zaliczyć można:

- ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchnię terenów zajętych techniczną ingerencją, w tym zaplecza budowy i parku maszyn, a także czasu trwania robót na poszczególnych odcinkach drogi i innych obiektach,
- zapewnienie funkcjonalności systemu gospodarowania odpadami i odzyskanymi materiałami,
- zastosowanie odpowiednich odwodnień budowlanych,
- racjonalne gospodarowanie odpadami na etapie eksploatacji inwestycji nadążające za postępem robót zagospodarowywanie powierzchni terenów zdegradowanych w wyniku działalności związanej z budową.

Zasady prowadzenia prac budowlanych w zakresie odwodnienia wykopów oraz zabezpieczenia jakości środowiska gruntowo-wodnego nie stanowią zakresu ustaleń planów miejscowych, niemniej jednak powinny być uwzględnione na późniejszym etapie inwestycyjnym.

W wyniku wykonania wykopów niezbędnych do lokalizacji sieci infrastruktury technicznej, fundamentowania obiektów budowlanych oraz budowy dróg, zbiorników wodnych powstaną masy ziemne, które będzie trzeba w odpowiedni, racjonalny sposób zagospodarować.

Plan dopuszcza możliwość zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi. W tym zakresie należy uwzględnić zapisy art. 2 pkt 3 ustawy o odpadach: do odpadów nie zalicza się niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty. W pozostałych przypadkach masy ziemne stanowią odpady i wymagają postępowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

W celu zminimalizowania skali występowania negatywnych oddziaływań na ukształtowanie powierzchni ziemi i warunki gruntowe, jakie mogą wystąpić w przypadku realizacji ustalonych w projekcie planu zamierzeń inwestycyjnych (w obrębie terenów wskazanych pod zabudowę), do projektu planu wprowadzono przede wszystkim zapisy ustalające maksymalną powierzchnię zabudowy na terenie, na którym ich realizacja została umożliwiona. Powierzchnia ta, na terenach **1KO** i **2KO** ustalona została do 10% powierzchni działki budowlanej, przy czym wyłącznie w przypadku realizacji garażu wielostanowiskowego dopuszcza się zwiększenie powierzchni zabudowy do 50%. Jednocześnie dla terenów obsługi komunikacji **1KO** i **2KO** przewidzianych pod zabudowę określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej – nie mniejszy niż 25% jej powierzchni. Działania te pozwolą na ograniczenie możliwości drastycznego uszczuplenia lub całkowitego wyeliminowania powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów **1KO** i **2KO**, gwarantując tym samym ograniczenie skali przekształcenia powierzchni ziemi i warunków gruntowych na terenie przeznaczonym pod zabudowę.

Z uwagi na konieczność eliminacji ze środowiska czynników powodujących pogorszenie jego stanu, w tym również pogorszenie jakości gleb i lokalnych warunków gruntowych, istotne będzie realizowanie zapisów projektu mpzp w zakresie sposobu prowadzenia gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej (opisanych szczegółowo w rozdziale 6.3 Prognozy ...). Realizacja nowej, przewidzianej zapisami projektu mpzp zabudowy, związana będzie niewątpliwie ze wzrostem ilości generowanych na tym obszarze odpadów. Jako korzystne dla środowiska należy uznać zatem wprowadzanie do projektu mpzp zapisu ustalającego gospodarowanie odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi (ustawa o odpadach). Właściwy sposób postępowania z odpadami wytworzonymi w granicach terenów objętych projektem planu pozwoli na uniknięcie zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz zapobiegnie możliwości przedostawania się substancji niebezpiecznych do gruntu, co jest szczególnie istotne ze względu na ochronę jakości wód powierzchniowych śródlądowych występujących i planowanych na obszarze opracowania (zbiorników retencyjnych) i w jego sąsiedztwie (cieku wodnego Plewianka).

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych zgodnie z ustaleniami projektu planu

niewątpliwie przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań (o charakterze trwałym) na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w obrębie terenu przeznaczanego pod lokalizację projektowanej zabudowy, jednakże realizacja zapisów ograniczających skalę zabudowy oraz wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni niezabudowanych i biologicznie czynnych, pozwoli ograniczyć skalę tego zjawiska i nie wpłynie znacząco negatywnie na cały obszar planu.

6.2 Oddziaływanie na krajobraz

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadza ustalenia, których realizacja w sposób zasadniczy zmieni charakter lokalnego krajobrazu.

Jak już wspomniano, projekt planu zmienia dotychczasowy sposób użytkowania i zagospodarowania z terenów użytkowanych rolniczo na tereny węzła przesiadkowego z parkingami dla pojazdów indywidualnych – samochodów i rowerów, z infrastrukturą niezbędną dla obsługi podróżnych. Projekt planu wyznacza nowe tereny dróg publicznych i teren drogi wewnętrznej dla obsługi węzła a także teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych. Na terenach obsługi komunikacji **1KO** i **2KO** dopuszcza się lokalizację budynków i budowli parkingów, garaży wielostanowiskowych w kondygnacjach podziemnych i nadziemnych i usług obsługi podróżnych.

Aby zapobiec możliwości realizacji na terenach obsługi komunikacji obiektów kubaturowych odbiegających w sposób znaczący od zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie na terenach osiedli mieszkaniowych we wsi Plewiska wprowadzono szereg zapisów w zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy na przedmiotowym terenie. Zapisami projektu mpzp określono m.in.: wysokość zabudowy do nie więcej niż 12 m, geometrię dachów, a także możliwy sposób lokalizowania zabudowy (m.in. wyznaczenie obowiązujących i maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy).

Jednym z czynników kształtowania krajobrazu jest wysokość zabudowy oraz innych obiektów lokalizowanych na danym terenie. Biorąc pod uwagę fakt, że obszar planu jest położony w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań - Ławica oraz w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych w projekcie planu ustalono realizowanie wszelkich projektowanych obiektów stałych i tymczasowych stanowiących przeszkody lotnicze (o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t.) zgodnie z przepisami odrębnymi. Powierzchnie ograniczające przeszkody i powierzchnie ograniczające zabudowę wyznaczają granice, w ramach których obiekty mogą wystawać w przestrzeni powietrznej. Ustalenie powierzchni ograniczających przeszkody wynika z Prawa lotniczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz. U. Nr 130, poz. 1192 z późn. zm.). Obiekty, których wysokość przekracza ww. powierzchnie wymaga uzyskania zgody w zależności od typu lotniska Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego lub właściwego Ministra. Zapisy projektu wskazują na obowiązek uwzględniania ww. powierzchni ograniczających dla obiektów budowlanych i obiektów naturalnych przy lokalizacji zabudowy, zgodnie z ww. przepisami. Ponadto wskazują obowiązek oznakowania i zgłoszenia właściwym organom lotniczym lokalizacji obiektów budowlanych o wysokości równej lub wyższej niż 50 m n.p.t., stanowiących przeszkody lotnicze, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych (Dz. U. Nr 130, poz. 1193 z późn. zm.). W obszarze analizowanym powierzchnie ograniczające zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych wyznaczono najniżej na poziomie 125 m n.p.m. , a powierzchnie ograniczające przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań - Ławica od ok. 195 do 200 m. n.p.m.

Wymóg realizacji ustaleń planu odnośnie dopuszczalnej wysokości zabudowy i innych obiektów, wynikającej z położenia obszaru opracowania w granicach terenu, na których obiekty mogą wznosić się w przestrzeni powietrznej, należy ocenić pozytywnie także ze względu na ochronę krajobrazu i nawiązanie parametrami nowej zabudowy i zagospodarowania do istniejących warunków na terenach sąsiednich.

Do istotnych z punktu widzenia kształtowania lokalnego krajobrazu zapisów, należy zaliczyć również ustalenia w zakresie kształtowania zieleni, w tym w szczególności zapis ustalający lokalizację nasadzeń zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów oraz dopuszczenie lokalizacji zbiorników wodnych na terenie **ZP/WS** i lokalizację zbiornika

retencyjnego na terenie **2KDD** w strefie wskazanej na rysunku planu a także dopuszczenie lokalizacji zieleni na terenach dróg.

Zapisy projektu planu chronią przed istotną ingerencją w krajobraz omawianego obszaru również dzięki zastosowaniu zapisów ograniczających lub uniemożliwiających wprowadzenie elementów dysharmonizujących lokalną przestrzeń. W tym zakresie ustalają między innymi zakaz lokalizacji: reklam, z wyłączeniem szyldów dopuszczonych postanowieniami planu, obiektów budowlanych o ścianach wykonanych z prefabrykowanych przęseł betonowych, z wyłączeniem obiektów infrastruktury technicznej i obiektów typu bankomat, automat przechowujący przesyłki, wiata przystankowa, stacja do ładowania aut elektrycznych, przed nieprzekraczalnymi liniami zabudowy instalacji fotowoltaicznych oraz innych gabarytowych obiektów budowlanych, za wyjątkiem: ogrodzeń, obiektów małej architektury, kontenerowych stacji transformatorowych, kontenerowych centrali telefonicznych, stacji ładowania samochodów elektrycznych oraz obiektów wskazanych planem.

Na terenach **1KO** i **2KO** wprowadzono zakaz lokalizacji reklam, z wyłączeniem jednego szyldu dla każdego podmiotu gospodarczego (o określonych parametrach i miejscu lokalizacji) oraz tablic informacyjnych powierzchni nie większej niż $1,5m^2$, obiektów budowlanych o ścianach wykonanych z prefabrykowanych przęseł betonowych, z wyłączeniem obiektów infrastruktury technicznej i obiektów typu bankomat, automat przechowujący przesyłki, wiata przystankowa, stacja do ładowania aut elektrycznych, ogrodzeń z prefabrykowanych przęseł betonowych, z wyłączeniem podmurówki do wysokości 0,5 m, od strony dróg publicznych ogrodzeń innych niż ażurowe i wyższych niż 1,5 m oraz napowietrznych linii elektroenergetycznych.

W tym zakresie nie dopuszczono także lokalizacji wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz elektrowni wiatrowych i biogazowni.

Analizowany projekt mpzp dopuszcza natomiast lokalizację elementów takich jak: obiekty małej architektury o wysokości do 5m, ciągów pieszych lub rowerowych (na terenie **ZP/WS**), obiektów małej architektury na terenach **1KO** i **2KO**, **KDL**, **1KDD** i **2KDD**, **KDW**.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono także kolorystykę elewacji budynków.

Wprowadzenie nowych nasadzeń zieleni na terenach dróg publicznych i na terenie drogi wewnętrznej oraz na terenie zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS** lokalizację nasadzeń zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów, poza oczywistymi korzyściami środowiskowymi, stanowić będzie czynnik wpływający pozytywnie na walory estetyczne przestrzeni na analizowanym obszarze. Należy podkreślić, że zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu transportu kolejowego, ustalenia planu nakazują uwzględnienie (w oznaczonym na rysunku planu zasięgu) szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń w sąsiedztwie obszaru kolejowego (w odległości 10 m od granicy obszaru kolejowego i 20 m od osi skrajnego toru) przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych. Przywoływane przepisy odrębne odnośnie tych zagadnień to m.in. ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych. Biorąc powyższe pod uwagę prognozuje się, że docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp w zakresie lokalizacji elementów wpływających na kształtowanie ładu przestrzennego, zapobiegnie wprowadzeniu elementów zakłócających w sposób istotny charakter krajobrazu i ład przestrzenny w granicach całego analizowanego obszaru.

6.3 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Jak już wspomniano w granicach projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szalwiowej występują zbiorniki retencyjne a także od strony południowo-zachodniej analizowany obszar sąsiaduje bezpośrednio z ciekim wodnym Plewianka. W związku z powyższym należy zakładać, że realizacja ustaleń projektu planu potencjalnie może oddziaływać w sposób bezpośredni na wyżej wymienione wody powierzchniowe.

Analizowany projekt planu na dotychczas niezabudowane tereny wprowadza zabudowę i nowe inwestycje wśród których wymienić należy nowe tereny obsługi komunikacji **1KO** i **2KO** z

budynkami i budowlami parkingów, garaży wielostanowiskowych w kondygnacjach podziemnych i nadziemnych i usług obsługi podróżnych, nowy teren drogi publicznej klasy lokalnej **KDL**, nowe tereny dróg klasy dojazdowej **1KD-D** i **2KD-D** oraz nowy teren drogi wewnętrznej **KDW**. Jedną z inwestycji ustalonych na terenie drogi **2KDD** w strefie wskazanej na rysunku planu, będzie zbiornik retencyjny, natomiast na terenie zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS** dopuszczono lokalizację zbiorników wodnych.

Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania nowej zabudowy na ww. terenach wraz z niezbędną infrastrukturą drogową i techniczną wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Realizacja ww. inwestycji spowoduje trwałe uszczelnienie części powierzchni terenów, co z kolei spowoduje ograniczenie powierzchni umożliwiającej infiltrację i retencję wód opadowych i roztopowych oraz zwiększy spływ powierzchniowy z terenów utwardzonych. W pośredni sposób wpłynie zatem na ograniczenie alimentacji zasobów wodnych. Podstawowym skutkiem rozwoju terenów zabudowanych, charakteryzujących się udziałem powierzchni uszczelnionych, jest zmniejszenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację i retencję wód opadowych i roztopowych, ograniczenie zasilania gruntowego wód podziemnych w obrębie zlewni, zwiększenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych (np. dachów, parkingów, placów, dróg), co z kolei może powodować zwiększenie przepływów w ciekach stanowiących odbiorniki wód z opadów.

Dla właściwej ochrony zasobów i stosunków wodnych istotne są zatem wszystkie ustalenia projektu planu, których realizacja pozwoli ograniczyć spływ powierzchniowy wód opadowych i roztopowych w obrębie analizowanych terenów. Z ekologicznego punktu widzenia za najbardziej korzystne uznaje się rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni. Mając powyższe na uwadze należy pozytywnie ocenić nie tylko zachowanie istniejących zbiorników ale także dopuszczenia lokalizacji nowych na terenie **ZP/WS** oraz ustalenie lokalizacji zbiornika retencyjnego na terenie **2KDD** w strefie wskazanej na rysunku planu.

Należy jednak pamiętać, że obowiązujące obecnie przepisy prawa uniemożliwiają wprowadzenie jednoznacznego wymogu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach działek budowlanych, na których lokalizowana jest zabudowa, przy jednoczesnym dostępie do sieci kanalizacji deszczowej.

Zgodnie z zapisem §28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie teren, na którym będzie lokalizowany budynek powinien być wyposażony w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Powyższe rozporządzenie dopuszcza odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z § 8 rozporządzenia zabudowa niska to zabudowa „do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie”. Ponadto warunki dotyczące odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych do gruntu lub do wód reguluje § 17 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, bez oczyszczania.

Projekt planu ustala zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi (oraz z wyłączeniem odprowadzenia na obszar kolejowy lub do kolejowych urządzeń odwadniających). W projekcie planu przewiduje się lokalizację zabudowy niskiej, tj. do 12 m, zatem może być zastosowany wariant odprowadzenia wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych wg § 28 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Na terenach dróg oraz na parkingach pow. 0,1 ha wody opadowe zakwalifikowane zgodnie z ww. rozporządzeniem jako wody zanieczyszczone mogą być odprowadzone do wód lub gruntu po podczyszczeniu, a pozostałe wody opadowe i roztopowe (tj. wody niezanieczyszczone) – bez oczyszczania.

Docelowo, gdy zostanie zrealizowana kanalizacja deszczowa tereny dróg oraz zabudowy będzie można do niej podłączyć, choć w odniesieniu do terenów zabudowy, na której nie powstają zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe, podłączenie do kanalizacji deszczowej jest niecelowe i niekorzystne - pogorszy retencję wód w gruncie, wpłynie na obniżenie poziomu wód gruntowych oraz pogłębi problemy odprowadzenia wód podczas nawalnych opadów (podtopienia, cofki, susza miejska).

Pozostawienie wód opadowych i roztopowych poza kanalizacją deszczową, jeśli wody te spełniają warunki wymagane przepisami odrębnymi (wskazanymi wyżej) z ekologicznego punktu widzenia a także zapewnienia skuteczności odprowadzenia nadmiaru wód opadowych i roztopowych w warunkach ekstremalnych (mając na uwadze zmiany klimatu), uznaje się za rozwiązanie najkorzystniejsze dla ochrony środowiska, w tym dla utrzymania równowagi w stosunkach wodnych.

Istotne dla utrzymania równowagi w stosunkach wodnych są prawidłowo utrzymane rowy melioracyjne i urządzenia drenarskie. Projekt planu zachowuje istniejący system melioracyjny i dopuszcza jego przebudowę i rozbudowę. Zagadnienia związane z melioracjami reguluje ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017r.

Retencja wody w przyrodzie jest zazwyczaj zjawiskiem korzystnym i do jej pozytywnych skutków można zaliczyć:

- zwiększenie wilgotności w strefie powierzchni terenu, a w szczególności w glebie, co ma podstawowe znaczenie dla rozwoju biosfery,
- wzrost wilgotności powietrza w przy powierzchniowej warstwie atmosfery, co przekłada się na łagodniejszy klimat,
- wzrost zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- wyrównanie (złagodzenie) zmienności przepływów w ciekach, a w szczególności złagodzenie głębokich niżówek.

Dla prawidłowego funkcjonowania cieków i rowów w projekcie planu ustalono nakaz zapewnienia dostępu do cieków i rowów na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych.

Zaniedbania w zakresie melioracji mają niekorzystny wpływ na środowisko: zagniwanie roślinności w korytach rowów i sukcesywne zamulanie powoduje zwiększenie się ilości zanieczyszczeń organicznych odprowadzanych do wód powierzchniowych, co również wpływa niekorzystnie na odpływ powierzchniowy. Urządzenia melioracyjne pełnią dwojaką funkcję: w stanach niskiego zasilania wodami opadowymi, spowalniają jej odpływ i retencjonują wodę, natomiast w okresach intensywnych opadów lub roztopów umożliwiają szybsze odwodnienie terenu. Poprzez odwadnianie terenów rowami następuje obniżenie poziomu wody gruntowej, zwiększa się zdolność retencyjna profilu i następuje wyrównanie przepływu w ciekach.

W wyniku funkcjonowania melioracji następuje powolna, ale istotna zmiana struktury i poprawa właściwości fizycznych gleby, która staje się bardziej przewiewna, przepuszczalna i ma większą zdolność retencjonowania wody. Gleby mają większy zapas wilgoci w okresie suszy, zmniejsza się odpływ powierzchniowy powodujący erozję i zagrożenie powodziowe.

Mając powyższe na uwadze można stwierdzić, że zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego, dopuszczeniem przebudowy (np. w przypadku kolizji z lokalizacją budynków) i rozbudowy nie będzie skutkować niekontrolowanym sływem wód i nie spowoduje lokalnych podtopień (także na terenach sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej). Należy zakładać, że w przypadku kolizji z nowymi obiektami budowlanymi przebudowa i rozbudowa umożliwi zachowanie sprawności systemu.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie jest szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni zagospodarowanych zielenią i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych. Odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej umożliwiała natomiast właściwe gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi na terenach, w obrębie których możliwości ich zagospodarowania na terenie są ograniczone (np. istnieje duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, warunki gruntowe uniemożliwiające szybką infiltrację wód, płytkie zaleganie zwierciadła wód gruntowych).

Dlatego mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, np. deszczy nawalnych, należy dołożyć wszelkich starań aby część wód z opadu została zagospodarowana w granicach działek budowlanych. Niezbędne jest zatem zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, chłonnych, które będą

w stanie opóźnić odpływ wód, odciążyć system kanalizacji deszczowej i częściowo zredukować przepływ w przypadku opadów ekstremalnych. Należy jednocześnie podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych dla wód z opadów stanowi obecnie jedno z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych i roztopowych.

W tym zakresie do najważniejszych zapisów projektu planu należy zaliczyć ustalenia dotyczące wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych, jakie muszą być zachowane w granicach działek budowlanych. Wielkość wymaganego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych została zróżnicowana w zależności od terenu i wynosi: dla terenów **1KO** i **2KO** – 25%, dla terenu **ZP/WS** – 70% powierzchni działki budowlanej. Za pozytywne należy także uznać ustalenia planu dotyczące maksymalnej powierzchni zabudowy: na terenach **1KO** i **2KO** – do 10% powierzchni działki budowlanej, przy czym wyłącznie w przypadku realizacji garażu wielostanowiskowego dopuszcza się zwiększenie powierzchni zabudowy do 50%.

Pozytywnie ocenia się również ustalenia projektu planu w zakresie lokalizacji nowej zieleni na terenach dróg publicznych i drogi wewnętrznej oraz na terenie zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk takich jak „deszcze nawalne”. Zieleń zapobiega erozji gleby, a przez to spowalnia odpływ powierzchniowy. Dodatkowo dzięki temu, że pobiera i magazynuje wilgoć, wspomaga też retencję gruntową i glebową i uczestniczy w procesie infiltracji wody opadowej do wód gruntowych. Poza tym, woda zatrzymuje się na powierzchni roślin, co pozwala w pewnym stopniu zmniejszyć wielkość opadu, który następnie albo spada na ziemię z opóźnieniem, albo wchłaniany jest częściowo przez samą roślinę albo z niej odparowuje. Zachowanie dużych powierzchni przepuszczalnych uważa się za konieczność, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, takich jak „deszcze nawalne”.

Analizując wpływ realizacji nowych inwestycji na obszarze niniejszego projektu należy także określić oddziaływanie planowanych kondygnacji podziemnych na warunki gruntowo-wodne.

W tym miejscu należy wspomnieć, że na obszarze objętym planem pierwszy poziom wód gruntowych występuje od 1m p.p.t do 2m p.p.t. Wysoki poziom wód gruntowych powoduje, że wszelkie ingerencje w podłoże wymagają specjalnych rozwiązań technicznych zabezpieczających inwestycje w trakcie budowy i w okresie jej eksploatacji.

Potencjalnie negatywne oddziaływania o charakterze lokalnym i czasowym mogą wystąpić na etapie prowadzenia robót budowlanych związanych z wykonaniem wykopów pod fundamenty, a także dla realizacji infrastruktury technicznej.

Na etapie realizacyjnym istnieje potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych, wynikające z wytwarzania na terenie inwestycji budowlanych różnego rodzaju odpadów i ścieków. W celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego ściekami i odpadami, należy zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający podłoże przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi (na terenie placów postojowych dla maszyn i środków transportu), wyposażyć je w pomieszczenia socjalno-bytowe dla pracowników, przenośne toalety dla pracowników oraz skład materiałów budowlanych. Powstałe w czasie realizacji inwestycji ścieki i odpady powinny być usuwane z terenu budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Powyższe zagadnienia będą miały istotne znaczenie dla jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenach przeznaczonych w projekcie mpzp pod zabudowę.

W przypadku lokalizacji dopuszczonych w planie kondygnacji podziemnych oddziaływania na wody podziemne mogą być większe niż przy realizacji sieci infrastruktury technicznej, bowiem realizacja takich inwestycji wiąże się z prowadzeniem prac ziemnych na większej głębokości. Lokalizacja kondygnacji podziemnych dopuszczona została na terenach **1KO** i **2KO**, a ich realizacja może spowodować zakłócenie naturalnego przepływu wód w przypadku, kiedy zwierciadło wód gruntowych zalegać będzie w strefie powyżej projektowanego poziomu posadowienia obiektu. Oddziaływania na środowisko wodne mogą wynikać z prowadzenia prac odwodnieniowych oraz nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych, roztopowych lub też ścieków z rejonu budowy. Budowa kondygnacji podziemnych, w

zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania warstwy wodonośnej, spowodować może pewne utrudnienia w ich dotychczasowym przepływie lub zmianę jego reżimu. Mając na uwadze potencjalne wystąpienie powyższych zjawisk podczas realizacji inwestycji budowlanych z kondygnacjami podziemnymi niezbędne może być odwadnianie wykopów, a budynki będą wymagały zastosowania izolacji trwale zabezpieczającej przez napływem wód gruntowych oraz zastosowania odpowiednich materiałów odpornych na działanie wody, w tym jej skład chemiczny. Niewłaściwie prowadzone prace budowlane stanowią potencjalne źródło zanieczyszczenia wód, w szczególności przy zastosowaniu niesprawnych maszyn budowlanych (np. wycieki oleju lub ropy, które poprzez odwadnianie wykopów przedostaną się do wód gruntowych). Należy zadbać o stan techniczny maszyn, a roboty wymagające odwodnienia wykopów prowadzić w okresie bezdeszczowym, suchym i w jak najkrótszym czasie.

Dla zminimalizowania ryzyka niekorzystnych oddziaływań na jakość wód w wyniku realizacji inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych projekt planu ustala ochronę powierzchni ziemi i wód (a także powietrza) zgodnie z przepisami o ochronie środowiska a także ustala gospodarowanie odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz zgodnie z zasadami zagospodarowanie odpadów wynikającymi z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach.

Realizacja ustaleń planu umożliwi częściowe ograniczenie ewentualnych szkód w zasobach wodnych terenu i optymalne prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej, minimalizując ryzyko istotnego naruszenia panujących warunków gruntowo-wodnych, uszczuplenia ilościowego lub pogorszenia jakości lokalnych zasobów wód powierzchniowych i za ich pośrednictwem wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do zasobów wód podziemnych.

Powiększanie arealu powierzchni zabudowanych związane jest także z pojawieniem się nowych obiektów, stanowiących potencjalne, punktowe źródła emisji ścieków. Niewłaściwy sposób gromadzenia i odprowadzania ścieków doprowadzić może w konsekwencji do skażenia gruntów oraz zanieczyszczenia zasobów wód podziemnych substancjami niebezpiecznymi dla środowiska, w tym substancjami biogennymi. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż ryzyko wystąpienia tego rodzaju oddziaływań jest w przypadku analizowanego obszaru niewielkie, gdyż projekt planu nakazuje odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej a jednocześnie zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu. Realizacja powyższych ustaleń ogranicza znacznie ryzyko zanieczyszczenia gruntu i wód. Analizowany projekt mpzp wprowadza szereg innych ustaleń dotyczących sieci infrastruktury technicznej, których respektowanie zapewni właściwy sposób prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Wskazać tu należy przede wszystkim ustalenie dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej, w tym powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych. Ponadto, należy zauważyć, że rozwiązania wymagające odprowadzenia ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej ocenia się jako najbardziej korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska (eliminują ryzyko przedostania się substancji niebezpiecznych na skutek niewłaściwego sposobu gromadzenia i odprowadzania ścieków).

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na zasoby wód powierzchniowych można natomiast odnieść się do oddziaływania związanego ze sposobem zagospodarowania terenów położonych w granicach zlewni jednolitych części wód powierzchniowych, w zasięgu której zlokalizowane są przedmiotowe tereny. W tym zakresie ustalenia projektu mpzp wprowadzają szereg zapisów ograniczających skalę oddziaływań, związanych z dalszym przekształcaniem terenów położonych w zasięgu zlewni, w tym opisanych wcześniej zapisów określających maksymalną powierzchnię zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Wspomnieć tu można także o istniejących i dopuszczeniu w projekcie mpzp lokalizacji nowych zbiorników retencyjnych, co może w przyszłości przyczynić się do utrzymania (lub też zwiększenia) ilości retencjonowanych na obszarze opracowania wód opadowych i roztopowych. Na obszarze analizowanym występują grunty (np. gliny), których struktura w sposób naturalny stanowi zabezpieczenie przed ryzykiem zanieczyszczenia wód podziemnych. Mając na uwadze powyższe zakłada się, że realizacja ustaleń projektu planu, w zakresie ochrony wód powierzchniowych (Potoku Junikowskiego) i podziemnych nie wpłynie na

nieosiągnięcie celów środowiskowych (omówionych szczegółowo w rozdziale 2.6 niniejszej Prognozy ...) zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, w tym dla JCWPd 60 w przyjętym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Reasumując, ustalenia projektu mpzp przewidują możliwość wprowadzenia nowych inwestycji, których realizacja może przyczynić się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na lokalne zasoby wód. Zakłada się natomiast, że pełne i docelowe zrealizowanie ustaleń projektu mpzp regulujących sposób zagospodarowania poszczególnych terenów oraz uwzględnienie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, pozwoli na zminimalizowanie skali niekorzystnych oddziaływań w możliwie maksymalnym stopniu.

6.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Jak wspomniano w poprzednich rozdziałach niniejszej Prognozy ..., w granicach analizowanego obszaru nie występują zasoby naturalne w postaci złóż mineralnych, a więc nie prognozuje się wpływu realizacji mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej na te zasoby naturalne. Oddziaływanie na zasoby naturalne takie jak: woda, lasy, flora, fauna zostały omówione w kolejnych rozdziałach. Ze względu na to, że w zasięgu niniejszego planu znalazły się gleby klasy IIIb w wyniku realizacji mpzp nastąpi trwała zmiana ich sposobu użytkowania z gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Na obszarze objętym projektem planu grunty klasy IIIb zajmują powierzchnię 0,8601ha z czego część objęło zezwolenie na realizację inwestycji drogowej (ZRID) oraz decyzja Starosty na trwałe wyłączenie z produkcji rolnej. W związku z powyższym na obszarze planu bez zgody pozostaje 0,1420ha gruntów klasy IIIb, w tym: 0,1ha przeznaczone w planie na **ZP/WS**, 0,0420ha przeznaczone na **KDW**. W związku z powyższym w procedurze sporządzania planu 0,1420 ha gruntów klasy IIIb (użytków rolnych) będzie wymagało uzyskania zgody właściwego Organu na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Mając na uwadze dopuszczenie planowanego przeznaczenia na gruntach rolnych (klasy III), których ochrona, zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych, polega na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze i nieleśne, Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej tworzy niezbędne podstawy planistyczne (prawo miejscowe) w celu umożliwienia kompleksowej realizacji węzła przesiadkowego z nowym układem drogowych i publicznymi parkingami oraz niezbędną infrastrukturą techniczną, w tym ze zbiornikami retencyjnymi przy rz. Plewiance.

6.5 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Planowany sposób zagospodarowania terenów objętych ustaleniami projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej niewątpliwie będzie wpływał na poszczególne komponenty środowiska, w tym na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej, szatę roślinną i zwierzęta.

W wyniku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu, umożliwiającego lokalizację na terenach **1KO i 2KO** budynków i budowli parkingów, garaży wielostanowiskowych w kondygnacjach podziemnych i nadziemnych i usług obsługi podróżnych, jak również elementów układu komunikacyjnego – nowych dróg publicznych **KDL, 1KDD i 2KDD** oraz drogi wewnętrznej **KDW** a także sieci infrastruktury technicznej, występujące w granicach obszaru opracowania tereny dotychczas użytkowane rolniczo zostaną w znacznej części przekształcone w tereny zabudowane oraz tereny komunikacyjne. Realizacja nowych inwestycji budowlanych, w trakcie której prowadzone będą prace przy użyciu ciężkiego sprzętu budowlanego, spowoduje znaczne uszczuplenie areału powierzchni biologicznie czynnej, usunięcie dużej części roślinności oraz zniszczenie wierzchniej warstwy gleby, odpowiadającej w dużej mierze za obecny, biologiczny potencjał tych terenów. Stopniowy rozwój zabudowy oraz infrastruktury komunikacyjnej na omawianym obszarze będzie powodował systematyczne uszczuplanie powierzchni zajmowanych obecnie przez zbiorowiska segetalne, agrofitycenozy pól uprawnych, ugorowe i zbiorowiska synantropijne ruderalne. W wyniku realizacji ustaleń projektu dotychczas występująca w granicach obszaru opracowania zieleni potencjalnie częściowo zastąpiona zostanie typową zielenią urządzoną w ramach

ustalonych planem powierzchni biologicznie czynnych. Należy jednak podkreślić, że projekt planu wyznacza także teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS**. W projekcie planu dopuszczono także lokalizację zieleni na terenach dróg.

Zachowanie odpowiednio dużych powierzchni biologicznie czynnych, zagospodarowanych zielenią może zwiększyć faktyczny potencjał gatunkowy roślinności tych terenów. Warunkiem koniecznym będzie jednak wprowadzenie wartościowszej jakościowo zieleni wysokiej, składającej się z drzew i krzewów.

Przeobrażenia szaty roślinnej spowodują również znaczne zmiany siedliskowe w obrębie fauny. Należy spodziewać się stopniowego wypierania z analizowanego obszaru gatunków zwierząt charakterystycznych wyłącznie dla terenów rolniczych oraz wzrostu liczebności gatunków dobrze przystosowanych do bytowania na terenach zurbanizowanych.

Projekt planu zawiera natomiast ustalenia, których realizacja pozwoli na pewne ograniczenie negatywnych oddziaływań spowodowanych przekształcaniem terenów obecnie wyłączonych z zabudowy (użytkowanych rolniczo i nieużytków) w tereny zabudowy.

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań spowodowanych przekształceniem terenów obecnie wyłączonych z zabudowy projekcie planu ustalono minimalne powierzchnie biologicznie czynne dla terenów obsługi komunikacji **1KO i 2KO** – 25% a dla terenu zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS** – 70% powierzchni działki budowlanej. Wprowadzenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnych wpłynie na warunki życia organizmów żywych, produkcję materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. Innym czynnikiem łagodzącym negatywne oddziaływanie na bioróżnorodność jest odpowiednie kształtowanie układów przestrzennych zabudowy. W tym celu w projekcie planu określono maksymalną powierzchnię zabudowy na terenach **1KO i 2KO** – do 10% działki budowlanej, przy czym wyłącznie w przypadku realizacji garażu wielostanowiskowego dopuszcza się zwiększenie powierzchni zabudowy do 50%. Określono także sposób lokalizowania zabudowy (budyneków i wiat) oraz instalacji fotowoltaicznych i innych gabarytowych obiektów budowlanych, wyznaczając nieprzekraczalne linie zabudowy. Za pozytywne z punktu widzenia ochrony różnorodności biologicznej uznać należy dopuszczenie lokalizacji na terenie zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych **ZP/WS** zbiorników wodnych oraz ustalenia nasadzeń zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów (z uwzględnieniem ograniczeń wymaganych w sąsiedztwie terenu kolejowego).

Lokalizacja obiektów obsługi komunikacyjnej (m.in. parkingów, garaży, budyneków usługowych) wraz z niezbędną infrastrukturą oraz rozbudowa układu komunikacyjnego w obszarze opracowania spowoduje zanik terenów użytkowanych rolniczo, których roślinność obecnie stanowi źródło pokarmu dla bytujących lub przemieszczających się po tych terenach zwierząt. Efektem zmian będzie zatem pogorszenie tych warunków a w dłuższej perspektywie na skutek postępującej urbanizacji, silnie przekształcony obszar stanie się miejscem występowania nowych gatunków fauny, przystosowanych do życia w nowym środowisku. Zapisy projektu planu generalnie sprzyjać będą zasiedlaniu tych terenów przez gatunki przystosowane do obecności i działalności człowieka. Wprowadzenie w projekcie mpzp ustaleń ograniczających intensywność planowanej zabudowy oraz wymagających zapewnienia odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli na pewne ograniczenie strat poniesionych w wyniku przekształceń funkcjonalno-przestrzennych tych terenów.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie niekorzystny wpływ na zwierzęta wystąpi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu (silniki pracujących maszyn) oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe, miejsca składowania materiałów budowlanych), co skutkować będzie czasowym wycofywaniem się z tych terenów bardziej wrażliwych gatunków zwierząt. Przewiduje się jednak, że niekorzystne oddziaływania ustąpią po zakończeniu prac budowlanych i nie będą wpływać w sposób długofalowy na kształtowanie charakteru lokalnej fauny.

6.6 Oddziaływanie na ludzi

Biorąc pod uwagę brak do chwili obecnej, a ustalenia projektu planu na obszarze opracowania nie przewidują lokalizacji zabudowy mieszkaniowej również w przyszłości, nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na mieszkańców przedmiotowego obszaru.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że ewentualne negatywne oddziaływania realizacji planu mogą wystąpić dla mieszkańców zabudowy mieszkaniowej w szczególności bezpośrednio sąsiadującej z obszarem objętym granicami projektu.

Niekorzystne oddziaływania związane będą ze zjawiskami występującymi przede wszystkim na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz zwiększeniem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach inwestycyjnych). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg – w większości przypadków – ograniczał się będzie raczej do pojedynczych działek budowlanych i ich najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Oddziaływania długofalowe związane będą natomiast z realizacją na obszarze opracowania nowej zabudowy (garaży, usług obsługi podróży) w obrębie niezagospodarowanych dotąd działek budowlanych oraz realizacją nowych inwestycji w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz infrastruktury technicznej, co w odczuciu mieszkańców sąsiadującej zabudowy może stanowić czynnik powodujący dyskomfort.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu mpzp związana będzie jednocześnie z wystąpieniem zjawisk mających korzystny wpływ na mieszkańców analizowanego obszaru. Szczegółowe określenie gabarytów, powierzchni i funkcji zabudowy na terenie obsługi komunikacji oraz określenie przebiegu i parametrów terenów komunikacyjnych, pozwoli na docelowe wykształcenie uporządkowanego i spójnego układu urbanistycznego oraz ograniczenie ryzyka zagospodarowania poszczególnych terenów w sposób sprzyjający pojawianiu się lokalnych konfliktów społecznych (m.in. na skutek realizowania zabudowy o przemieszanych funkcjach np. zabudowy produkcyjnej w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej). Czynnikiem ograniczającym ryzyko lokalizowania nowej zabudowy, której funkcjonowanie mogłoby wpływać w sposób negatywny na tutejszych mieszkańców, jest wskazanie na obszarze analizowanego terenu zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS** (z zielenią krajobrazową- drzewa i krzewy oraz ze zbiornikiem wodnym) i wyznaczenie strefy lokalizacji zbiornika retencyjnego na terenie **2KDD**. Te dwa tereny oddzielają teren obsługi komunikacji z parkingami, garażami i dopuszczonymi planem usługami, od zlokalizowanej poza projektem planu zabudowy mieszkaniowej.

W tym miejscu należy także zaznaczyć, że działania mające na celu ograniczenie możliwości istotnego pogorszenia jakości środowiska są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony mieszkańców, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza atmosferycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności na skutek poszczególnych chorób. Z uwagi na powyższe, do projektu mpzp wprowadzono ustalenia dotyczące stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (zgodnie z przepisami odrębnymi) oraz zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe dla nowych budynków a także zapisy dotyczące sposobu kształtowania zieleni (dopuszczono lokalizację zieleni na drogach publicznych), wymagające zachowania określonych udziałów powierzchni biologicznie czynnej (na terenie obsługi komunikacji) a także wskazano teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych, na których ustalono lokalizację nasadzeń zieleni w szczególności w formie drzew i krzewów.

Mając na uwadze położenie obszaru projektu planu w sąsiedztwie linii kolejowej stanowiącej źródło emisji hałasu, w projekcie planu nie ustalono przeznaczenia terenów i funkcji wymagających zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i w budynkach.

Nie można pominąć w analizie ustaleń planu wpływu szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu na ludzi i ich funkcjonowanie a także prowadzenie prac inwestycyjnych na obszarze planu. W tym zakresie ze względu na położenie obszaru planu w zasięgu oddziaływania lotniska cywilnego Poznań-Ławica projekt planu nakazuje uwzględnienie nakazów, zakazów oraz ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska oraz w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych. Powierzchnie ograniczające przeszkody i powierzchnie ograniczające zabudowę wyznaczają granice, w ramach których obiekty mogą wystawać w przestrzeni powietrznej. Ustalenie powierzchni ograniczających przeszkody wynika z Prawa lotniczego (Dz. U. z 2019

r. poz. 1580 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz. U. Nr 130, poz. 1192 z późn. zm.). Obiekty, których wysokość przekracza ww. powierzchnie wymaga uzyskania zgody w zależności od typu lotniska Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego lub właściwego Ministra. Zapisy projektu wskazują na obowiązek uwzględniania ww. powierzchni ograniczających dla obiektów budowlanych i obiektów naturalnych przy lokalizacji zabudowy, zgodnie z ww. przepisami. Ponadto wskazują obowiązek oznakowania i zgłoszenia właściwym organom lotniczym lokalizacji obiektów budowlanych o wysokości równej lub wyższej niż 50 m n.p.t., stanowiących przeszkody lotnicze, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych (Dz. U. Nr 130, poz. 1193 z późn. zm.). W obszarze analizowanym powierzchnie ograniczające zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych wyznaczono najniżej na poziomie 125 m n.p.m., a powierzchnie ograniczające przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań – Ławica od ok. 195 do 200 m. n.p.m.

Ponadto projekt planu nakazuje uwzględnienie art. 87 ust. 4 Prawa lotniczego z dnia 3 lipca 2002r. w przypadku realizowania wszelkich projektowanych obiektów stałych i tymczasowych stanowiących przeszkody lotnicze (o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t.). Zgodnie z cytowanymi przepisami odrębnymi (Prawo lotnicze), przeszkody lotnicze (np. dźwigi) muszą – przed ich posadowieniem – być uzgodnione przez zarządzającego danym lotniskiem oraz instytucję zapewniającą służbę ruchu lotniczego. W tym przypadku Polska Agencja Żeglugi Powietrznej jest instytucją zapewniającą służby ruchu lotniczego na 15 lotniskach w Polsce, w związku z tym posadowienie przeszkód lotniczych stałych o charakterze tymczasowym oraz ruchomych w rejonach tych lotnisk (w granicach powierzchni ograniczających przeszkody dla tych lotnisk) podlega uzgodnieniu z PAŻP.

Mając na uwadze zdrowie i życie ludzi oraz ich bezpieczeństwo należy wspomnieć o przebiegającej przez obszar planu napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV. Ustalenia planu wyznaczają na rysunku planu pas technologiczny o szerokości 22m tj. po 11 m od osi linii na stronę do czasu przebudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na podziemną i nakazują uwzględnienie nakazów, zakazów i ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu, przy lokalizacji zadrzewień, budynków i budowli, w tym naziemnych instalacji fotowoltaicznych, wynikających z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019r w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz norm dotyczące sieci napowietrznych elektroenergetycznych.

W projekcie planu dopuszczono przebudowę i rozbudowę napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na wielotorową i wielonapięciową z zachowaniem obszaru oddziaływania inwestycji w granicach oznaczonego na rysunku planu pasa technologicznego.

Pas technologiczny to teren konieczny dla prawidłowej obsługi linii elektroenergetycznej i jej urządzeń, zapewniający np. przedsiębiorstwu energetycznemu możliwość dokonywania napraw w przypadku awarii. Przepisy nie regulują szerokości pasa technologicznego. W zasięgu pasa technologicznego ze względu na oddziaływanie na środowisko linii elektroenergetycznych poprzez emisję pola elektromagnetycznego oraz hałasu (w określonych warunkach atmosferycznych) obowiązują ograniczenia związane z zagospodarowaniem m.in. zakaz wznoszenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. W tym zakresie należy uwzględnić przepisy regulujące kwestię ochrony przed polami elektromagnetycznymi, które określają dopuszczalne poziomy tych pól dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. W trakcie robót budowlanych przeprowadzanych w pobliżu czynnych linii elektroenergetycznych należy stosować się do przepisów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie i w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

Bezpośredni i korzystny wpływ na poprawę komfortu życia m.in. mieszkańców sąsiedniego osiedla mieszkaniowego będzie miała realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, ustalających m.in. powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz

na terenach przyległych oraz zapewnienie dostępu do sieci, jak również dopuszczenie prowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Należy także zaznaczyć, że realizacja ustaleń niniejszego planu mających na celu powstanie zintegrowanego węzła przesiadkowego umożliwi dogodną zmianę środka transportu na obszarze wyposażonym w infrastrukturę niezbędną dla obsługi podróżnych co wpłynie pozytywnie na ich jakość życia.

Reasumując, lokalizacja nowych inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp, może w pewnym stopniu niekorzystnie wpływać na mieszkańców zabudowy położonej w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru – przede wszystkim na etapie realizacji poszczególnych inwestycji – niemniej, docelowa i pełna realizacja wszystkich ustaleń projektu mpzp (przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów m.in. w zakresie ochrony środowiska) pozwoli na utrzymanie odpowiedniego komfortu zamieszkania na obszarze poza projektem planu.

6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt planu części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej przewiduje znaczące zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów na przedmiotowym obszarze.

Projekt planu ustalił przeznaczenie terenów pod następujące funkcje: tereny obsługi komunikacji **1KO i 2KO**, teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP/WS** i tereny dróg publicznych: klasy lokalnej **KDL** oraz klasy dojazdowej **1KD-D i 2KD-D** oraz teren drogi wewnętrznej **KDW**.

Obszar projektu planu znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu kolejowego ale poza zasięgiem oddziaływania hałasu przemysłowego i lotniczego (z lotniska cywilnego Poznań-Ławica).

Na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w projekcie planu nie objęto ochroną akustyczną w środowisku żadnego spośród wymienionych rodzajów terenów. Teren **ZP/WS** nie zostały potraktowane jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowej a na terenach obsługi komunikacyjnej **1KO i 2KO** nie wskazano funkcji (np. usług) wymagających dotrzymania standardów akustycznych.

Należy jednak zaznaczyć, że w związku z realizacją inwestycji węzła przesiadkowego na obszarze planu prognozuje się wzrost natężenia ruchu samochodowego na skutek potencjalnego korzystania z parkingów i garaży. Przyczyny wzrostu natężenia ruchu a tym samym zwiększenia poziomu hałasu samochodowego można spodziewać się w związku z umożliwieniem ustaleniami planu podłączeniem ulicy Szałwiowej i Kminkowej do ulicy Grunwaldzkiej. Można zakładać, że omawiany projekt planu nie przewiduje jednak nowych terenów dróg, stanowiących liniowe źródło hałasu komunikacyjnego o poziomie zagrażającym dotrzymaniu standardów akustycznych na terenach sąsiednich, wymagających ochrony akustycznej.

Podsumowując należy stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń analizowanego planu warunki akustyczne w środowisku dla planowanych funkcji terenów nie będą niekorzystne. Zakłada się, że realizacja projektu planu zapewni, korzystne dla przebywania ludzi w jego najbliższym otoczeniu, warunki akustyczne w środowisku.

6.8 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Mając na uwadze dotychczasowy stopień zagospodarowania obszaru projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej, jak również charakter jego ustaleń, prognozuje się, że pełna i docelowa realizacja projektu nie będzie stanowić przyczyny pojawienia się nowych, istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia się jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze. Warunkiem koniecznym dla tej sytuacji będzie natomiast restrykcyjne przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, jak również zastosowanie rozwiązań najkorzystniejszych dla środowiska.

Prognozuje się, że nowe źródła emisji zanieczyszczeń pojawią się na analizowanym obszarze przede wszystkim w następstwie realizacji projektowanej zabudowy, wymagającej zaopatrzenia w ciepło. Lokalizacja nowej zabudowy może stanowić przyczynę wzrostu emisji

zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania paliw w instalacjach grzewczych, obejmujących substancje tj. SO₂, NO₂, CO, CO₂, czy pyły. Nie przewiduje się znaczącego dla środowiska wzrostu emisji zanieczyszczeń wynikających z realizacji w granicach obszaru opracowania nowych inwestycji.

Skutkiem realizacji części ustaleń projektu mpzp (w tym zabudowa na terenie obsługi komunikacji) może być natomiast wzrost ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych, generowanych w obrębie planowanych na analizowanym obszarze dróg, stanowiący konsekwencję zwiększenia natężenia ruchu kołowego. W czasie eksploatacji węzła przesiadkowego oddziaływanie na jakość powietrza wynika głównie z emisji substancji powstających podczas spalania paliw w silnikach pojazdów poruszających się po terenie analizowanych dróg i parkingów. Oddziaływanie to zalicza się do stałych i wpływa bezpośrednio na stan jakości powietrza. Zakłada się natomiast, że wzrost ilości zanieczyszczeń nie będzie stanowił zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza. Na ograniczenie ryzyka wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń niewątpliwie będzie wpływał fakt, iż w ostatnich latach notuje się zwiększanie udziału pojazdów spełniających wyższe normy emisji EURO (jak również pojazdów elektrycznych) oraz stopniowe wycofywanie z użytku pojazdów nie spełniających tych norm.

Nieznacznego wzrostu emisji zanieczyszczeń należy spodziewać się na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których powstanie zostało umożliwione zgodnie z zapisami projektu planu. We wspomnianych przypadkach źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem znacznych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji poszczególnych inwestycji. Prognozuje się, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała jednak większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczoną powierzchnię, ograniczony czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych.

Pomimo niewielkiego, prognozowanego wzrostu ilości zanieczyszczeń, generowanych na skutek eksploatacji nowych inwestycji, do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których realizacja ma na celu zminimalizowanie ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Do najważniejszych zapisów w tym zakresie należy nakaz uwzględnienia ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenia te odnoszą się do tzw. „uchwały antysmogowej” - uchwała nr XXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. (w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw). W projekcie planu w tym zakresie ustalono: zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu poszczególnych terenów (na terenach **1KO** i **2KO** – nie mniej niż 25%, na terenie **ZP/WS** – nie mniej niż 70% powierzchni działki budowlanej). Ponadto w projekcie planu dopuszczono zaopatrzenie planowanej zabudowy w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz elektrowni wiatrowych i biogazowni. Ponadto ustalono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (ww. przedsięwzięcia określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko), z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu oraz ustalono (jako generalną zasadę) ochronę powietrza zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą powstać instalacje OZE wykorzystujące odnawialne źródła energii z promieniowania słonecznego, energię aerothermalną, energię geothermalną, energię hydrothermalną, hydroenergię. Mogą to być np. panele fotowoltaiczne (o mocy nie przekraczającej 500 kW), solary i pompy ciepła powietrzne lub gruntowe (geothermalne). W planie zakazano lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni. Zastosowanie instalacji OZE umożliwi rezygnację z wyczerpywanych tradycyjnych źródeł energii, które w procesie spalania zanieczyszczają powietrze.

Ustalenia powyższe należy uznać za pozytywne z uwagi na konieczność redukcji ilości emitowanych zanieczyszczeń pyłowych, których stężenia w ostatnich latach przekraczają

wartości dopuszczalne (szczególnie w okresie grzewczym). Dopuszczenie wykorzystania określonych planem odnawialnych źródeł energii umożliwi ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza i negatywnego wpływu na jakość mikroklimatu.

Na ograniczenie ryzyka pojawienia się w granicach projektu planu obiektów, których funkcjonowanie mogłoby spowodować lokalne przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego (punktowych), wpływać będzie respektowanie wprowadzonego (na całym obszarze planu) zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu.

Ponadto projekt planu ustala powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych, zachowanie dostępu do sieci a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Zminimalizowaniu niekorzystnych oddziaływań na powietrze atmosferyczne, związanych z umożliwieniem realizacji na obszarze projektu mpzp nowej zabudowy (na terenach **1KO** i **2KO**), w sposób pośredni służyć będzie również realizacja zapisów w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów. Ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (szczególnie w przypadku projektowanej zabudowy), przy jednoczesnym przestrzeganiu ustaleń dotyczących sposobu lokalizowania zabudowy, pozwoli na utrzymanie części wolnych od zabudowy przestrzeni, zapewniających możliwość przewietrzania terenu. Ponadto dopuszczono lokalizację zieleni na terenach planowanych dróg publicznych. Można zakładać, że część terenów biologicznie czynnych i pasy zieleni przydrożnej zagospodarowane krzewami i drzewami będą pełnić rolę filtra, pochłaniając i neutralizując substancje toksyczne, takie jak: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki oraz metale ciężkie (ołów, kadm, miedź, cynk).

Przy drogach prawidłowo zaprojektowane pasy zieleni powinny składać się z roślinności tworzącej wielopiętrowe „zielone ściany” - od niskich krzewów po wysokie drzewa mogą zmniejszać ilość niektórych zanieczyszczeń powietrza oraz pyłów pochodzącym z dróg.

Korzystny wpływ na jakość powietrza będzie mieć również realizacja ustaleń dotyczących wyznaczenia terenu zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych **ZP/WS**, na którym jako zasadę wskazano lokalizację nasadzeń zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów. Realizacja wspomnianych ustaleń będzie wpływać korzystnie na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, gdyż obecność zieleni (a szczególnie zieleni wysokiej) sprzyja zmniejszeniu udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych. Dla jakości powietrza atmosferycznego istotne znaczenie będą miały także zbiorniki wodne dopuszczone planem na terenach **ZP/WS** i **2KDD** (zlokalizowane w określonej na rysunku planu strefie).

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie z pojawieniem się w granicach przedmiotowego obszaru nowych źródeł emisji, których funkcjonowanie będzie wpływać na kształtowanie lokalnych warunków aerosanitarnych, jednakże zakłada się, że nie będą one stanowiły zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza. Warunkiem niezbędnym dla ograniczenia ryzyka znaczącego pogorszenia jakości powietrza na omawianym obszarze będzie jednak pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp dotyczących sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów oraz określonych w projekcie mpzp zasad ochrony środowiska.

6.9 Oddziaływanie na klimat

Wśród najbardziej istotnych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnych warunków klimatycznych, wymienia się przede wszystkim: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, drastyczne zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania, czy też projektowanie układu komunikacyjnego w sposób nieuwzględniający konieczności redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Jak już wspomniano wcześniej w obrębie znacznej części obszaru objętego projektem planu przewiduje się wprowadzenie zasadniczych zmian w dotychczasowym sposobie

zagospodarowania i użytkowania. Analizowany projekt umożliwi wprowadzenie zabudowy na terenach obsługi komunikacji **1KO i 2KO** oraz zrealizowanie nowych inwestycji w zakresie lokalizacji infrastruktury drogowej oraz budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej. Zrealizowanie nowych budynków w zasięgu wolnych od zabudowy działek, doprowadzi niewątpliwie do zmian w zakresie możliwości przewietrzania tych terenów, jak również zmian w zakresie kształtowania lokalnych warunków wilgotnościowych oraz termicznych.

Umożliwienie zrealizowania projektowanej zabudowy wymagało natomiast wprowadzenia do projektu mpzp rozwiązań umożliwiających ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych warunków mikroklimatycznych. Wśród najważniejszych zapisów, których respektowanie będzie miało wpływ na ograniczenie skali niekorzystnych zmian, wskazać należy określenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej (do 10% dla terenów **1KO i 2KO**, przy czym wyłącznie w przypadku realizacji garażu wielostanowiskowego dopuszcza się zwiększenie powierzchni zabudowy do 50%), a przede wszystkim określenie wymogu zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej (nie mniejszego niż 25% na terenach **1KO i 2KO**). Utrzymanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jak również wyznaczenie terenu zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych **ZP/WS** z jednoczesnym ustaleniem wymogu zachowania powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszej niż 70% powierzchni działki budowlanej pozwoli na zachowanie porośniętych zielenią powierzchni umożliwiających przepływ mas powietrza, których obecność sprzyja kształtowaniu odpowiednich warunków termicznych i wilgotnościowych. Z punktu widzenia realizacji działań adaptacyjnych do zmian klimatu (zaleceń zawartych w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywa do roku 2030- SPA 2020) za pozytywne należy także ocenić ustalenia projektu planu dopuszczenia lokalizacji zbiorników wodnych na wyznaczonym terenie zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych **ZP/WS** i na terenie **2KDD** (w strefie wskazanej na rysunku planu) przez co wydłuży się czas obiegu wody opadowej i spowolni jej odpływ. Takie działanie pozytywnie wpłynie na warunki lokalnego klimatu. Ponadto, utrzymanie odpowiedniego udziału zieleni wpłynie korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂) oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, wpływających na pojawianie się niekorzystnych zjawisk klimatycznych. W projekcie planu dopuszczono lokalizację zieleni na wszystkich terenach dróg. W przypadku terenów porośniętych zielenią wysoką (na terenie **ZP/WS** ustalono lokalizację nasadzeń zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów) obserwuje się lokalną poprawę warunków wilgotnościowych oraz ograniczenie nasłonecznienia powierzchni, co z kolei wpływa na lokalne obniżenie temperatury powietrza.

Na utrzymanie możliwości przewietrzania terenów wpłynie jednocześnie realizacja zapisów odnoszących się w sposób szczegółowy do sposobu lokalizacji budynków, w tym przede wszystkim ustalających maksymalną wysokość budynków, lokalizację budynków zgodnie z nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, wyznaczonymi na rysunku planu. Respektowanie wspomnianych ustaleń pozwoli na zachowanie wolnych od zabudowy korytarzy, umożliwiających przepływ mas powietrza.

W pewnym stopniu do wyeliminowania ryzyka wprowadzenia na obszar projektu mpzp obiektów i instalacji generujących znaczne ilości zanieczyszczeń, których obecność mogłaby wpływać w sposób istotny na lokalne warunki mikroklimatyczne, przyczyni się respektowanie ustaleń zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu), wymogu stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zakazu stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe. Egzekwowanie tego zapisu wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji niskiej, których funkcjonowanie mogłoby skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów), a tym samym w sposób pośredni niekorzystnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu.

6.10 Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

W przedmiotowym projekcie mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej wymagania

ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględniono poprzez wskazanie na rysunku planu stref występowania stanowisk archeologicznych oraz ustalenie ochrony stanowiska archeologicznego wpisanego do ewidencji zabytków pod nr AZP 53-26/259. Ponadto ustalono prowadzenie badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu zgodnie z przepisami odrębnymi. Mając na uwadze powyższe, zakłada się, że realizacja przedmiotowego projektu mpzp nie będzie stanowiła przyczyny wystąpienia negatywnych oddziaływań na zlokalizowane w jego granicach elementy dziedzictwa kulturowego.

6.11 Oddziaływanie na dobra materialne

Dobra materialne w znaczeniu szerokim są to wszystkie środki, które mogą być wykorzystywane bezpośrednio lub pośrednio do zaspokajania potrzeb ludzkich. W znaczeniu kodeksu cywilnego są to rzeczy. Natomiast w węższym znaczeniu są to rzeczy spełniające następujące warunki:

- służą zaspokajaniu pewnych potrzeb człowieka – przedmioty spełniające warunki tej grupy nazywane są konsumpcyjnymi dobrami materialnymi,
- służą wykorzystaniu lub wytworzeniu innych dóbr materialnych (konsumpcyjnych) - są to dobra produkcyjne lub kapitałowe.

Jedne i drugie można podzielić na naturalne i wytworzone przez człowieka.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na istniejące dobra materialne na skutek realizacji ustaleń projektu planu części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szalwiowej. Realizacja jego ustaleń na terenach **KO, KDL, KD-D, KDW** i **ZP/WS** spowoduje natomiast wzrost ilości dóbr materialnych na skutek lokalizacji nowej zabudowy (budynków i budowli parkingów, garaży wielostanowiskowych w kondygnacjach podziemnych i nadziemnych i usług obsługi podróży), realizacji nowej infrastruktury technicznej i drogowej.

Negatywne oddziaływania na istniejące dobra materialne na skutek realizacji ustaleń mpzp potencjalnie mogą wystąpić na etapie realizacji ustalonych lub dopuszczonych ww. inwestycji, związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych, nowych terenów komunikacyjnych czy zagospodarowania terenu zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych. Ich wystąpienie związane będzie z koniecznością przeprowadzenia prac budowlanych, które z uwagi na planowany zakres i skalę będą wymagały wykonania wykopów ziemnych, prowadzenia intensywnego ruchu pojazdów i maszyn budowlanych, czego potencjalnym efektem może być uszkodzenie nawierzchni w obrębie istniejących w otoczeniu dróg, uszkodzenie istniejących sieci infrastruktury technicznej, czy też zwiększenie zapylenia i hałasu na obszarach sąsiadujących z placami budowy. Niemniej, z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą miały one znaczącego wpływu na dobra materialne zlokalizowane na całym analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie, a to, czy one w ogóle zaistnieją będzie w dużym stopniu zależało od organizacji placu budowy i standardu prowadzenia prac budowlanych.

Z uwagi na położenie analizowanego obszaru w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej nr 3 istotnym zagadnieniem w zakresie oddziaływań na dobra materialne są również drgania wywoływane przez ruch pociągów i ich wpływ na budynki. W związku z tym, przy realizacji nowej zabudowy na terenach **1KO** i **2KO** należy uwzględnić przepisy odrębne, w tym m.in. zapisy art. 53 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym w zakresie wymaganych minimalnych odległości budynków od terenów kolejowych oraz wymogi normy PN-B-02170:2016 „Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki”.

W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań ruchu pociągów po linii kolejowej w projekcie planu wprowadzono nakaz uwzględnienia ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi, wynikających z położenia obszaru planu wzdłuż linii kolejowej w odległości od granicy obszaru kolejowego i osi skrajnego toru zgodnie z przepisami odrębnymi, przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych, drzew i krzewów.

Nie przewiduje się innych zagrożeń dla dóbr materialnych, zlokalizowanych w sąsiedztwie obszaru objętego planem oraz ustalonych na obszarze planu, wynikających z naturalnych zagrożeń i katastrof. Analizowany obszar nie jest położony w zasięgu terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi czy też terenów zagrożonych ruchami masowymi, a więc w zasięgu wystąpienia zjawisk, które mogłyby powodować negatywne oddziaływania na

istniejące w sąsiedztwie czy też projektowane obiekty budowlane. Ponadto do projektu wprowadzono ustalenia zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu.

Należy podkreślić, iż realizacja niniejszego projektu, umożliwiającego lokalizację na przedmiotowym obszarze zintegrowanego węzła przesiadkowego, czyli miejsca dogodnej zmiany środka transportu, wyposażonego w infrastrukturę niezbędną dla obsługi podróżnych wpłynie pozytywnie na jakość życia ludzi. Mając na uwadze bliskie sąsiedztwo osiedli mieszkaniowych we wsi Plewiska a także ich usytuowanie przy granicy administracyjnej Poznania można stwierdzić, że w wyniku realizacji tego przedsięwzięcia znacznie poprawi się dostępność komunikacyjna. Planowana inwestycja będzie ważnym elementem obsługującym użytkowników transportu prywatnego i publicznego.

Usytuowanie terenów węzła przesiadkowego w sąsiedztwie istniejącego przystanku na linii PKP pozwoli na pozostawienie samochodu lub roweru i przesiadkę na kolej zapewniającą sprawny i szybki dojazd do centrum Poznania. Należy także zakładać, że realizacja węzła zapewni bezpieczne warunki (np. w postaci stałego monitoringu) dla pozostawionego mienia tj. samochody, rowery i inne środki lokomocji.

Zakładając, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi wpisującymi się w docelowy sposób użytkowania i funkcjonowania analizowanego obszaru, jego realizacja będzie w pozytywny sposób oddziaływać na otoczenie omawianego obszaru.

6.12 Oddziaływanie na obszary ochrony, w tym obszary Natura 2000

Jak już wspomniano na obszarze analizowanym nie występują tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Tereny objęte formami ochrony przyrody, jak również tereny cenne przyrodniczo (Fortyfikacje w Poznaniu, Ostoja Wielkopolska, Ostoja Rogalińska, Wielkopolski Park Narodowy wraz z otuliną, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wirynki), znajdują się w znacznej odległości od obszaru objętego projektem planu co powoduje, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony ww. obszarów NATURA 2000, ich integralność i spójność sieci.

Analizowany obszar położony jest w znacznej odległości od terenów objętych formami ochrony przyrody jak również od terenów cennych przyrodniczo.

Najbliższej granic obszaru objętego planem znajdują się Obszary NATURA 2000:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Fortyfikacje w Poznaniu (PLH 300005) w kierunku północno-wschodnim, w odległości ok. 3km;
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Wielkopolska (PLH300010) w kierunku południowym, w odległości ok. 6,4 km;
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Rogalińska (PLB300017) w kierunku południowo-zachodnim, w odległości ok. 12km.

W odległości około 6,2 km w kierunku południowym znajduje się obszar Wielkopolskiego Parku Narodowego (WPN) oraz w jego granicach Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wirynki. Wokół WPN wskazano obszar otuliny, której granica jest w odległości ok. 4,6 km od obszaru objętego projektem planu.

Położony najbliższej obszar projektu planu Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Fortyfikacje w Poznaniu (PLH 300005) obejmuje Fort VIIa, który wraz z pozostałymi fortami, Cytadelą oraz schronami położonymi na obszarze Sołacza, współtworzy obszar Natura 2000 Fortyfikacje w Poznaniu PLH300005. Ochrona tworzących go obiektów została ustanowiona ze względu na występowanie na terenie fortyfikacji unikatowych stanowisk zimowania wielu gatunków nietoperzy, w tym w szczególności nocka dużego, nocka Bechsteina, nocka łydkowłosego oraz mopka. Część terenów wchodzących w skład wspomnianego obszaru Natura 2000 posiada także niezwykle dużą wartość przyrodniczą ze względu na bogactwo i unikatowość siedlisk (jakie zachowały się na ich terenie) oraz występowanie wielu gatunków przedstawicieli flory i fauny, w tym gatunków rzadkich i podlegających ochronie prawnej.

Analizując potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie

ulicy Szałwiowej na przedmiot ochrony i integralność terenów zlokalizowanych w zasięgu wspomnianego obszaru Fortyfikacje w Poznaniu PLH300005, zwrócono szczególną uwagę na specyfikę zmian, jakie stanowić mogą zagrożenie dla utrzymania zimowisk nietoperzy. Zgodnie z publikowanymi informacjami, do najistotniejszych zagrożeń dla utrzymania miejsc hibernacji nietoperzy zalicza się przede wszystkim zmiany mikroklimatu w obrębie miejsc hibernacji oraz płoszenie zwierząt w okresie zimowym. Działania te odnoszą się więc bezpośrednio do samych obiektów stanowiących miejsca zimowania nietoperzy, a ich ewentualne pojawienie się wynikać może z wprowadzenia zmian w obrębie obiektów fortyfikacyjnych. Wspomnieć tu można m.in. niekontrolowaną penetrację obiektów fortyfikacyjnych w okresie zimowym, uszczelnianie otworów wentylacyjnych, zmniejszenie wilgotności powietrza, czy też narażenie na przewietrzanie pomieszczeń, w obrębie których hibernują nietoperze.

Na utrzymanie atrakcyjności fortów, jako miejsc zimowania nietoperzy, w pewnym stopniu wpływać mogą również znaczące zmiany w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów bezpośrednio przylegających do obiektów fortyfikacyjnych. Pojawienie się nowych budynków o dużej kubaturze, czy też drastyczne zmniejszenie powierzchni terenów porośniętych zielenią wysoką, może przyczynić się do ograniczenia dostępności do miejsc hibernacji oraz likwidacji części tymczasowych żerowisk.

Mając na uwadze powyższe, prognozuje się, że realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp nie będzie stanowiła zagrożenia dla utrzymania wskazanych powyżej miejsc zimowania nietoperzy, przede wszystkim z uwagi na charakter zagrożeń oraz dużą odległość od obiektów fortyfikacyjnych (eliminującą możliwość wystąpienia zmian mikroklimatycznych w obrębie miejsc hibernacji) – najbliższy fort zlokalizowany jest w odległości ok. 2,7 km. Przewidziane w projekcie planu inwestycje nie będą wpływać w jakikolwiek sposób na utrzymanie warunków siedliskowych (m.in. wilgotności, temperatury itd.) w obrębie obiektów włączonych do sieci Natura 2000, zlokalizowanych poza granicami obszaru projektu mpzp. Tereny znajdujące się w zasięgu granic obszaru opracowania nie obejmują również atrakcyjnych dla nietoperzy żerowisk, co eliminuje możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań, związanych z ograniczeniem dostępności do bazy pokarmowej występujących na terenie fortyfikacji gatunków.

Specjalny Obszar Ochrony Ostoja Wielkopolska (PLH 300010) zajmuje faliste i pagórkowate tereny Niziny Wielkopolskiej z typowym krajobrazem polodowcowym. W jej granicach znajduje się część najdłuższego w Polsce ozu Bukowo-Mosińskiego (374 km) oraz wydmy, rynny, liczne głązy narzutowe i 12 jezior polodowcowych. Prawie wszystkie jeziora w ostoi są bogatymi w substancje mineralne jeziorami eutroficznymi. Jeziorem dystroficznym jest jedynie jezioro Skrzyńka. Na terenie ostoi występują łąki wśród których do najpiękniejszych należą łąki trzęślicowe i pełnikowi. W północno-zachodniej części obszaru znajduje się cenny kompleks łąkowo-torfowiskowy z roślinnością kalcyfilną. Większa część terenu porastają lasy. Przeważają drzewostany sosnowe (około 70 %) z domieszką dębu, świerka, brzozy, grabu i lipy. Ostoja Wielkopolska jest obszarem o dużej różnorodności biologicznej, w obrębie którego występuje 17 typów siedlisk wskazanych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej oraz 20 gatunków wskazanych w Załączniku II wspomnianej dyrektywy. Ponadto, niezwykle bogactwem gatunkowym charakteryzuje się tutejsza flora naczyniowa (1100 gatunków), a także liczebność gatunkowa mchów, porostów oraz grzybów. W granicach ostoi stwierdzono występowanie 50 gatunków roślin prawnie chronionych oraz około 180 gatunków uznanych za zagrożone (na regionalnej czerwonej liście).

Jako główne zagrożenie dla ostoi wskazano bliskość miasta Poznania (jego terenów przemysłowych), eutrofizację wód, jak również zabudowę rekreacyjną nad brzegami jezior.

Przedmiotem ochrony w Ostoi Wielkopolskiej jest obszar o dużej bioróżnorodności biologicznej z siedliskami wskazanymi w Dyrektywie Siedliskowej oraz bogactwem gatunkowym flory, mchów, porostów oraz grzybów. Główne zagrożenia dla zasobów stanowią tereny przemysłowe w mieście Poznaniu, eutrofizacja wód, jak również zabudowa rekreacyjna nad brzegami jezior. Nie są to zagrożenia pochodzące z obszaru analizowanego projektu planu.

Na Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017 występują gatunki ptaków o szczególnym znaczeniu dla Wspólnoty takie, jak: kania czarna, kania ruda, rybitwa czarna, dzięcioł średni, gęś zbożowa, gęś białoczelna. Poza znaczną odległością obszaru planu od ostoi ptaków także charakter jego zagospodarowania i warunki przyrodnicze nie mają znaczenia dla:

- ptaków migrujących tj. gęś zbożowa i białoczelna, dla których miejscem odpoczynku i żerowania są łąki i pastwiska porośnięte niską roślinnością;
- rybitwy czarnej należącej do gatunku wodno-błotnego gniazdującego w szuwarach płytkich zbiorników wodnych, latających w najbliższym otoczeniu swoich ostoi;
- dzięcioła średniego, który występuje głównie w naturalnych, pierwotnych lasach liściastych, w ekosystemach leśnych martwych i obumierających drzew ze starymi dziuplami i infekcjami grzybami - omija lasy gospodarcze.

Obszar opracowania projektu planu nie obejmuje strefy ochrony ostoi, miejsc gniazdowania i regularnego przebywania kani czarnej i kani rudej. Ze względu na preferowane środowisko gniazdowania i żerowania w sąsiedztwie wód powierzchniowych, terenów wilgotnych i siedlisk leśnych, głównie z drzewostanem liściastym a tereny wskazane w projekcie planu nie spełniają tych warunków, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji jego ustaleń na chronione gatunki ptaków.

Ponadto na obszarze opracowania planu nie stwierdzono występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów a także gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywy Siedliskowej, oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujących się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście), lub rzadkich.

Realizacja ustaleń niniejszego projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, ponieważ są usytuowane w dużym oddaleniu od granic obszaru objętego opracowaniem. Biorąc powyższe pod uwagę prognozuje się, że planowane inwestycje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej nie będą oddziaływać negatywnie na cele i przedmioty ochrony obszarów NATURA 2000, ich integralność i spójność sieci.

6.13 Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne obszaru projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej - znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa, stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego projektu nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25.02.1991r.

6.14 Analiza potencjalnych oddziaływań skumulowanych

Opisane w poprzednich podrozdziałach oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko dotyczą oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska osobno. W rzeczywistości środowisko stanowi system, którego komponenty pozostają w nierozrwalnej od siebie zależności i wzajemnie się warunkują, a zmiana jednego komponentu powoduje zmianę pozostałych. W związku z tym oddziaływanie na środowisko należy rozpatrywać nie tylko w kontekście poszczególnych jego komponentów, lecz także w kontekście środowiska jako całości, biorąc pod uwagę sumę czynników oddziaływujących na nie jednocześnie.

W niniejszej Prognozie ... podjęto próbę zidentyfikowania potencjalnych oddziaływań skumulowanych dla działań lub projektów strategicznych, których oddziaływanie w ocenie oddziaływania na komponenty środowiska ocenione zostało jako negatywne. W związku z tym, mogłoby dotyczyć kumulacji oddziaływań negatywnych.

Oddziaływania skumulowane definiowane są jako zmiany w środowisku wywołane wpływem proponowanych działań w połączeniu z innymi oddziaływaniami obecnymi w przestrzeni i oddziaływaniami będącymi wynikiem realizacji dokumentów strategicznych przewidzianych do realizacji w przyszłości.

Oddziaływania skumulowane należy rozumieć jako występujące łącznie w określonym czasie, podobne czynniki lub działania pochodzące z różnych, położonych w bliskim sąsiedztwie lub nakładających się na siebie źródeł, powodujących takie same lub zbliżone, sumujące się skutki środowiskowe. Nałożenie się na siebie podobnych wpływów może prowadzić do sytuacji, w których określony teren narażony jest na nieadekwatnie większe negatywne oddziaływanie, w skutek kumulacji źródeł presji o pomijalnej, jednostkowej charakterystyce

oddziaływania.

Założeniem analizy możliwości wystąpienia oddziaływań skumulowanych jest powiązanie oddziaływania planowanej inwestycji na obszarze planu i przedsięwzięć lub działań na obszarze poza granicami przedmiotowego planu. Przyjęto, że przedmiotem oceny są inwestycji o tym samym charakterze, powodujące takie same sumujące się skutki środowiskowe.

W sąsiedztwie obszaru planu występuje zabudowa mieszkaniowa z niezbędną infrastrukturą drogową i techniczną nie stanowi źródła negatywnych wpływów na środowisko, które w połączeniu z oddziaływaniem na komponenty środowiska planowanych inwestycji węzła przesiadkowego mogłyby skutkować negatywnym oddziaływaniem. Na obszarze objętym niniejszym projektem planu nie wskazano lokalizacji przedsięwzięć, których oddziaływanie mogłoby skutkować oddziaływaniem skumulowanym.

Wysoki poziom hałasu kolejowego pod wpływem, którego pozostaje obszar opracowania planu oraz prognozowany poziom hałasu komunikacyjnego od pojazdów poruszających się po istniejących i planowanych drogach (o charakterze ruchu lokalnego, dojazdowego) i parkingu nie wpłynie na wzrost negatywnych oddziaływań na tereny sąsiadujące z obszarem planu wymagające dotrzymania standardów akustycznych.

7 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień analizowanego mpzp podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Monitoringowi powinny podlegać przede wszystkim te elementy środowiska, których stan wymaga poprawy. Należy w tym kontekście wymienić zły stan wód powierzchniowych Potoku Junikowskiego. Mając na uwadze ciek Plewianki, który jest prawobrzeżnym dopływem Potoku Junikowskiego, przepływający przy granicy obszaru planowanych inwestycji w związku z powyższym wskazany jest monitoring (raz na rok) skuteczności gospodarki wodno-ściekowej na obszarze objętym mpzp w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniami. Ponadto w związku z już istniejącymi (kolej, drogi) i planowanymi elementami infrastruktury komunikacyjnej oraz położeniem w strefie oddziaływania lotniska Poznań-Ławica, będących źródłem emisji hałasu wskazane jest monitorowanie wartości emisji hałasu (proponuje się raz na dwa lata) na granicy z terenami wymagającymi ochrony akustycznej (istniejącej zabudowy mieszkaniowej) poza obszarem objętym niniejszym opracowaniem.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy natomiast pamiętać, że wyniki te muszą odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

8 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Oddziaływania na środowisko występujące na etapie realizacji i eksploatacji węzła przesiadkowego mogą zostać zminimalizowane poprzez ustalenia niniejszego projektu planu odnośnie: parametrów zabudowy i zagospodarowania terenów, ochrony wód poprzez prowadzenie efektywnej gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza poprzez stosowanie paliw ekologicznych do ogrzewania obiektów z zaleceniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii, modernizacji i rozbudowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Można zakładać, że ograniczeniu i zapobieganiu negatywnych oddziaływań na środowisko będzie służyło dodatkowe (poza realizacją ustaleń planu) zastosowanie następujących rozwiązań technicznych i organizacyjnych:

1. w zakresie wpływu na jakość powietrza
 - stosowanie maszyn i urządzeń sprawnych technicznie,
 - zabezpieczenia przed emisją pyłów i gazów,
 - systematyczne sprzątanie placów budowy, miejsc składowania i magazynowania,
 - regularne utrzymywanie czystości dróg, parkingów,
2. w zakresie wpływu na klimat akustyczny
 - ograniczenie prac budowlanych do godzin dziennych,
 - ograniczenie pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym,
 - ograniczenie liczby pojazdów ciężarowych obsługujących teren inwestycji,
 - ograniczenie prędkości poruszania się pojazdów w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej (zlokalizowanej poza granicami planu),
 - stosowanie tłumików do samochodów ciężarowych,
 - zastosowanie cichej nawierzchni na drogach i placach manewrowych z zastosowaniem nawierzchni ścieralnej o odpowiednich parametrach akustycznych,
3. w zakresie ochrony bioróżnorodności, świata zwierząt i roślin, krajobrazu
 - ograniczenie terminu niezbędnej wycinki drzew do okresu poza lęgowego,
 - stosowanie do nasadzeń przydrożnych i na terenach zieleni urządzonej głównie zieleni wysokiej – gatunków rodzimych,
4. w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych
 - stosowanie maszyn i urządzeń sprawnych technicznie – wyeliminowanie wycieków substancji ropopochodnych i przedostawania się ich do gruntu i wód,
 - podczas realizacji inwestycji organizacja bazy sprzętowej na szczelnych nawierzchniach,
 - zachowanie drożności urządzeń melioracyjnych i drenarskich.

9 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość rozważania odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w granicach analizowanego projektu mpzp została znacząco ograniczona poprzez zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki, określające wiodący i uzupełniający kierunek zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów. Ponadto, możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów została ograniczona przede wszystkim z uwagi na położenie w zasięgu emisji hałasu kolejowego.

Ponadto należy podkreślić, że niniejszy projekt planu stanowi rozwiązanie alternatywne do ustaleń obowiązującego na przedmiotowym obszarze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych uchwały obowiązującej (uchwała Rady Gminy Komorniki Nr XXXVI/250/98 z dnia 1998-04-27 zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22.05.2006 r.). Zmiana obowiązującego dotychczas mpzp umożliwi realizację zintegrowanego węzła przesiadkowego dla dogodnej zmiany środka transportu, wyposażonego w infrastrukturę techniczną niezbędną dla obsługi podróżnych. Dodatkowo w analizowanym projekcie przewiduje się przedłużenie ulicy Szałwiowej i ulicy Kminkowej, co umożliwi ich podłączenie do ulicy Grunwaldzkiej.

Z uwagi na powyższe, w trakcie prowadzonych prac planistycznych nad sporządzeniem projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej nie rozpatrywano rozwiązań alternatywnych do tych, które zaproponowane zostały w analizowanym dokumencie.

10 WNIOSKI I STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej. Niniejszy projekt opracowany jest na podstawie uchwały nr XLV/385/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. Rady Gminy Komorniki, w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej. Początkowo opracowanie planu prowadzono w granicach ww. uchwały, jednak w związku z koniecznością uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klasy IIIB na cele nierolnicze i nieleśne dla części terenów w listopadzie 2022 r. Wójt Gminy Komorniki zdecydował o podziale planu na 2 etapy opracowania. Jako etap 1 wyodrębniono obszar o powierzchni 1,14 ha oraz etap 2 o powierzchni 0,5 ha.

Stosownie do przepisu art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu, poprzedzone zostało wykonaniem analiz dotyczących zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

W wyniku przeprowadzonej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Komorniki, przyjętej uchwałą Rady Gminy Nr LVIII/575/2018 z dnia 11 października 2018 r., w której Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała Nr XXXVI/250/98 z dnia 27.04.1998 r., zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22.05.2006 r.) został uznany za nieaktualny.

Projekt mpzp obejmuje obszar o powierzchni około 1,64ha, położony w północnej części wsi Plewiska przy ul. Szałwiowej i ul. Kminkowej, styknie do linii kolejowej ciek wodny – Plewianka.

Na przedmiotowym obszarze obowiązuje uchwała Rady Gminy Komorniki Uchwała Nr XXXVI/250/98 z dnia 1998-04-27 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22.05.2006 r.).

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji kierunków zagospodarowania na środowisko przyrodnicze przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, szaty roślinnej i zwierząt, powietrza, klimatu lokalnego, klimatu akustycznego. Prognoza ma również na celu przeanalizowanie oddziaływania realizacji ustaleń mpzp na obszary chronione, w tym obszary NATURA 2000, na jakość życia ludzi, na dobra materialne i na elementy dziedzictwa kulturowego. Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu mpzp został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko składa się z dziewięciu części.

W pierwszej omówiono podstawy formalno - prawne, metody i zasadność jej sporządzenia. W drugiej części omówiono położenie przedmiotowego obszaru w przestrzeni gminy i jego dotychczasowe zagospodarowanie. Scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki wodne, florę i faunę, gleby, klimat lokalny. Określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz klimatu akustycznego. W trzeciej części Prognozy ... zwrócono uwagę na

problemy ochrony środowiska, w odniesieniu do ustaleń w projekcie mpzp, a w szczególności dotyczące ochrony gruntów rolnych występujących w granicach planu, wymagających uzyskania zgody na zmianę ich przeznaczenia na grunty nierolnicze i nieleśne. W tej części wskazano jako problem ochrony środowiska – jakość powietrza atmosferycznego. Określono także brak oddziaływania realizacji ustaleń planu na obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

W czwartej części omówiono cel i ustalenia projektu planu. Omówiono powiązanie ustaleń projektu z zapisami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki. Wskazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.

W piątej części omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym, natomiast w szóstej części omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego oraz przedstawiono analizę możliwości wystąpienia oddziaływań skumulowanych.

W części siódmej omówiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Natomiast w części ósmej wskazano rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu.

W części dziewiątej rozważono możliwość wprowadzenia rozwiązań alternatywnych analizowanych podczas prac nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej.

Do niniejszej prognozy dołączono załączniki graficzne:

Załącznik 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle gminy Komorniki

Załącznik 2 Podział hydrograficzny na obszarze gminy Komorniki

Załącznik 3 Uwarunkowania hydrograficzne – poziom wód gruntowych

Załącznik 4 Użytkowanie gruntów na obszarze opracowania

Załącznik 5 Fragment mapy glebowo-rolniczej gminy Komorniki

Załącznik 6 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle obszarów cennych przyrodniczo

Załącznik 7 Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej

Obszar objęty granicami projektu planu, położony jest w północnej części gminy Komorniki, po południowej stronie od linii kolejowej Berlin-Warszawa biegnącej wzdłuż granicy administracyjnej miasta Poznania i gminy Komorniki.

Do sporządzenia niniejszego projektu przystąpiono w celu zmiany obowiązującego planu miejscowego dla realizacji zintegrowanego węzła przesiadkowego, umożliwiającego dogodną zmianę środka transportu, wyposażonego w infrastrukturę niezbędną dla obsługi podróżnych. Dodatkowo w planie przewidziano przedłużenie ul. Szałwiowej i ul. Kminkowej, co umożliwi ich podłączenie do ul. Grunwaldzkiej.

Z uwagi na powyższe, w omawianym projekcie planu wyznaczono:

- tereny obsługi komunikacji, oznaczone na rysunku planu symbolami **1KO** i **2KO**;
- teren drogi publicznej klasy lokalnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDL**;
- tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KDD** i **2KDD**;
- teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDW**;
- teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczony na rysunku planu symbolem **ZP/WS**.

W granicach obszaru objętego projektem planu nie stwierdzono występowanie udokumentowanych i zarejestrowanych zasobów w postaci złóż naturalnych. Analizowany obszar położony jest również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Na południowy-zachód, równoległe do obszaru opracowania przebiega dział wodny III między zlewnią Potoku (Strumienia) Junikowskiego (18576) a zlewnią rzeki Wirynki (18572). Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Potok Junikowski (PLRW60001718576). Stan jakości wód dla JCWP (PLRW60001718576) oceniono jako zły. Celem środowiskowym dla tej JCWP jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Wody te są zagrożone nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych.

Jak wynika z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, jednolite części wód podziemnych JCWPd 60 – GW600060 oceniono stan ilościowy, jak i chemiczny jako dobry. Natomiast badanie jakości wody w Pecnej w 2020 r. wykazało, że wody podziemne były niezadowolającej jakości - IV klasa wskaźnika fizyczno-chemicznego i IV końcowa klasa jakości.

Na podstawie przeprowadzonych badań w roku 2021 PPIS w Poznaniu stwierdził przydatność wody w wodociągach wiejskich Komorniki i Plewiska do spożycia przez ludzi. Jakość wody pitnej w roku 2021 w wymienionych wyżej wodociągach spełniała wymogi Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. oraz Dyrektywy Europejskiej (98/83/EC).

Realizacja ustaleń projektu planu w zakresie ochrony wód, znacznie ogranicza możliwość zanieczyszczenia GZWP (poza zasięgiem projektu) oraz JCWP i JCWPd.

Realizacja ustaleń projektu mpzp nie wpłynie na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Obszar objęty projektem nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych, położony jest poza zasięgiem obszaru zagrożenia powodzią.

Realizacja ustaleń projektu planu, nie będzie stanowić zagrożenia dla dotrzymania standardów akustycznych w obrębie terenów wymagających ochrony akustycznej zlokalizowanych poza obszarem planu. Na obszarze projektu planu nie wskazano terenów wymagających ochrony akustycznej. W związku z tym, w projekcie planu nie sformułowano ustaleń w zakresie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku. Obszar objęty projektem planu nie jest skażony ponadnormatywnym hałasem lotniczym i przemysłowym.

Realizacja ustaleń analizowanego projektu planu przyczyni się do znacznych zmian w lokalnym krajobrazie. Na terenach użytkowanych dotychczas rolniczo w wyniku realizacji ustaleń planu mogą być zlokalizowane (budynki i budowle parkingów, garaży i usług obsługi podróży) obiekty kubaturowe, zieleń urządzona w formie drzew i krzewów oraz tereny dróg.

Pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie stanowić przyczyny pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do pogorszenia jego jakości na przedmiotowym obszarze i w jego sąsiedztwie. Warunkiem koniecznym utrzymania takiej sytuacji będzie respektowanie przepisów odrębnych odnoszących się do konieczności zachowania odpowiednich standardów jakości powietrza atmosferycznego, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zgodnie z uchwałą Sejmiku Wielkopolskiego nr XXXIX/941/17 (tzw. uchwałą antysmogową).

Realizacja ustaleń projektu wpłynie w sposób trwały na zmianę warunków kształtujących mikroklimat na obszarze analizowanym ale zmiany te będą miały charakter miejscowy i nie wpłyną w sposób istotny na klimat lokalny całego obszaru.

Realizacja inwestycji planowanych w projekcie mpzp może w pewnym stopniu niekorzystnie wpływać na mieszkańców analizowanego obszaru na etapie realizacji poszczególnych obiektów, budynków i urządzeń, jednak nie będzie to oddziaływanie trwałe, ustąpi po zakończeniu prac inwestycyjnych. W dalszej perspektywie w wyniku działań zgodnych z zapisami projektu planu i przepisami odrębnymi nie prognozuje się negatywnych oddziaływań na ludzi. Pełna realizacja węzła przesiadkowego pozwoli na podniesienie komfortu i jakości życia ludzi.

Realizacja ustaleń mpzp nie narusza zasad ochrony udokumentowanych elementów dziedzictwa kulturowego.

Realizacja projektu planu nie będzie negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszarów NATURA 2000, ich integralność i spójność sieci.

Realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp nie spowoduje oddziaływań na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25.02.1991r.

Wśród najbardziej istotnych zapisów z punktu widzenia ograniczenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych zmian w środowisku wskazać należy natomiast szereg zapisów, zapewniających ochronę najistotniejszych elementów środowiska przyrodniczego oraz minimalizujących lub ograniczających ewentualne negatywne skutki realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze. Obejmują one między innymi zapisy ustalające:

- teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych **ZP/WS** z lokalizacją nasadzeń zieleni krajobrazowej, w szczególności drzew i krzewów;
- powierzchnie biologicznie czynne nie mniejsze niż 25% powierzchni działki budowlanej na terenach obsługi komunikacji **1KO** i **2KO** i nie mniejsze niż 70% - na terenie zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych **ZP/WS**;
- dopuszczenie lokalizacji zbiorników wodnych na terenach **ZP/WS** i **2KDD** w strefie wyznaczonej na rysunku planu;
- maksymalną powierzchnię zabudowy na terenach **1KO** i **2KO** do 10% powierzchni działki budowlanej, przy czym wyłącznie w przypadku realizacji garażu wielostanowiskowego dopuszcza się zwiększenie powierzchni zabudowy do 50%;
- dopuszczenie lokalizacji zieleni na terenach dróg **KDL**, **1KDD** i **2KDD**, **KDW**;
- ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi o ochronie środowiska;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i inwestycji wynikających z ustaleń planu;
- gospodarowanie odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi;
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe;
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej, w tym powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych;
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz elektrowni wiatrowych i biogazowi.

Z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego, a w szczególności środowiska gruntowo-wodnego, niezwykle istotne są również ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej. W tym zakresie wymienić należy:

- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej;
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z wyłączeniem odprowadzenia na obszar kolejowy lub do kolejowych urządzeń odwadniających;
- zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu wprowadzono także nakaz uwzględnienia nakazów, zakazów oraz ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi, wynikających z położenia obszaru planu:

- w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań – Ławica,
- w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych,
- w oznaczonym na rysunku planu zasięgu szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń w sąsiedztwie obszaru kolejowego (w odległości 10 m od granicy obszaru kolejowego i 20 m od osi skrajnego toru) zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu transportu kolejowego, przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych,
- w oznaczonym na rysunku planu pasie technologicznym o szerokości 22 m, tj. po 11 m od osi linii na stronę do czasu przebudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na podziemną, przy lokalizacji zadrzewień, budowli i budynków, w tym

naziemnych instalacji fotowoltaicznych.

Ustalono także realizowanie wszelkich projektowanych obiektów stałych i tymczasowych stanowiących przeszkody lotnicze (o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t.) zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto ustalenia projektu planu zakazują lub ograniczają możliwość lokalizacji na terenach elementów zagospodarowania, dysharmonizujących walory krajobrazowe.

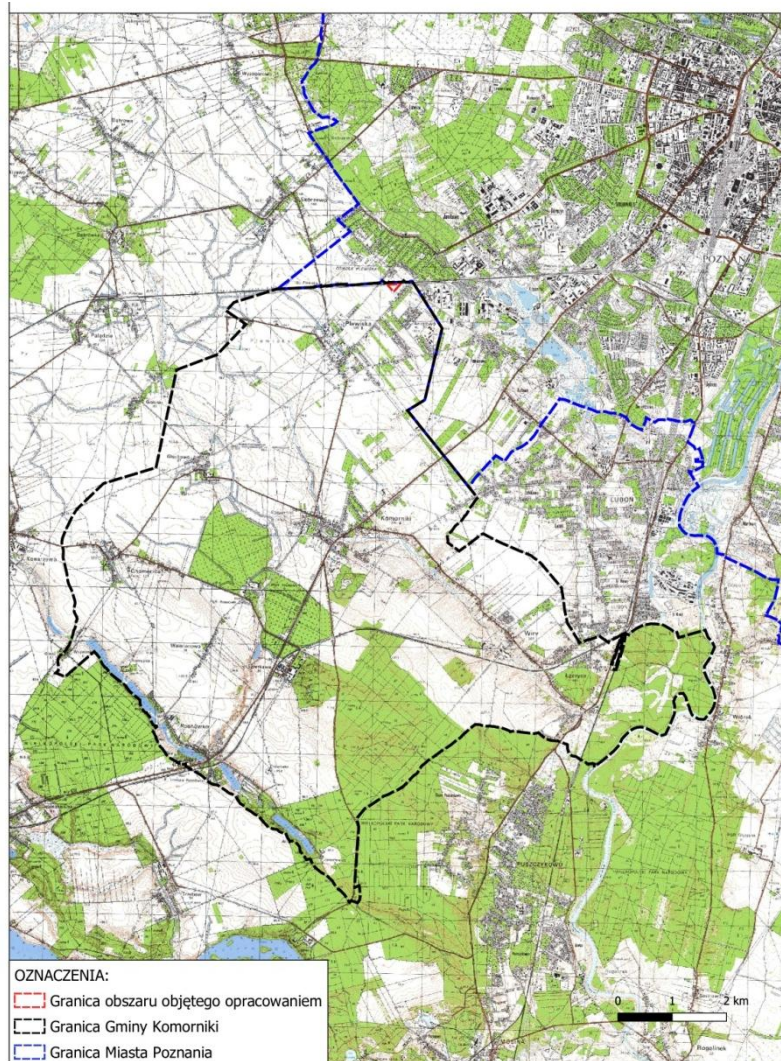
Zakres wprowadzonych do projektu mpzp zapisów dotyczących ochrony poszczególnych elementów środowiska uznaje się za właściwy i wystarczający. Należy jednak zaznaczyć, iż warunkiem zachowania dotychczasowego stanu i prawidłowego funkcjonowania środowiska w obrębie terenów zlokalizowanych w granicach omawianego obszaru, będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

Należy podkreślić, że zapisy przedmiotowego projektu mpzp, poza ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komorniki, uwzględniają jednocześnie cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, w tym w szczególności zapisy: Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, przyjętej we Florencji 20 października 2000 r., a ratyfikowanej przez Polskę 27 września 2004 r., Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030, Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, Strategii Rozwoju Gminy Komorniki 2021-2030, Programie ochrony środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020).

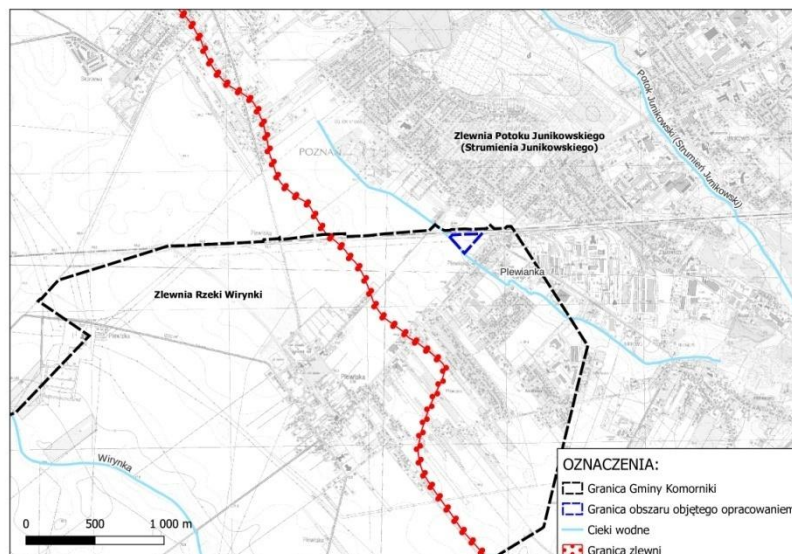
W wyniku przeprowadzonej analizy, uwzględniającej obecny stan i charakter poszczególnych komponentów środowiska w granicach przedmiotowego obszaru, a także skalę oddziaływań związanych z realizacją projektowanych inwestycji, stwierdzono, że realizacja części ustaleń projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej będzie stanowiła przyczynę pojawienia się oddziaływań mających niekorzystny wpływ na poszczególne komponenty środowiska, jednakże pełna i docelowa realizacja wszystkich zapisów mpzp pozwoli ograniczyć skalę i intensywność tych oddziaływań do minimum.

11 ZAŁĄCZNIKI

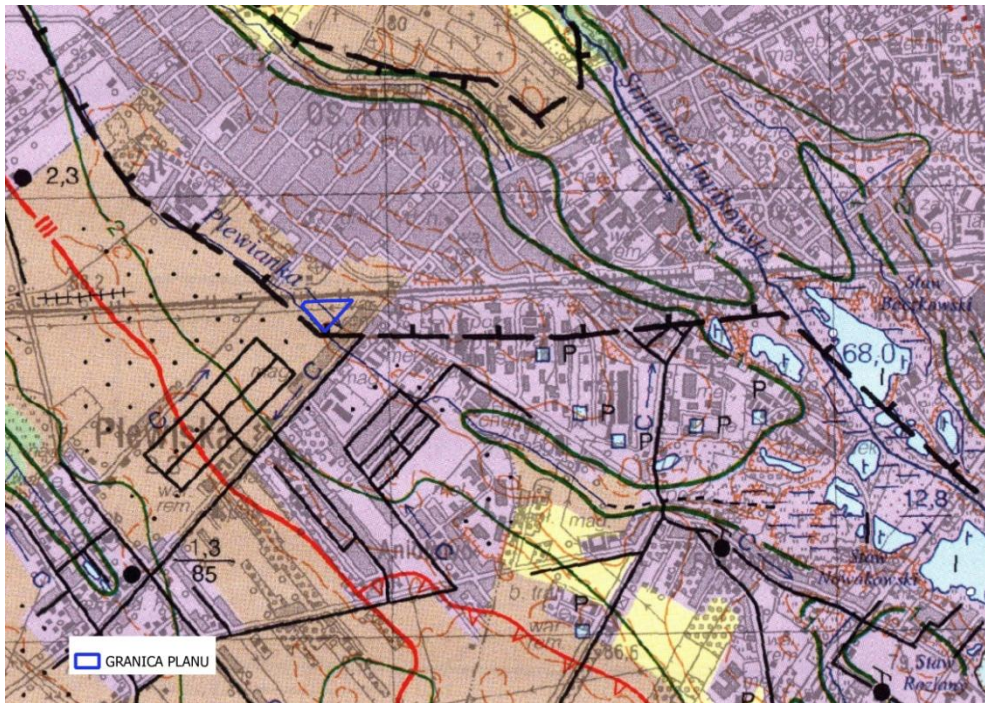
Załącznik 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle gminy Komorniki

Załącznik 2 Podział hydrograficzny na obszarze gminy Komorniki

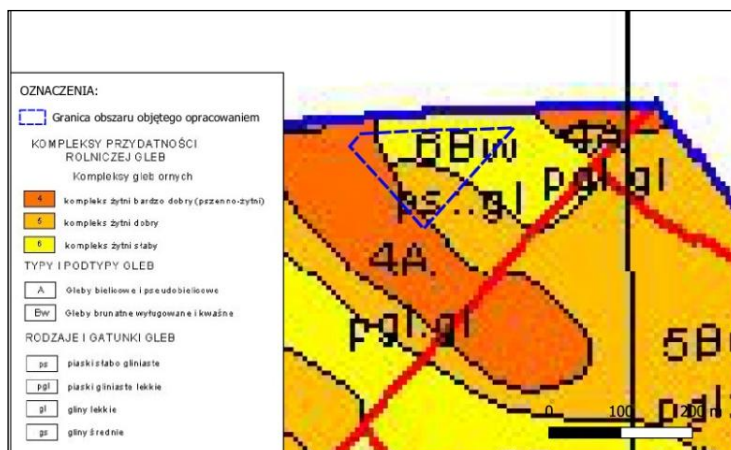
Załącznik nr3 Uwarunkowania hydrograficzne – poziom wód gruntowych

Załącznik 4 Użytkowanie gruntów na obszarze opracowania

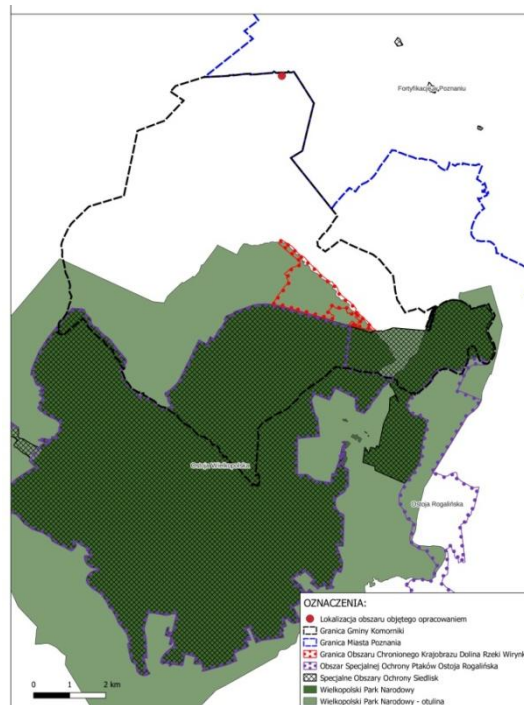

Załącznik 5 Fragment mapy glebowo-rolniczej gminy Komorniki

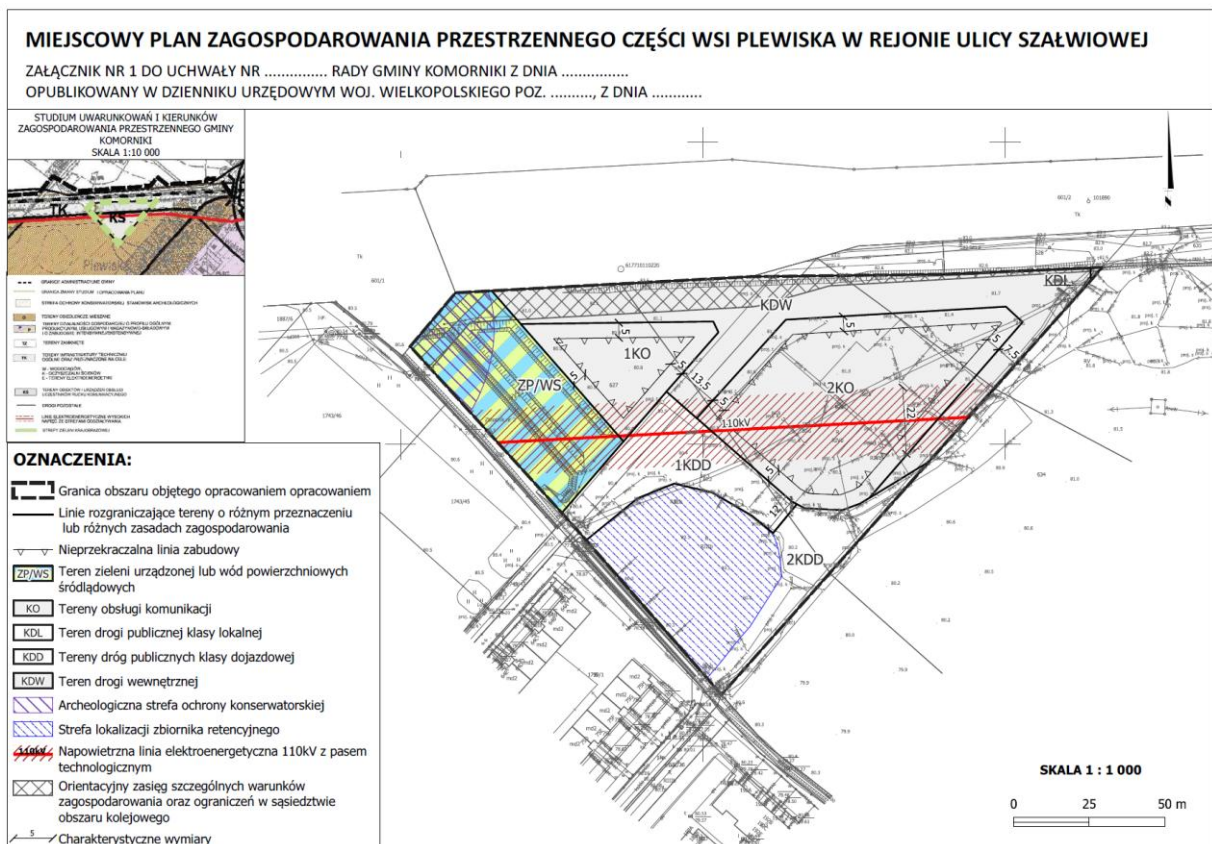

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI WSI PLEWISKA W REJONIE ULICY SZAŁWIOWEJ

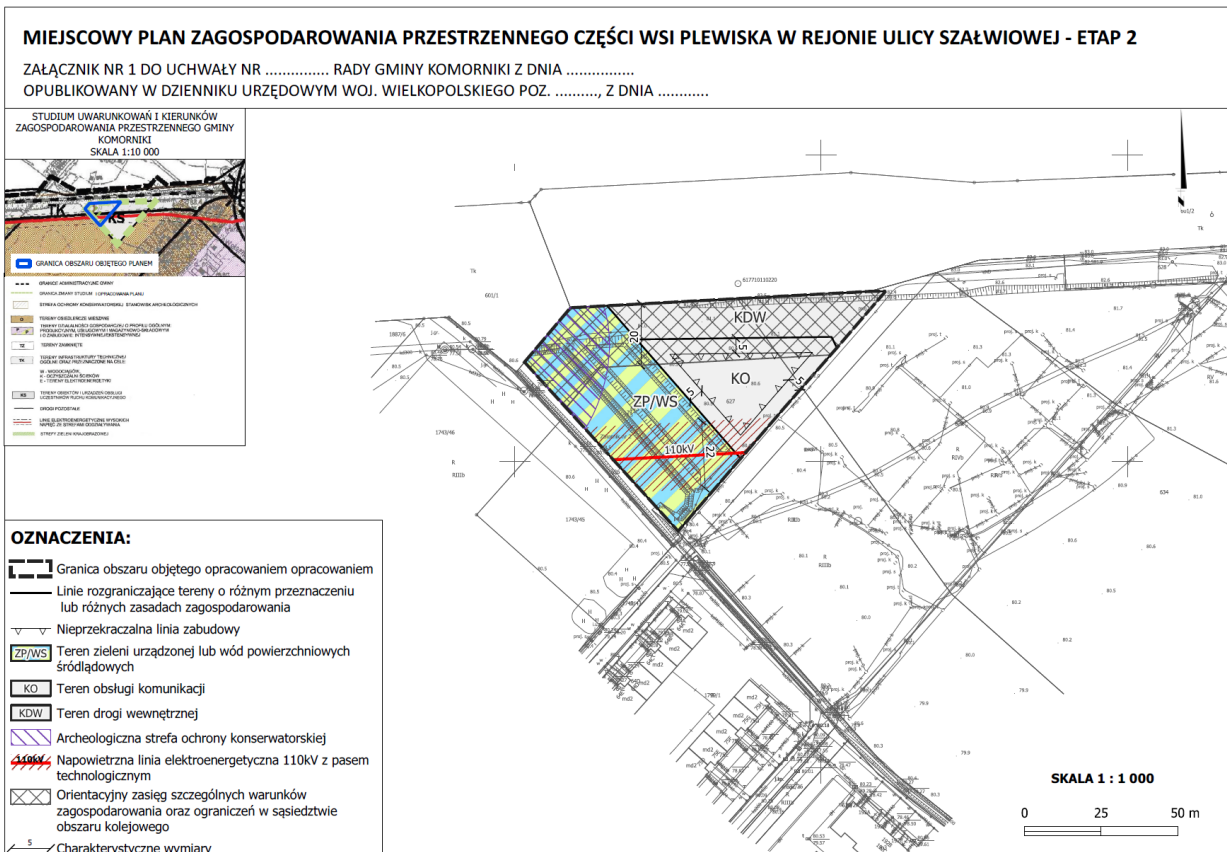
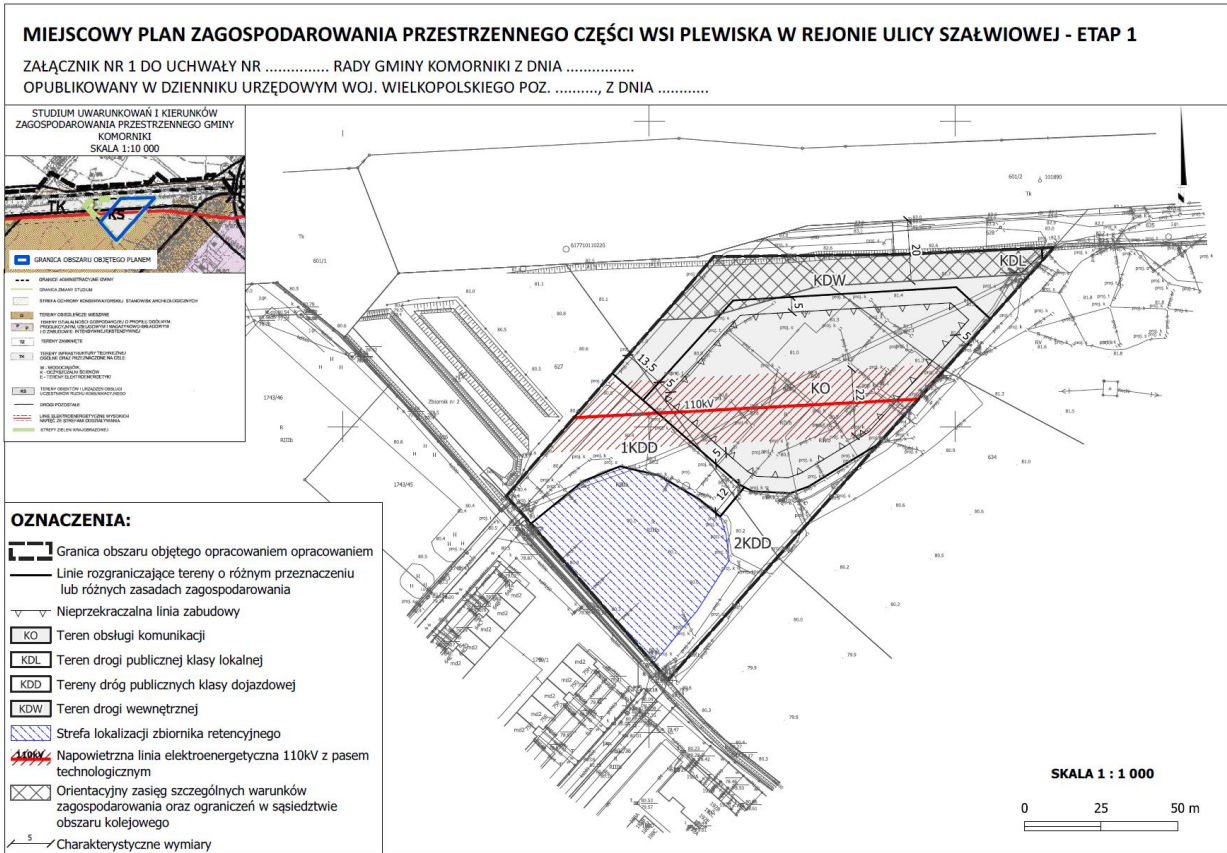
Załącznik 6 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle obszarów cennych przyrodniczo

Załącznik 7 Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szalwiowej – przed podziałem

Załącznik 8 Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej-etap1 i etap 2

Poznań, dnia 16 maja 2022r.
Poznań, dnia 29 lipca 2022r.
Poznań, dnia 30 listopada 2022r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Niniejszym oświadczam, że jestem autorem Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Szałwiowej oraz spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Elżbieta Piotrowska

PROJEKTANT - URBANISTA
CZŁONEK ZACHODNIEJ OKRĘGOWEJ
IZBY URBANISTÓW NR Z-467